

The Rules of Wealth

NHỮNG
QUY TẮC
ĐỂ
GIÀU CÓ

RICHARD TEMPLAR

Tác giả cuốn sách bestseller
Những quy tắc trong công việc

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG - XÃ HỘI

Table of Contents

MỤC LỤC

LỜI GIỚI THIỆU

LỜI CẢM ƠN

LỜI MỞ ĐẦU

PHẦN I. SUY NGHĨ GIÀU CÓ

QUY TẮC 1. AI CŨNG CÓ THỂ KIẾM TIỀN - ĐÓ KHÔNG PHẢI LÀ MỘT ĐẶC QUYỀN

QUY TẮC 2. XÁC ĐỊNH QUAN NIỆM CỦA BẠN VỀ SỰ GIÀU CÓ

QUY TẮC 3. THIẾT LẬP MỤC TIÊU

QUY TẮC 4. GIỮ BÍ MẬT

QUY TẮC 5. HẦU HẾT MỌI NGƯỜI QUÁ LƯỜI LÀM GIÀU

QUY TẮC 6. HIỂU RÕ CÁC QUAN NIỆM VỀ TIỀN BẠC CỦA BẠN VÀ XUẤT XỨ CỦA CHÚNG

QUY TẮC 7. HIỂU ĐƯỢC RẰNG SỰ GIÀU CÓ CHÍNH LÀ KẾT QUẢ CHỨ KHÔNG PHẢI MỘT PHẦN THƯỞNG

QUY TẮC 8. COI SỰ GIÀU SANG LÀ BẠN CHỨ KHÔNG PHẢI KẺ THÙ

QUY TẮC 9. QUYẾT ĐỊNH XEM BẠN SẼ DÙNG TIỀN ĐỂ LÀM GÌ

QUY TẮC 10. HIỂU RẰNG TIỀN ĐỂ RA TIỀN

QUY TẮC 11. NẾU BẠN COI TIỀN LÀ GIẢI PHÁP, BẠN SẼ THẤY NÓ CHỈ GÂY NÊN RẮC RỐI

QUY TẮC 12. BẠN CÓ THỂ KIẾM RẤT NHIỀU TIỀN, HÀI LÒNG VỚI CÔNG VIỆC, VÀ VẪN CÓ NHỮNG GIÁC NGŨ NGON

QUY TẮC 13. ĐỪNG KIẾM TIỀN BẰNG CÁCH TRỞ THÀNH KẺ XẤU XA

QUY TẮC 14. HIỂU RÕ MỐI QUAN HỆ GIỮA TIỀN BẠC VÀ HẠNH PHÚC

QUY TẮC 15. HIỂU RÕ SỰ KHÁC BIỆT GIỮA GIÁ CẢ VÀ GIÁ TRỊ

QUY TẮC 16. HIỂU CÁCH SUY NGHĨ CỦA NGƯỜI GIÀU

QUY TẮC 17. ĐỪNG GHEN TỶ VỚI NHỮNG GÌ NGƯỜI KHÁC CÓ

QUY TẮC 18. QUẢN LÝ BẢN THÂN BẠN KHÓ HƠN QUẢN LÝ TIỀN

PHẦN II. TRỞ NÊN GIÀU CÓ

QUY TẮC 19. BẠN CẦN BIẾT VỊ TRÍ HIỆN TẠI CỦA MÌNH TRƯỚC KHI BẮT ĐẦU

QUY TẮC 20. BẠN PHẢI CÓ KẾ HOẠCH

QUY TẮC 21. KIỂM SOÁT NGUỒN TÀI CHÍNH CỦA BẠN

QUY TẮC 22. PHẢI TỔ RA GIÀU CÓ THÌ BẠN MỚI TRỞ THÀNH NGƯỜI GIÀU CÓ

QUY TẮC 23. ĐẦU CƠ ĐỂ LÀM GIÀU (ĐÂY KHÔNG PHẢI LÀ ĐÁNH BẠC)

QUY TẮC 24. XÁC ĐỊNH THÁI ĐỘ CỦA BẠN TRƯỚC MẠO HIỂM

QUY TẮC 25. NẾU KHÔNG TIN AI ĐÓ, ĐỪNG LÀM VIỆC VỚI HỌ

QUY TẮC 26. LÀM GIÀU KHÔNG BAO GIỜ LÀ QUÁ MUỘN

QUY TẮC 27. BẮT ĐẦU TIẾT KIỆM TỪ KHI CÒN TRẺ

QUY TẮC 28. HIỂU RẰNG NHU CẦU TÀI CHÍNH CỦA BẠN SẼ THAY ĐỔI THEO MỖI GIAI ĐOẠN KHÁC NHAU

QUY TẮC 29. BẠN PHẢI LÀM VIỆC THẬT CHĂM CHỈ ĐỂ TRỞ NÊN GIÀU CÓ ĐẾN MỨC KHÔNG PHẢI CHĂM CHỈ NỮA

QUY TẮC 30. HỌC HỎI NGHỆ THUẬT TRAO ĐỔI

QUY TẮC 31. HỌC NGHỆ THUẬT THƯƠNG THUẬT

QUY TẮC 32. TIẾT KIỆM LẶT VẶT KHÔNG KHIẾN BẠN GIÀU CÓ NHƯNG SẼ LÀM BẠN TRỞ NÊN THÂM THƯƠNG

QUY TẮC 33. HIỂU RẰNG LÀM THUÊ CHƯA CHẮC SẼ KHIẾN BẠN GIÀU CÓ, NHƯNG ĐIỀU NÀY VẪN CÓ THỂ XẢY RA

QUY TẮC 34. NHANH CHÓNG ĐƯA RA CÁC QUYẾT ĐỊNH VỀ TIỀN BẠC

QUY TẮC 35. LÀM VIỆC NHƯ THỂ BẠN KHÔNG CẦN ĐẾN TIỀN

QUY TẮC 36. TIÊU ÍT HƠN MỨC BẠN KIẾM ĐƯỢC

QUY TẮC 37. KHÔNG VAY TIỀN - TRỪ KHI BẠN THỰC SỰ, THỰC SỰ PHẢI LÀM VẬY

QUY TẮC 38. QUAN TÂM ĐẾN HỢP NHẤT CÁC KHOẢN NỢ

QUY TẮC 39. TRAU DỒI KỸ NĂNG VÀ BẠN SẼ ĐƯỢC LỢI HẾT LẦN NÀY ĐẾN LẦN KHÁC

QUY TẮC 40. TRẢ HẾT CÁC KHOẢN VAY NỢ TRƯỚC TIÊN

QUY TẮC 41. ĐỪNG QUÁ BẠN RỘN KIẾM SỐNG ĐẾN MỨC KHÔNG CÒN THỜI GIAN ĐỂ LÀM GIÀU NỮA

QUY TẮC 42. TIẾT KIỆM KHOẢN LỚN - BẠN CÓ NÊN LÀM VẬY KHÔNG?

QUY TẮC 43. ĐỪNG THUÊ, HÃY MUA

QUY TẮC 44. HIỂU RÕ Ý NGHĨA THẬT SỰ CỦA ĐẦU TƯ

QUY TẮC 45. TẠO MỘT KHOẢN VỐN NHỎ VÀ ĐẦU TƯ THÔNG MINH

QUY TẮC 46. HIỂU RẰNG BẤT ĐỘNG SẢN, VỀ LÂU DÀI, KHÔNG NHANH HƠN CÁC CỔ PHẦN

QUY TẮC 47. NẮM VỮNG NGHỆ THUẬT BÁN HÀNG

QUY TẮC 48. ĐỪNG NGHĨ RẰNG BẠN BẤT KHẢ CHIẾN BẠI

QUY TẮC 49. HIỂU RÕ CƠ CHẾ LÀM VIỆC CỦA THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN

QUY TẮC 50. CHỈ KHI NÀO ĐÃ MUA CỔ PHẦN BẠN MỚI CÓ THỂ HIỂU RÕ ĐƯỢC

QUY TẮC 51. BẰNG MỌI CÁCH, HÃY NHỜ CẬY CÁC CHUYÊN GIA ĐẦU TƯ (NHƯNG ĐỪNG ĐỂ HỌ LỢI DỤNG BẠN)

QUY TẮC 52. HÃY TRẢ TIỀN NẾU MUỐN NHẬN NHỮNG LỜI KHUYÊN VỀ TÀI CHÍNH

QUY TẮC 53. ĐỪNG LÀM MỌI CHUYỆN RỐI TUNG

QUY TẮC 54. SUY NGHĨ VỀ LÂU VỀ DÀI

QUY TẮC 55. LẬP THỜI GIAN BIỂU TRONG NGÀY ĐỂ THỰC HIỆN CHIẾN LƯỢC LÀM GIÀU CỦA BẠN

QUY TẮC 56. QUAN TÂM TỚI CHI TIẾT

QUY TẮC 57. TẠO RA CÁC DÒNG THU NHẬP MỚI

QUY TẮC 58. HỌC CHƠI “NẾU... THÌ...”

QUY TẮC 59. KIỂM SOÁT CƠN BỐC ĐỒNG TIÊU XÀI

QUY TẮC 60. KHÔNG HƯỞNG ỨNG CÁC QUẢNG CÁO HỨA HẸN KẾ HOẠCH LÀM GIÀU NHANH CHÓNG

QUY TẮC 61. KHÔNG CÓ BÍ MẬT NÀO HẾT

QUY TẮC 62. ĐỪNG CHỈ ĐỌC SUÔNG - HÃY LÀM VIỆC GÌ ĐÓ ĐI

PHẦN III. TRỞ NÊN GIÀU CÓ HƠN

QUY TẮC 63. THƯỜNG XUYỀN KIỂM TRA TÌNH HÌNH TÀI CHÍNH

QUY TẮC 64. CÓ MỘT VÀI CỐ VẤN TÀI CHÍNH GIÀU KINH NGHIỆM

QUY TẮC 65. PHÁT HUY LINH CẢM

QUY TẮC 66. KHÔNG NGHỈ NGƠI

QUY TẮC 67. ĐỂ NGƯỜI KHÁC LÀM NHỮNG VIỆC BẠN KHÔNG THỂ

QUY TẮC 68. HIỂU RÕ BẢN THÂN - BẠN LÀ NGƯỜI CHƠI ĐƠN, ĐÔI HAY CHƠI THEO ĐỘI

QUY TẮC 69. TÌM KIẾM CÁC TÀI SẢN/ CƠ HỘI CHƯA LỘ DIỆN

QUY TẮC 70. ĐỪNG CỐ LÀM GIÀU QUÁ NHANH

QUY TẮC 71. LUÔN LUÔN HỎI HỌ SẼ ĐƯỢC GÌ

QUY TẮC 72. BẮT TIỀN LÀM VIỆC CHO BẠN

QUY TẮC 73. BIẾT THỜI ĐIỂM NGỪNG ĐẦU TƯ

QUY TẮC 74. ĐỪNG ĐUỔI THEO VẬN RỦI

QUY TẮC 75. HIỂU ĐƯỢC TẠI SAO BẠN CẦN BẢNG CÁCH NÀO ĐÓ ĐỌC ĐƯỢC BẢNG CÂN ĐỐI

QUY TẮC 76. ĐI TRƯỚC NGƯỜI THU THUẾ MỘT BƯỚC

QUY TẮC 77. HỌC CÁCH BẮT TÀI SẢN LÀM VIỆC CHO MÌNH

QUY TẮC 78. ĐỪNG BAO GIỜ TIN RẰNG MÌNH CHỈ XỨNG ĐÁNG VỚI NHỮNG GÌ ĐANG ĐƯỢC TRẢ

QUY TẮC 79. KHÔNG ĐI THEO LỐI MÒN MÀ KẺ KHÁC ĐÃ ĐI

PHẦN IV. TIẾP TỤC GIÀU CÓ

QUY TẮC 80. MUA HÀNG VÌ CHẤT LƯỢNG

QUY TẮC 81. KIỂM TRA CÁC PHẦN VĂN BẢN IN CHỮ NHỎ

QUY TẮC 82. KHÔNG TIÊU TIỀN TRƯỚC KHI NẮM CHẮC NÓ TRONG TAY

QUY TẮC 83. ĐỂ DÀNH MỘT CHÚT CHO TUỔI GIÀ - KHÔNG, PHẢI DÀNH NHIỀU ĐẤY NHÉ!

QUY TẮC 84. ĐỂ DÀNH TIỀN CHO TRƯỜNG HỢP KHẨN CẤP/LÚC THIẾU THỐN - QUỸ DÀNH CHO NHỮNG VIỆC BẤT NGỜ

QUY TẮC 85. BẠN ĐÃ TRẢ NHỮNG GÌ? LÀM SAO ĐỂ TÌM NHỮNG THỨ CHẤT LƯỢNG TỐT NHẤT

QUY TẮC 86. KHÔNG BAO GIỜ MƯỢN TIỀN CỦA BẠN BÈ HOẶC GIA ĐÌNH (NHƯNG HỌ CÓ THỂ ĐẦU TƯ)

QUY TẮC 87. KHÔNG TỪ BỎ ĐỒNG VỐN

QUY TẮC 88. BIẾT LÚC NÀO NÊN DỪNG LẠI

PHẦN V. CHIA SẺ SỰ GIÀU CÓ

QUY TẮC 89. SỬ DỤNG THÔNG MINH SỰ GIÀU CÓ CỦA BẠN

QUY TẮC 90. KHÔNG BAO GIỜ CHO BẠN BÈ HOẶC GIA ĐÌNH VAY TIỀN TRỪ KHI BẠN CHẤP NHẬN MẤT SỐ TIỀN ĐÓ

QUY TẮC 91. LỰA CHỌN HÌNH THỨC CHO VAY

QUY TẮC 92. BẠN THỰC SỰ, THỰC SỰ KHÔNG THỂ MANG TIỀN THEO

QUY TẮC 93. BIẾT KHI NÀO/LÀM SAO ĐỂ NÓI KHÔNG VÀ CÓ

QUY TẮC 94. TÌM CÁCH ĐỂ CHO NGƯỜI KHÁC TIỀN MÀ KHÔNG KHIẾN HỌ CÓ CẢM GIÁC MẮC NỢ

QUY TẮC 95. HÃY DẠY CHO BỌN TRẺ HIỂU ĐƯỢC GIÁ TRỊ CỦA ĐỒNG TIỀN

QUY TẮC 96. BIẾT CÁCH CHỌN CÁC HOẠT ĐỘNG TỪ THIỆN

QUY TẮC 97. TỰ MÌNH TIÊU TIỀN BỞI VÌ KHÔNG AI CÓ THỂ CHI TIÊU THÔNG MINH HƠN BẠN

QUY TẮC 98. NHẬN TRÁCH NHIỆM TRƯỚC KHI NHẬN LỜI KHUYÊN

QUY TẮC 99. ĐỪNG PHÔ TRƯỞNG SỰ GIÀU CÓ CỦA MÌNH

QUY TẮC 100. TIẾP THEO SẼ LÀ GÌ? BẮT TAY VỚI QUỸ DỮ CHĂNG?

MỤC LỤC

[Lời giới thiệu](#)

[Lời cảm ơn](#)

[Lời mở đầu](#)

[Phần I. Suy nghĩ giàu có](#)

[Phần II. Trở nên giàu có](#)

[Phần III. Trở nên giàu có hơn](#)

[Phần IV. Tiếp tục giàu có](#)

[Phần V. Chia sẻ sự giàu có](#)

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách : Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>

LỜI GIỚI THIỆU

(cho bản tiếng Việt)

Tiền bạc và sự giàu có dường như có ma lực vô hình hấp dẫn chúng ta. Có lẽ ai cũng từng một lần mơ ước thành tỷ phú. Trở thành "kiến trúc sư trưởng" của Microsoft như Bill Gates, sở hữu những bất động sản trị giá hàng tỷ đô la như Donald Trump hay thu được khoản lợi nhuận khổng lồ từ đầu tư chứng khoán như Warren Buffett... là giấc mơ của hầu hết mọi người. Nhưng làm thế nào để biến khát khao thành hành động, biến ước mơ thành hiện thực? Đã có hàng trăm cuốn sách dạy làm giàu, những chương trình hướng dẫn làm kinh tế, song, áp dụng chúng thế nào và có thành công hay không lại phụ thuộc vào chính bạn. Bởi tiền bạc không tự tìm đến bạn và con đường làm giàu cũng đầy chông gai.

Giống như khi đi tìm kho báu, để khởi đầu hành trình đến đích giàu có, bạn cũng cần một tấm bản đồ chi tiết, chính xác. Những quy tắc để giàu có của tác giả Richard Templar chính là tấm bản đồ như thế. Trong cuốn sách này, Richard Templar sẽ dẫn dắt các bạn bắt đầu với Suy Nghĩ Giàu Có để Trở Nên Giàu Có và Giàu Có Hơn Nữa rồi Chia Sẻ Giàu Có. Những quy tắc thiết thực, hữu ích, được đúc kết từ kinh nghiệm của rất nhiều người mà tác giả đưa ra sẽ giúp bạn ngày càng tiến gần đến đích. Hãy đọc, nghiền ngẫm kỹ từng quy tắc, và quan trọng nhất là hãy áp dụng chúng, bạn sẽ thấy điều kì diệu xảy ra.

Sau các cuốn sách của tác giả Richard Templar mà Alpha Books đã xuất bản, được đánh giá rất cao như: Những quy tắc trong quản lý, Những quy tắc trong công việc, Những quy tắc trong cuộc sống, chúng tôi xin trân trọng giới thiệu tiếp tới bạn đọc Những quy tắc để giàu có: bí quyết giúp bạn đạt được cuộc sống giàu có và thịnh vượng thuộc bộ sách Sách cho người thành đạt. Chúc các bạn luôn thành công và thành công hơn nữa trong cuộc sống.

Tháng 8 năm 2007
CÔNG TY SÁCH ALPHA

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn đối với ông Dan Clayden, giám đốc của Clayden Associates - Hiệp hội các nhà tư vấn tài chính độc lập đã xem xét bản phác thảo của cuốn sách này trong giai đoạn sơ khai và đã cho tôi những lời khuyên đúng đắn trong nhiều vấn đề. Ông là một trong những nhà tư vấn tài chính tuyệt vời nhất mà tôi đã từng xin lời khuyên.

Tôi cũng xin được dành tặng cuốn sách này cho người cha vợ tuyệt vời của tôi. Ông là người đã quản lý tiền bạc của mình rộng rãi, hào phóng, trung thực, có đạo đức, và hiện nay chúng tôi vẫn đang phải “làm việc” cho ông, hiệu quả và chuyên nghiệp. Ông chính là tấm gương cho tất cả chúng ta. Ông là Người Tuân Thủ Luật Chơi.

LỜI MỞ ĐẦU

Hãy thật trung thực! Tất cả chúng ta ai cũng muốn sống dư dả, giàu có, phát đạt, có thật nhiều tiền. Chúng ta luôn bị hấp dẫn bởi những người giàu có. Vậy họ đã làm giàu như thế nào? Và bằng cách nào chúng ta cũng có thể giàu được như vậy?

Sự thật rất đơn giản, những người giàu có thường hiểu và làm được những việc mà chúng ta không làm. Từ tư tưởng cho tới hành động thực tế, họ luôn đi theo các quy tắc ứng xử, và những quy tắc này khiến họ trở nên khác biệt với những người khác. Cuốn sách này sẽ hệ thống hoá bản chất các hành động đó, và nhờ đó bạn có thể trở nên giàu có hơn. Nền tảng của các quy tắc này (cũng giống như các cuốn sách về quy tắc khác của tôi) dựa trên tất cả những gì tôi chứng kiến những người thành đạt vẫn làm. Nếu chúng ta làm như họ, chúng ta sẽ giống họ. Điều này thực sự rất hiệu quả.

Với cách trình bày vô cùng đơn giản, cuốn sách này hé lộ với bạn:

- Người giàu kiếm tiền bằng cách nào?
- Họ tiếp tục kiếm tiền ra sao?
- Khi đã có tiền, người ta sẽ phụ thuộc vào tiền như thế nào?
- Họ tiêu tiền như thế nào?
- Họ đầu tư tiền bạc như thế nào?
- Họ hưởng thụ tiền bạc ra sao?
- Bằng cách nào họ tận dụng tiền triệt để nhất?

Rất có thể chúng ta muốn mình sẽ chỉ phải làm việc càng ít càng tốt nhưng vẫn giàu có, dư dả, thậm chí có thật nhiều tiền. Hàng năm ở Anh, người ta ném vào cờ bạc một con số gây choáng váng lên tới 50 tỷ bảng. 50 tỷ bảng dành cho đánh bạc nghĩa là có rất nhiều người muốn tìm tới con đường kiếm tiền dễ dàng. Và đánh bạc hết 50 tỷ bảng cũng có nghĩa là rất nhiều người trong số họ sẽ phải thất vọng và trắng tay. Các sòng bạc thu lợi nhuận theo phần trăm - cũng giống như bất cứ doanh nghiệp nào khác. Chẳng hạn như Roulette, nếu trò chơi diễn ra đúng luật, nhà cái sẽ giữ 28%. Nghĩa là mỗi khi người ta bỏ 100 bảng vào trò chơi, nhà cái sẽ bỏ túi 28 bảng. Và người chơi sẽ nhận lại 72 bảng - và đó không nhất thiết phải là người đã đặt cược số tiền này. Một vài người sẽ thua. Một số người khác lại thắng. Và có người thậm chí còn khánh kiệt. Nhưng nhà cái sẽ luôn luôn, luôn luôn thắng - trong suốt thời gian rất dài. Đó chính là sự thật.

Giờ đây, chính việc có quá nhiều người tham gia đánh bạc như vậy đã dẫn tôi đến với một suy nghĩ - và tôi cũng từng rất quan tâm đến điều này khi còn làm việc trong một sòng bạc - rằng họ:

- Có quá nhiều tiền và cần phải vứt bớt đi.
- Tin tưởng chắc chắn vào “sự may mắn” của họ.
- Muốn bị thua và lấy đó làm lý do để cảm thấy mình thật bất hạnh.
- Liều lĩnh với hy vọng sẽ dễ dàng hái ra tiền.

Rất tiếc là cuốn sách này không dành cho bất cứ ai thuộc một hoặc tất cả các trường hợp trên và thậm chí là những mảnh kiếm tiền dễ dàng. Tuy nhiên, cuốn sách sẽ góp phần khiến tổng số tài sản của bạn tăng lên đáng kể.

Cuốn sách đưa ra hệ thống các quy tắc, chiến lược và những điều mà bạn cần phải hiểu và hành động. Chúng sẽ không làm bạn nhanh chóng giàu có nhưng sẽ làm tăng lợi thế kiếm tiền của bạn, giúp bạn ngày càng giàu có trong khi vẫn giữ nguyên bản chất tốt đẹp của mình. Kết

quả là chúng ta sẽ trở thành “nhà cái” và luôn luôn thắng. Vậy chúng ta phải làm những gì?

Vâng, chúng ta phải làm rất nhiều việc. Không một quy tắc riêng lẻ nào có thể đảm bảo được thành công. Nhưng mỗi quy tắc sẽ có những lợi thế nhất định. Tất cả các quy tắc đều làm tăng cơ hội kiếm tiền của bạn. Điều này tất nhiên sẽ chẳng thể dễ dàng, nhưng lại chắc chắn hơn, lâu dài hơn.

Khi còn là một đứa trẻ, tôi đã sống trong nghèo khổ. Tôi luôn phải chịu thiếu thốn. Tôi biết những người khác có nhiều tiền hơn tôi, có rất nhiều tiền. Tôi cũng thực sự hiểu rằng mình sẽ phải tìm ra con đường riêng của mình để thoát khỏi sự nghèo khó đó. Nhưng tôi đã phải trải qua rất nhiều lần khởi nghiệp thất bại, rất nhiều lần “suýt thành công” trước khi thành công thực sự. Và tôi chỉ thành công thực sự khi bỏ thời gian và công sức để quan sát những gì người thành đạt vẫn làm. Và giờ đây tôi rất sung sướng được truyền đạt lại cho bạn.

Tôi tin rằng bạn muốn:

- Trở nên giàu có.
- Làm giàu hợp pháp.
- Khi đã có tiền, bạn sẽ sử dụng tiền có ích.
- Trả lại những gì bạn đã lấy.
- Giữ bí mật một số quy tắc.

Và thế là bạn đã được chuẩn bị sẵn sàng để hành động.

Để giúp bạn thành công, tôi đã chia cuốn sách này thành 5 phần:

- Suy nghĩ giàu có.
- Trở nên giàu có.
- Trở nên giàu có hơn.
- Tiếp tục giàu có.
- Chia sẻ sự giàu có.

Chúng ta sẽ bắt đầu với Suy Nghĩ Giàu Có bởi đó chính là nền tảng cho mọi sự giàu có. Tất cả chúng ta đều có đức tin riêng đối với tiền bạc. Hầu hết mọi người đều tin rằng, mặc dù, chỉ tiền bạc không thể làm người ta hạnh phúc (nhưng tất nhiên là ai cũng tin rằng nó có thể, dù rằng chẳng nói ra), nó vẫn có thể làm người ta buồn phiền trong sự no đủ. Hầu như tất cả chúng ta đều tin rằng nếu có tiền, người ta sẽ mua được những thứ tốt hơn, và vì mua được những thứ tốt hơn, chúng ta sẽ hạnh phúc hơn. Mục đích của tôi không phải là đả kích bất cứ niềm tin nào trên đây, mà tôi chỉ đơn thuần muốn giúp bạn tự khám phá xem liệu rằng niềm tin đó có phải là sự thật.

Đã đến lúc bắt đầu. Chúng ta sẽ cùng cố gắng chứ? Dù có điều gì xảy ra, thì tất cả những điều này sẽ đều giúp bạn giàu có hơn nữa.

Richard Templar

PHẦN I. SUY NGHĨ GIÀU CÓ

Tiền là một khái niệm. Bạn không thể thực sự nhìn thấy hay nắm bắt được nó. Bạn chỉ có thể nhìn hay cảm nắm được những biểu tượng vật chất của nó, chẳng hạn như tiền mặt hay ngân phiếu. Đó chỉ là những mẩu giấy, đúng vậy, nhưng là những mẩu giấy có sức mạnh vô biên.

Khái niệm tiền bạc có ý nghĩa to lớn với tất cả mọi người. Chúng ta thừa hưởng những suy nghĩ rằng tiền là tốt hay xấu, ham muốn tiền bạc là tốt hay xấu, rằng tiêu tiền là tốt hay xấu.

Trong một vài quy tắc ban đầu, tôi muốn gợi ý rằng, có thể, cách chúng ta nghĩ về sự giàu có sẽ khiến chúng ta không thể trở nên giàu có. Nếu trong trái tim, (thậm chí trong tiềm thức) chúng ta tin rằng, tiền bạc là thứ tồi tệ, có rất nhiều tiền thực sự là một điều tồi tệ, thì hoàn toàn vô thức, chúng ta đang phá tan mọi nỗ lực của chính mình trong việc kiếm được nhiều tiền hơn.

Tôi cũng muốn bạn nhìn lại những nỗ lực làm giàu đã bỏ ra. Tương tự trong thể thao, bạn luyện tập càng nhiều, bạn sẽ chơi càng giỏi, bạn sẽ không thể nào kiếm ra tiền nếu lười biếng.

Và bạn cũng cần phải hiểu rõ mình muốn gì, tại sao, bằng cách nào bạn sẽ giàu có.

QUY TẮC 1. AI CŨNG CÓ THỂ KIẾM TIỀN - ĐÓ KHÔNG PHẢI LÀ MỘT ĐẶC QUYỀN

Tiền cũng có những mặt tốt đẹp, đó là nó không hề biết phân biệt đối xử. Nó không quan tâm đến màu da hay chủng tộc của bạn, bạn thuộc giai cấp nào, và thậm chí bạn nghĩ mình là ai. Vì vậy, dù hôm qua bạn đã làm gì, hôm nay lại vẫn bắt đầu một ngày mới, và bạn có quyền, có cơ hội như bất cứ ai để nhận lấy nhiều thứ như bạn muốn. Điều duy nhất có thể ngăn cản lại là chính bản thân bạn và cách bạn suy nghĩ về tiền.

BẠN CÓ QUYỀN VÀ CƠ HỘI NHƯ TẤT CẢ MỌI NGƯỜI ĐỂ NHẬN LẤY NHIỀU THỨ NHƯ BẠN MUỐN

Trong kho của cải trên đời, mỗi người lấy được bao nhiêu, họ sẽ có bấy nhiêu. Tiền không thể nào biết được nó đang ở trong tay ai, họ có phẩm chất ra sao, họ có những tham vọng gì hay họ thuộc tầng lớp nào. Tiền rất trì trệ, vô tri vô giác và thụ động. Nó sinh ra là để được tiêu dùng, tiết kiệm, đầu tư, tranh đấu, để hấp dẫn con người và thúc đẩy họ lao động. Nó không có cơ chế phân biệt đối xử, vì vậy, nó chẳng thể nào đánh giá được liệu bạn có “xứng đáng” hay không.

Tôi đã từng gặp rất nhiều người cực kỳ giàu có, và tất cả có một điểm chung duy nhất: họ đều là những Người Tuân Thủ Luật Chơi. Họ là một nhóm gồm nhiều loại người khác nhau - là quý ông lịch lãm, là một kẻ thô lỗ, là nhà thông thái, là người xứng đáng hay không xứng đáng... Nhưng tất cả mọi người trong số họ đã dám bước lên và nói rằng: “Vâng, tôi muốn giàu có!”. Còn những người nghèo khó là người nói rằng: Tôi không xứng đáng. Tôi không thể. Tôi không nên thế”

Đó chính là thách thức nhận thức của bạn đối với sự giàu có và tiền bạc. Tất cả chúng ta sẽ đánh giá những người nghèo chỉ là người nghèo bởi khả năng tài chính, tầng lớp xã hội, sự giáo dục và nuôi dạy của họ. Nhưng nếu bạn đủ khả năng mua một cuốn sách như cuốn sách này và có cuộc sống tương đối sung túc, thì bạn cũng có sức mạnh để trở nên giàu có. Điều đó có thể khó khăn, khắc nghiệt, nhưng hoàn toàn làm được. Và Quy tắc số 1 là - ai cũng có thể trở nên giàu có, chỉ cần bạn chuyên tâm cố gắng. Tất cả các quy tắc khác đều dựa trên sự chuyên tâm đó.

QUY TẮC 2. XÁC ĐỊNH QUAN NIỆM CỦA BẠN VỀ SỰ GIÀU

CÓ

Vậy với bạn, giàu có là gì? Đó là điều mà bạn phải tìm ra trước khi trở nên giàu có. Theo những gì tôi quan sát, những người giàu có đều đã khám chính xác với họ, giàu có nghĩa là gì.

Tôi có một người bạn rất giàu và lịch thiệp. Rất lâu trước khi bắt đầu công việc kinh doanh, anh đã nghĩ rằng, sẽ là đủ khi anh ta không thể tiêu hết số tiền đã kiếm được (anh ta gọi số tiền đó là vốn). Thậm chí, anh ta cũng không thể tiêu hết tiền lãi từ số vốn đó. Không, anh ta sẽ chỉ nghĩ mình giàu có khi sống bằng tiền lãi của lãi từ tiền vốn của mình. Tôi thấy rất hay.

NẾU KHÔNG CÓ MỘT ĐỊNH NGHĨA, LÀM SAO CHÚNG TA GIÁM SÁT HAY ĐÁNH GIÁ ĐƯỢC SỰ THÀNH CÔNG?

Điều đó dẫn đến một định nghĩa về sự giàu có ở mức khá cao mà bạn nghĩ đến được. Có thể bạn không muốn nó ở tầm cao như vậy. Và tất nhiên điều đó cũng tốt thôi. Trái lại, có thể bạn muốn đặt vào định nghĩa bằng một vài con số. Trước đây, ai cũng muốn trở thành triệu phú. Đó là cách dễ dàng để đánh giá xem mình đã giàu có hay chưa.

Với một số người, không phải lo lắng về tiền bạc là khi họ có đủ tiền trang trải trong mọi trường hợp khẩn cấp nảy sinh trong gia đình hay nhà của họ. Vậy bạn định nghĩa nó như thế nào? Bằng số ô tô mà bạn sở hữu? Số người giúp việc? Tiền gửi trong ngân hàng? Giá trị ngôi nhà của bạn? Tất nhiên ở đây không có câu trả lời đúng hay sai, nhưng tôi thực sự nghĩ rằng, chỉ khi nào đã tìm ra câu trả lời cho mình, bạn mới nên đọc tiếp. Nếu chúng ta không đặt ra mục tiêu, chúng ta không thể nào nhắm đến nó. Nếu chúng ta không có một địa điểm đến, chúng ta sẽ chỉ đi lòng. Nếu không có một định nghĩa, làm sao chúng ta giám sát hay đánh giá được sự thành công? Nếu bạn không tìm ra định nghĩa, liệu bạn có biết được rằng cuốn sách này sẽ giúp ích gì cho bạn?

QUY TẮC 3. THIẾT LẬP MỤC TIÊU

Bằng việc đưa ra định nghĩa của bạn về sự giàu có, giờ đây bạn đã có một đích đến. Đã thiết lập mục. Điều này thực sự rất đơn giản. Nếu biết mình sẽ hướng tới một điểm nhất định nào đó, bạn sẽ biết: Bạn phải rời nhà khi nào, sẽ đi trong bao lâu, sẽ đi đường nào, sẽ làm gì khi đến nơi.

Làm giàu cũng tương tự như vậy. Bạn phải biết trước rằng với bản thân bạn, thế nào là giàu có, bạn dự định làm giàu ra sao, bạn dự định sẽ tốn bao nhiêu thời gian, bạn làm được gì hoặc muốn làm gì với số tiền bạn kiếm được.

BẠN PHẢI BIẾT TRƯỚC RẰNG, VỚI BẢN THÂN BẠN, THẾ NÀO LÀ GIÀU CÓ, BẠN DỰ ĐỊNH LÀM GIÀU RA SAO, BẠN SẼ TỐN BAO NHIÊU THỜI GIAN

Như vậy, sau khi đưa ra định nghĩa của mình, bạn đã nhận thấy tầm quan trọng của việc thiết lập các mục tiêu chưa? Hãy nghĩ đến những dự định kiếm tiền của bạn, khoảng thời gian dự kiến đạt được mục tiêu và sau đó, thiết lập mục tiêu của bạn.

Tôi tin rằng bạn đã từng mơ một giấc mơ hết sức bình thường - muốn trở thành một người rất giàu có hoặc rất nổi tiếng, thành đạt. Nhưng quá ít người - theo như quan sát của tôi, hoạch định được kế hoạch này. Bạn sẽ phải làm như vậy nếu bạn cũng muốn là triệu phú.

Nào, hãy đưa ra các mục tiêu. Tôi có thể chờ.

Giờ bạn sẵn sàng rồi chứ? Các mục tiêu của bạn cần phải thực tế, trung thực và khả thi. Tôi muốn nói rằng mục tiêu trở thành người giàu nhất hành tinh có thể đạt được ra, song chưa chắc là như vậy, nó không hề thực tế.

Trung thực có nghĩa là bạn phải thành thật với bản thân và đề ra những mục tiêu phù hợp với bạn, bạn có thể chấp nhận được. Lừa dối bản thân hay người khác nghĩa là mục tiêu đó chỉ thất bại.

Còn tính khả thi thì sao? Nếu bạn không hiểu gì về sự giàu có, không hứng thú học hành, không có vốn, không tài sản thế chấp thì mục tiêu trở thành nhà đầu tư bất động sản là không thực tế, không trung thực và bất khả thi.

Bạn hài lòng với những gì mình đã có chứ? Rất tốt! Nếu bạn không còn việc gì phải làm nữa, tôi đề nghị chúng ta cùng tiến lên, chúng tôi muốn bạn đứng lên và chạy càng nhanh càng tốt.

QUY TẮC 4. GIỮ BÍ MẬT

Giờ đây bạn đã dẫn thân vào một hành trình mới, hướng đi mới, điều này đáng để bạn giữ làm bí mật cho riêng mình. Có một số lý do để bạn làm vậy:

- Ý kiến của những người khác thường tiêu cực và có thể làm giảm nhuệ khí của bạn.
- Nếu ai cũng làm như bạn, bạn sẽ còn rất ít cơ hội
- Không cần thiết phải chia sẻ những ý kiến tuyệt vời nhất của bạn.
- Không nên để mọi người tranh luận về công việc của bạn giữa đám đông.
- Bạn không muốn bị coi là kẻ chuyên giảng đạo và cố gắng thuyết phục mọi người tuân theo lối suy nghĩ của mình.
- Không phải ai cũng thực sự muốn biết bạn đang làm gì - nếu họ hỏi bạn đạo này như thế nào, hãy chỉ trả lời đơn giản rằng: "Tôi khỏe".
- Bí mật rất thú vị - nó sẽ mang lại cho bạn cảm giác ấm áp, có phần hơi bảnh chọe và sinh động.

Nếu bạn đi khắp nơi để tuyên truyền rằng bạn đang làm những gì, sẽ có những người cảm thấy ghen tỵ và rồi tìm cách gây khó dễ cho bạn. Vì vậy, hãy giữ bí mật của mình. Bạn sẽ chẳng mất gì cả và cũng không cần phải làm gì hết.

GIỜ ĐÂY BẠN ĐÃ DẪN THÂN VÀO MỘT HÀNH TRÌNH MỚI, HƯỚNG ĐI MỚI. ĐIỀU NÀY ĐÁNG ĐỂ BẠN GIỮ LÀM BÍ MẬT CỦA RIÊNG MÌNH

Hãy biến điều đó thành bí mật nhỏ của chúng ta. Tiếp tục học hỏi và thực hành các quy tắc, nhưng đừng bao giờ nói tất cả - dù bạn có nghĩ rằng khi đọc cuốn sách này, mọi người sẽ nhận được bao nhiêu lợi ích.

Hầu như ai cũng thích thú với việc xem ti vi hơn là nhọc công vất vả để thoát khỏi nghèo khó. Ai cũng ghét khi bị thuyết giáo, giảng đạo và thúc giục suy ngẫm về lối sống của họ hoặc bị người khác phê phán những gì họ đang làm. Làm giàu là một trong những điều bạn phải tiến hành thật riêng tư, bí mật và có phần lén lút. Chẳng có gì sai trái khi bạn làm vậy cả, chỉ đơn giản vì công việc sẽ đạt hiệu quả cao nhất nếu bạn làm một mình.

QUY TẮC 5. HẦU HẾT MỌI NGƯỜI QUÁ LƯỜI LÀM GIÀU

Bạn sẽ phải dậy thật sớm, làm việc vất vả suốt cả ngày và đến tận khi đi ngủ vẫn phải phấn đấu cho các mục tiêu của mình. Vâng, cũng có đôi lúc người ta thực sự hái ra tiền - trúng xổ số, trúng mảnh hay trúng một giải thưởng lớn, được thừa kế.... Nhưng những điều đó sẽ chẳng bao giờ xảy ra với bạn cả. Vâng, sẽ chẳng có lợi thế nào hết. Nếu bạn đề ra mục tiêu là: Trúng xổ số và sống suốt đời trong cảnh xa hoa, bạn đừng đọc cuốn sách này thêm nữa. Hãy đặt quyển sách xuống và đi mua ngay những tấm vé số. Nhưng nếu những mục tiêu của bạn thực tế hơn dù chỉ đôi chút, hãy đọc tiếp.

Hầu hết mọi người quá lười làm giàu. Có thể họ sẽ nói rằng mình muốn giàu có, nhưng lại không chịu làm gì cả. Họ không hề được chuẩn bị để sẵn sàng hy sinh, học tập, nghiên cứu, làm việc cật lực, nỗ lực hết sức và coi đó là điểm nhấn đã được xác định rõ và tập trung của cuộc đời họ.

Phần lớn trong số họ - tất nhiên không phải là bạn - nghĩ rằng, nếu như cứ nỗ lực kiếm tiền, nhất định những điều tội lỗi sẽ làm tha hoá con người bạn. Nhưng việc bạn chăm chỉ kiếm tiền thì có gì là không tốt? Tất cả phụ thuộc vào động cơ và những gì bạn sẽ làm khi đã có tiền, tôi đoán vậy.

HẦU HẾT MỌI NGƯỜI SẼ NÓI RẰNG MÌNH CŨNG MUỐN GIÀU CÓ, NHƯNG LẠI CHẴNG CHỊU LÀM GÌ

Tôi tin rằng nếu bạn nhìn vào những con người đã trở thành hình mẫu tiêu biểu của sự giàu có bạn sẽ nhận ra một điểm chung duy nhất giữa họ - họ đều phải làm việc cật lực. Dù họ làm bất kỳ công việc gì, họ đều chung một khả năng - đó là những gì họ làm được trong một ngày còn nhiều hơn chúng ta làm trong cả tháng.

Đó chính là điều tuyệt vời của sự giàu có. Những người mong muốn được giàu sang là người dậy sớm, làm việc chăm chỉ và bỏ nhiều thời gian.

Trong nhóm của tôi không tồn tại những kẻ lười biếng, bợ đỡ và ăn bám để làm cảnh. Tôi chỉ cần những ai chăm chỉ lao động, tận tâm, tập trung, tham vọng, có định hướng. Và tất nhiên là phải có khiếu hài hước nữa.

QUY TẮC 6. HIỂU RÕ CÁC QUAN NIỆM VỀ TIỀN BẠC CỦA BẠN VÀ XUẤT XỨ CỦA CHÚNG

Tất cả chúng ta đều lớn lên với những câu hỏi về tiền bạc. Chúng ta nhận được rất nhiều tiền từ cha mẹ mình và từ cách Người nuôi dưỡng chúng ta. Hầu như tất cả chúng ta đều có chung những quan niệm đã trở nên thâm căn cố đế như:

- Tiền là nguồn gốc của mọi tội lỗi.
- Đồng tiền rất bẩn thỉu.
- Chỉ những kẻ tham lam và dối trá mới làm ra tiền.
- Đồng tiền làm tha hoá con người.
- Không được phép khoe khoang chuyện tiền bạc - không bao giờ được phép nói bạn kiếm được bao nhiêu, xứng đáng bao nhiêu tiền và đã mua món đồ nào đó hết bao nhiêu (trừ khi đó là một món hời).
- Bạn không thể nào vừa có tiền vừa có “tâm hồn trong sáng” .
- Nếu có tiền, bạn sẽ mất sạch bạn bè.
- Phải làm việc vất vả lắm mới giàu được .
- Tiền bạc và hạnh phúc không đi liền với nhau.
- Càng có nhiều tiền, bạn càng muốn nhiều hơn nữa.
- Đôi khi thà nghèo còn hơn.
- Tôi chẳng thích làm giàu.
- Tôi không phải loại người làm giàu được.

Hãy đọc lướt qua thật nhanh. Kiểm tra xem bạn tin vào điều nào. Kiểm tra xem điều nào đánh trúng tâm lý của bạn.

Sau đó, hãy loại bỏ bất cứ câu nào mà bạn khẳng định là vô nghĩa. Vứt bỏ những câu sai và tổng ngay khỏi đầu những câu nào đứng chắn ngang đường, giữ bạn tụt lại sau, ngăn cản bạn kiếm tiền.

LOẠI BỎ BẤT CỨ QUAN NIỆM NÀO MÀ BẠN KHẲNG ĐỊNH LÀ VÔ NGHĨA

Bây giờ bạn hãy viết ra những quan điểm mới, chẳng hạn như:

- Tiền bạc là điều tốt đẹp.
- Ham muốn tiền bạc là điều đương nhiên.
- Tôi sẽ là người giàu có.
- Tôi đã sẵn sàng làm giàu.

Những người giàu sang chẳng bao giờ ảo tưởng rắc rối về tiền bạc như những kẻ nghèo khó chúng ta. Nếu chúng ta cũng thanh lọc ảo tưởng của mình, chúng ta sẽ nhiều cơ hội tuyệt vời hơn để được giàu có.

QUY TẮC 7. HIỂU ĐƯỢC RẰNG SỰ GIÀU CÓ CHÍNH LÀ KẾT QUẢ CHỨ KHÔNG PHẢI MỘT PHẦN THƯỞNG

Nếu bạn luôn chăm chỉ lao động kiếm tiền, bạn đang có cơ hội tuyệt vời để trở nên giàu có. Bạn phải hiểu rằng tiền bạc chính là một phương thức thanh toán cho sự thông minh và chăm chỉ. Bạn làm việc càng chăm chỉ, càng thông minh, bạn sẽ càng kiếm được nhiều hơn. Bạn sẽ nhận được tiền mà không bị ai đánh giá liệu rằng bạn có xứng đáng hay không, hay bạn có phải là một người tốt không. Tiền chính là kết quả trực tiếp.

Chúng ta vẫn thường nhìn vào một người giàu có nào đó và rồi đánh giá về việc người này có đáng được như vậy hay không. Tôi đã từng đọc sách về Calvin Ayres - kẻ chuyên đánh cá ngựa đua chuyên nghiệp trên Internet - một người vô cùng giàu có dù chỉ điều hành việc đánh bạc trực tuyến. Anh ta có khoảng 16 triệu khách hàng trên khắp nước Mỹ. Bộ Tư pháp muốn chấm dứt việc này. Nhưng Ayres không phải là một công dân Mỹ, cũng không cư trú ở đó.

BẠN NHẬN ĐƯỢC TIỀN MÀ KHÔNG PHẢI QUA SỰ ĐÁNH GIÁ CỦA AI NÀO VỀ VIỆC LIỆU BẠN CÓ XỨNG ĐÁNG HAY KHÔNG

Ayres trở nên giàu có kể từ khi phát hiện ra một kẽ hở luật pháp. Chúng ta có đánh giá anh ta không? Tôi thì không. Tôi xem xét kỹ trường hợp này bởi tôi mong sẽ học hỏi được điều gì đó. Cờ bạc là điều duy nhất sai trái ở đây. Nhưng tôi ý thức được rằng thứ mà anh ta nhận được từ sự lao động cần mẫn chính là rất nhiều tiền.

Hôm trước tôi có xem chương trình ti vi nói về một anh chàng chuyên rửa và đánh bóng xe hơi cho những người giàu có và nổi tiếng. Anh ta thu 5000 bảng cho một lần rửa xe. Vậy thì số tiền anh ta nhận được là phần thưởng hay kết quả? Tôi không nghĩ rằng anh ta coi đó là phần thưởng. Đó là cái giá anh ta đưa ra và các khách hàng chấp nhận trả bởi anh là người rửa xe cừ nhất thế giới. Kết quả anh nhận được từ ý tưởng kinh doanh, kỹ năng và nỗ lực của mình là rất xứng đáng

QUY TẮC 8. COI SỰ GIÀU SANG LÀ BẠN CHỨ KHÔNG PHẢI KẼ THÙ

Để viết cuốn sách này, tôi đã phải tìm hiểu thái độ của bản thân đối với tiền bạc.

Ai cũng phải sử dụng tiền bạc. Tất cả chúng ta đều có tài khoản ngân hàng, thẻ tín dụng, các khoản vay và tiền thế chấp. Hàng ngày chúng ta phải chi tiêu cho đủ thứ chuyện trên đời. Tất cả chúng ta đều cần và muốn có nhiều hơn. Vậy vấn đề là gì?

Giống như bạn, tôi cũng phải cầm tiền, tiêu tiền và tiết kiệm nữa. Và tôi muốn làm những việc đó hiệu quả hơn, mang lại nhiều niềm vui hơn.

Trước khi gửi cuốn sách này đến tay bạn, tôi đã phải trải qua cuộc thẩm tra khắt khe về quan niệm của cá nhân tôi. Và tôi đã đi đến việc chấp nhận rằng không có chuyện tiền bạc là xấu xa

hay tốt đẹp, là bạn hay thù. Cuộc sống sẽ tan rã nếu thiếu nó. Tiền cũng giống như một loại dầu làm cỗ máy cuộc sống của chúng ta vận hành trơn tru hơn. Chính những gì chúng ta làm với nó - mới là tốt đẹp hay xấu xa, đúng hay sai, bạn hay thù.

Hãy nhắc lại những gì tôi nói: “Tiền rất tốt đẹp. Tiền rất vĩ đại. Tiền rất quan trọng. Tiền bạc rất tuyệt vời. Tiền là bạn hữu chứ không phải kẻ thù của tôi”. Nhưng nhớ là chỉ nên nói thầm thôi, nếu không gia đình hoặc bạn bè của bạn sẽ nghĩ rằng bạn đã phát cuồng. Khi làm việc, nhớ là không được chống lại tiền hay cảm thấy bối rối khi đã đạt được.

TIỀN CŨNG GIỐNG NHƯ MỘT LOẠI DẦU LÀM CỖ MÁY CUỘC SỐNG CỦA CHÚNG TA VẬN HÀNH TRƠN TRU HƠN

Cuối cùng, có tiền hay làm việc giàu không đồng nghĩa với việc là bạn phải thay đổi chính kiến của mình. Việc bạn giàu có sẽ chẳng làm giảm đi những giá trị tinh thần của bạn, sự hài hoà số phận của bạn hay làm ảnh hưởng đến kiếp sau của bạn. Tôi hứa là như vậy. Tiền bạc vốn đã là bạn bè chứ không phải kẻ thù của chúng ta. Nhưng những gì bạn làm với nó thì có thể không phải như vậy.

QUY TẮC 9. QUYẾT ĐỊNH XEM BẠN SẼ DÙNG TIỀN ĐỂ LÀM GÌ

Đề ra quá trình thực hiện mục tiêu là một phần trong định nghĩa của bạn. Không hề có câu trả lời nào bị coi là đúng hay sai. Tất cả chúng ta đều tiêu tiền vào những thứ khiến chúng ta hài lòng và hạnh phúc. Mỗi người đều chọn cho mình thú vui riêng và đánh giá người khác không phải là việc của tôi.

TẤT CẢ CHÚNG TA ĐỀU TIÊU TIỀN CHO NHỮNG THỨ KHIẾN TA THẤY HÀI LÒNG VÀ HẠNH PHÚC

Vậy bạn muốn dùng tiền làm gì? Tại sao bạn muốn trở nên giàu có? Câu trả lời của bạn sẽ giúp bạn nhận ra rất nhiều tương tượng về tiền bạc mà bạn thường che giấu và quan điểm thực sự của bạn về nó.

Đôi khi điều này cũng thật đơn giản: chúng ta có giấc mơ và cần tiền để hoàn thành giấc mơ đó. Mơ ước là điều đến trước tiên. Vậy bạn ước mơ gì?

Tôi đã hỏi nhiều người rằng tại sao họ lại muốn trở nên giàu có hơn. Đối với họ, giàu có hơn có thể là để giữ con cái ở lại lâu hơn, tránh khỏi cô đơn, để du lịch nhiều hơn, để cuộc sống tiện nghi hơn....

Khi bạn nghĩ về điều khiến bạn mong muốn trở nên giàu có hơn, hãy đồng thời nghĩ đến những cách khác để đáp ứng nhu cầu của mình.

Đồng thời bạn hãy quan tâm đến những thứ mà bạn không cần tiền để trang trải. Tôi rất yêu thích những món đồ chơi của mình - xe hơi và các du thuyền - nhưng cũng nhận ra rằng khoản đầu tư vào chúng không hề tăng lên dù thu nhập của tôi khá hơn. Tôi vẫn thích những chiếc xe hơi thể thao giá rẻ và những con thuyền cũ cần phải được bảo dưỡng thường xuyên. Liệu bạn có thực sự cần nhiều như bạn nghĩ không? Nếu vậy, bạn phải chắc chắn và rõ ràng về điều đó.

Vậy bạn muốn kiếm tiền để làm gì? Bạn của tôi, hãy lập ra một chương trình và giữ lại cho mình. Và bất cứ thứ gì bạn viết ra hãy giữ thật an toàn, thật bí mật. Đây là bài tập rất hữu ích để ngày nào đó xem lại, bạn có thể thấy ước mơ và những gì bạn đạt được có trùng khớp vào nhau không.

QUY TẮC 10. HIỂU RẰNG TIỀN ĐỂ RA TIỀN

Đây là sự thật vĩ đại nhất - tiền để ra tiền. Tựa như thể chúng nối tiếp nhau vậy. Tiền sinh ra lạng lế và nhanh chóng giống như lũ thỏ và thích tụ hội thành một nhóm đông hơn. Tiền tạo ra

tiền. Người giàu sẽ còn giàu hơn nữa; người nghèo ngày một nghèo đi. Vâng, thật là buồn. Nhưng đó chính là sự thật. Bây giờ chúng ta nên lao động chăm chỉ và làm một việc gì đó thay vì chỉ ngồi than thở và tự gây khó khăn cho mình.

TIỀN ĐỂ RA TIỀN. NGƯỜI GIÀU NGÀY MỘT GIÀU HƠN.

Nếu bạn muốn làm gì đó, tôi sẽ thấy rất ý nghĩa nếu bạn kiếm được khoản kha khá và dùng khoản này để giúp đỡ những người không được may mắn như bạn. Hoặc bạn sẽ làm bất cứ việc gì mà bạn chọn.

Một khi có tiền trong tay, bạn sẽ phải ngạc nhiên rằng tại sao nó lại tăng nhanh đến vậy. Tôi khuyên bạn nên hiểu và học khái niệm “lãi kép” càng nhanh càng tốt. Và tôi không định nói gì thêm nữa ngoài việc cố gắng hiểu được khái niệm này và sử dụng nó làm nền móng cho toà nhà của sự giàu sang của bạn là một điều vô cùng quan trọng. Có hai lý do để tôi không nói với bạn tất cả. Thứ nhất, cuốn sách này không thuộc dạng đó, và thứ hai, tôi sẽ không làm mọi việc hộ bạn đâu. Như vậy thì quá dễ dàng và bạn sẽ chẳng học được gì hết.

Nếu bạn luôn tiêu hết sạch số tiền kiếm được, quy tắc này không giúp được gì cho bạn; nó sẽ không bao giờ bắt tiền của bạn làm việc cho bạn được. Tiền của bạn sẽ sinh sôi. Sau đó bạn có thể đầu tư một ít và tiêu mất một ít - nhưng bạn không được phép tiêu hết sạch số tiền đó. Hãy xem, điều này chẳng phải là môn khoa học về tên lửa, vậy mà thật ngạc nhiên rằng không mấy người hiểu được. Nhưng bây giờ thì bạn đã hiểu. Tôi đã gửi đến bạn những mảnh tốt nhất của mình:

- Dành riêng ra một khoản tiền để nó sinh sôi.
- Dành một ít cho việc chi tiêu.
- Tái đầu tư phần lớn để tạo ra khoản vốn lớn hơn.
- Giữ lại cho mình.

QUY TẮC 11. NẾU BẠN COI TIỀN LÀ GIẢI PHÁP, BẠN SẼ THẤY NÓ CHỈ GÂY NÊN RÁC RỐI

Có tiền sẽ không làm cho mọi mối quan hệ của bạn suôn sẻ hơn - không phải bằng cách trả hết tiền. Nó không thể bảo vệ bạn khỏi bệnh tật - bạn có thể mua những loại thuốc tốt hơn khi bị bệnh nhưng tiền vẫn không thể bảo vệ bạn. Bạn có thể dùng những bữa ăn ngon hơn nhưng những người giàu có trên thế giới lại không được khoẻ mạnh dù rằng đủ điều kiện để được ăn những thứ ngon nhất. Như vậy tiền chưa chắc đã đi liền với sức khoẻ.

BẠN CÓ THỂ MUA NHỮNG LOẠI THUỐC TỐT HƠN KHI BỊ BỆNH NHƯNG TIỀN VẪN KHÔNG THỂ BẢO VỆ BẠN

Bạn càng coi tiền là giải pháp thì khả năng bạn không hiểu được giá trị của nó càng lớn. Tiền không thể làm được mọi thứ.

Tôi biết, tôi biết. Có lẽ bạn đang nghĩ rằng: “Nếu mà tôi có khoản tiền X, tôi đã giải quyết được chuyện này rồi”. Tôi tin là bạn nhận ra được rằng tiền bạc sẽ kéo theo nhiều vấn đề hơn. Tiền chẳng thể khiến bạn hạnh phúc hơn, thon thả và xinh đẹp hơn hoặc được những người tao nhã ngưỡng mộ hơn. Tiền cũng chẳng thể mang lại cho tâm hồn bạn sự bình yên lâu dài và ý nghĩa. Có rất rất nhiều người giàu có nhưng to béo, bất hạnh và chẳng có lấy một người bạn cho đúng nghĩa. Theo tôi, chúng ta cần phải tìm cách giải quyết vấn đề của mình trước và sau đó sẽ tìm cách kiếm tiền để thực hiện giải pháp đó. Tiền bạc không phải, và cũng sẽ không bao giờ là giải pháp. Nó chỉ là loại dầu bôi trơn cho bánh xe mà thôi. Nó không phải là động cơ.

QUY TẮC 12. BẠN CÓ THỂ KIẾM RẤT NHIỀU TIỀN, HÀI

LÒNG VỚI CÔNG VIỆC, VÀ VẪN CÓ NHỮNG GIẤC NGỦ NGON

Rất nhiều người quan niệm rằng:

- Kiếm tiền luôn đi kèm với việc trở thành một kẻ tàn nhẫn, vô đạo đức và tham lam.
- Để có một tài khoản lớn, bạn sẽ phải bán tâm hồn, người thân và các nguyên tắc của bản thân.
- Giàu có đồng nghĩa với việc bạn sẽ chấm dứt các căn bệnh tim mạch, chứng mất ngủ và các bệnh liên quan đến stress khác
- Việc kiếm tiền sẽ khiến bạn trở thành một kẻ đê tiện dám hy sinh gia đình, đạo đức, hạnh phúc và tất cả mọi thứ để đặt lên bàn thờ của thần tài.

Thật ra mọi chuyện có thể như vậy, nhưng không nhất thiết phải thế. Đúng hơn thì không nên như vậy. Nhưng nếu nó diễn ra thì có nghĩa là bạn đã sai rồi. Bạn thấy đấy, tiền bạc hào phóng với tất cả mọi người (như chúng ta đã thấy ở Quy tắc 1) - vì thế bạn không cần phải quá vất vả hoặc thay đổi nhiều đến vậy. Có rất nhiều người bản chất tốt đẹp, bình dị lại kiếm được tiền - rất nhiều tiền.

Hãy nhớ, nếu bạn bắt đầu bị mất ngủ hoặc mất đi hứng thú với những gì đang làm, bạn cần phải nghiêm túc tự vấn bản thân. Hãy đọc lại phần đầu của cuốn sách này và nhớ lại xem tại sao làm giàu là mối quan tâm chính với bạn.

NẾU BẠN BẮT ĐẦU BỊ MẤT NGỦ HOẶC MẤT ĐI HỨNG THÚ VỚI NHỮNG GÌ ĐANG LÀM, BẠN CẦN PHẢI TỰ VẤN BẢN THÂN

Vâng, chắc chắn tôi muốn có một nụ cười hạnh phúc thậm chí dù phải mất đi ít nhiều vật chất. Tôi muốn được ngủ ngon suốt đêm, yêu thích công việc của mình và kiếm được tiền. Nhưng tôi sẽ không thoả hiệp với những nguyên tắc của mình, dành quá ít thời gian cho gia đình và bạn trẻ, từ chối việc đôi lúc ngồi tắm nắng hay nghỉ ngơi trọn vẹn một ngày. Tôi biết và đã chứng kiến rất nhiều người giàu, kiếm tiền và có một cuộc sống, đạo đức và giàu có, nhưng vẫn giữ nguyên được bản chất tốt đẹp. Điều đó là có thể. Rất ít khi bất khả thi. Tất cả xuất phát từ những bí ẩn về tiền bạc của chúng ta.

QUY TẮC 13. ĐỪNG KIẾM TIỀN BẰNG CÁCH TRỞ THÀNH KẺ XẤU XA

Tôi rất thích câu tuyên bố sứ mệnh của Google - đừng làm điều xấu. Nếu bạn phải nói dối, lừa đảo, trộm cắp, mất ngủ, lẩn trốn, lách luật theo bất cứ hình thức nào, hay nói chung là đối xử tồi tệ với người khác để kiếm tiền thì đừng làm vậy nữa bởi không đáng phải làm thế.

Nếu như kiếm tiền hoặc trở nên giàu có sẽ chấm dứt những tháng ngày vui vẻ, mất đi hạnh phúc thì chẳng việc gì phải làm hết.

NẾU BẠN KHÔNG CÓ HỨNG THÚ VỚI NHỮNG THÁCH THỨC TỪ VIỆC KIẾM TIỀN HỢP PHÁP, TỐT NHẤT BẠN HÃY BỎ ĐI VÀ LÀM VIỆC KHÁC

Sống một cuộc sống mà bạn có thể kiếm tiền hàng hoàng sẽ cho bạn những giấc ngủ ngon. Bạn được nhìn những đứa con của mình - và nhìn chính bạn - với sự tự hào. Không tiền bạc nào mua được cảm giác đó.

Nếu bạn phải trở nên xấu xa thì nghĩa là bạn đã thất bại; đã đánh mất bản chất, bạn đã phá huỷ vũ khí của mình, bạn không thể nghĩ đến những điều đúng đắn. Và có nghĩa bạn là một kẻ lười biếng, cô độc, thiếu sáng tạo và nhàm chán.

Tất nhiên là họ rất giàu. Nhưng khi nhìn vào trong mắt những kẻ nổi tiếng giàu có nhưng xấu

xa, tồi tệ, bạn sẽ thấy gì? Bạn có muốn mình cũng mang dáng vẻ của kẻ đã mất ngủ cả đêm vì lo lắng? Bạn có muốn mình luôn phải giật mình thon thót mỗi khi nghe tiếng chuông cửa? Hay bạn muốn được thư giãn và biết rằng những gì mình làm là hợp pháp, trung thực, công bằng hơn? Đó là điều không cần phải nghĩ, đúng không nào?

Miễn là bạn kiếm tiền mà không cần phải làm hại ai, trở nên thô lỗ hay bất công, phá luật hay thay đổi quy tắc thì bạn đã làm đúng. Tất cả những gì bạn cần thực hiện là kiểm tra thật nhanh và luôn sáng suốt trước những gì bạn và tiền của bạn đang làm.

QUY TẮC 14. HIỂU RÕ MỐI QUAN HỆ GIỮA TIỀN BẠC VÀ HẠNH PHÚC

Trong cuộc sống có rất nhiều việc diễn ra khiến bạn đau khổ - mất người thân, bị đuổi việc,... Và còn rất nhiều việc liên quan đến tiền bạc nữa.

Hãy nhớ rằng:

- Có quá ít tiền sẽ khiến bạn buồn rầu.
- Có quá nhiều tiền cũng khiến bạn đau khổ.
- Có quá nhiều khiến bạn khốn khổ.
- Không có đủ có thể khiến bạn khốn đốn hơn.

Tôi cho rằng từ ngày đầu tiên chúng ta đã hiểu rõ rằng tiền bạc và hạnh phúc không nhất thiết là một. Tiền không mua được hạnh phúc. Đây là sai lầm thông thường mọi người hay mắc phải. Bạn có thể nghèo nhưng vẫn hạnh phúc. Bạn có thể giàu có và hạnh phúc. Và cũng có khi dù giàu hay nghèo bạn vẫn bất hạnh.

Nếu bạn trông đợi sự giàu có mang lại hạnh phúc cho bạn, bạn sẽ thất vọng. Nếu bạn trông chờ tiền bạc mang lại cho bạn sức mạnh, tuổi trẻ, sự quyến rũ, trở nên quan trọng hơn..., bạn sẽ thất vọng. Rất tiếc, tiền bạc lại không làm được những điều này. Nhưng mọi người luôn nghĩ rằng nó có thể. Sự thật là bạn có thể có tiền và tất cả những điều trên. Có điều không phải tiền làm ra chúng. Tiền bạc chỉ là thuốc an thần, không phải phương thuốc chữa trị.

Bạn có thể thấy những ông trùm thất thế và tự sát bởi lẽ họ cảm thấy rằng mình đã hết thời khi đã nhả túi.

TIỀN BẠC CHỈ LÀ LIỀU THUỐN THẦN, KHÔNG PHẢI PHƯƠNG THUỐC CHỮA TRỊ

Nhưng chúng ta sẽ không bao giờ mắc phải những sai lầm tương tự bởi chúng ta sẽ hiểu quy tắc này và hiểu rõ mối quan hệ giữa tiền bạc và hạnh phúc. Chính xác thì quy tắc này là gì? Câu trả lời sẽ là: đừng trông đợi quá nhiều vào tiền bạc và đừng mua một món đồ nào đó chỉ với hy vọng rằng nó sẽ làm bạn hạnh phúc - nó không làm được đâu. Vì thế khi bạn mua được một sản phẩm sẽ cảm thấy rất tuyệt - tôi không dám phủ nhận rằng có rất nhiều người thực sự cảm thấy vui thích khi mua sắm - thì cảm giác đó không phải là từ món đồ bạn mua. Cảm giác đó đến từ chính bản thân bạn. Tất cả nói lên rằng, tiền chỉ có thể giúp bạn tránh mua phải những điều bất hạnh. Nó không thể làm gì nhiều hơn.

QUY TẮC 15. HIỂU RÕ SỰ KHÁC BIỆT GIỮA GIÁ CẢ VÀ GIÁ TRỊ

Có lần tôi đã yêu cầu ông bố vợ tuyệt vời giải thích một vấn đề liên quan đến rượu. Bạn biết đấy, liệu chai rượu có giá 100 bảng trong khách sạn hạng sang có thực sự ngon gấp 20 lần chai rượu bạn mua ở ngoài cửa hàng?

Câu trả lời của bố vợ tôi rất thú vị. Ông nói rằng, chúng ta không chỉ trả tiền cho chai rượu.

Chúng ta phải trả tiền cho không khí, dịch vụ, địa điểm, kỹ năng của người phục vụ quầy rượu, những mối quan hệ tốt đẹp, khăn trải bàn đẹp, sự riêng tư và tự do, phong cách và tầng lớp, truyền thống, đồ ăn và độ tin cậy, đặc điểm và quang cảnh xung quanh, những khách hàng khác và những cuộc trò chuyện tuyệt vời.

Chai rượu hầu như không liên quan gì và đó chính là vấn đề. Chúng ta nghĩ rằng mình nắm chắc giá của món đồ nào đó. Nhưng giá trị của nó thì còn vượt xa hơn thế.

Hãy nhớ rằng một thứ chỉ thực sự có giá trị khi ai đó sẵn sàng mua nó. Một quyển catalog viết rằng giá trị của bức tranh là 500 bảng nhưng điều này chỉ đúng khi ai đó chịu bỏ ra số tiền này. Đây là bài học quan trọng bạn cần nắm vững. Giá cả của một thứ có khi thấp hơn giá trị thật sự của nó nhiều lần, với bạn hoặc với bất cứ ai khác. Hoặc có thể lại cao hơn.

CHÚNG TA NGHĨ RẰNG MÌNH NẮM CHẮC GIÁ CỦA MỘT MÓN ĐỒ NÀO ĐÓ. NHƯNG GIÁ TRỊ CỦA NÓ CÓ THỂ VƯỢT XA HƠN THẾ NHIỀU

Nếu bạn sắp trở thành người giàu có - và tôi thật lòng hy vọng như vậy, nếu bạn sử dụng các quy tắc trong cuốn sách này và làm theo đó thì việc hiểu được sự khác biệt giữa giá cả và giá trị là rất quan trọng.

QUY TẮC 16. HIỂU CÁCH SUY NGHĨ CỦA NGƯỜI GIÀU

Một bài kiểm tra đơn giản để xác định xem người sẽ trở nên giàu có - hoặc họ hiện rất giàu hay không. Bạn chỉ cần quan sát người đọc tờ báo yêu thích của họ: Chú ý xem họ chọn tờ báo nào, chọn mục nào để đọc, bỏ qua mục nào, thứ tự họ đọc mục đã chọn.

Đây cũng là bài kiểm tra dành cho bạn nữa. Hãy nhìn vào danh sách trên và nhấm trong đầu những việc bạn làm. Những người giàu có - những người đã rất nỗ lực để trở nên giàu có chứ không phải những người trúng số xổ hoặc được hưởng thừa kế hoặc nhờ vào việc kết hôn với con cái tỷ phú, thường: Chọn những tờ báo nghiêm túc, chọn những mục nghiêm túc hơn, bỏ qua những mục vô bổ, đọc những mục liên quan đến kinh doanh/tài chính trước.

Nếu bạn thực sự muốn giàu, bạn sẽ phải học cách suy nghĩ của người giàu. Bạn phải học các biệt ngữ và ngôn ngữ của họ, họ ăn và sống ở đâu, họ làm việc và thư giãn như thế nào, họ đầu tư và tiết kiệm ra sao. Nói ngắn gọn, bạn phải học về tiền bạc nếu bạn muốn tài sản của mình tăng lên, cố gắng nói chuyện với những triệu phú, đưa ra câu hỏi, xây dựng niềm đam mê hiểu biết và học hỏi, đọc thêm về những nhân vật giàu có - các bài phỏng vấn và tự truyện của họ có thể mang lại cho bạn nhiều hiểu biết sâu sắc.

Những cuốn sách dạy về tài chính và các lĩnh vực kinh doanh khác cũng mang lại nhiều lợi ích cho bạn. Hãy cố theo kịp những bước phát triển mới nhất trên thị trường tiền tệ.

Nhưng liệu những việc đó có quá nặng nề cho bạn không? Nếu cũng giống như tôi, bạn yêu thích những mục lượm lặt thì bạn sẽ chẳng bao giờ đạt đến đỉnh cao của sự giàu có. Tôi tin rằng chúng ta cần phải thực sự đam mê tiền bạc nếu chúng ta muốn có thật nhiều. Chúng ta cần phải sống, thở và đi ngủ vẫn nghĩ đến tiền. Và cần phải học hành chăm chỉ trong trường Đại học Giàu sang nếu muốn tốt nghiệp.

BẠN PHẢI ĐƯA RA LỰA CHỌN - TIỀN BẠC HAY SỰ PHÙ PHIẾM

QUY TẮC 17. ĐỪNG GHEN TỶ VỚI NHỮNG GÌ NGƯỜI KHÁC CÓ

Tất cả chúng ta đều đã đề ra mục tiêu của mình. Chúng ta đều biết được mình phải chuẩn bị những gì để bước vào hành trình làm giàu. Chúng ta đều đã đưa ra các giới hạn, hiểu rõ mình sẽ được làm gì hoặc không được làm gì. Vậy còn sự ghen tỵ trong mỗi con người thì sao? Bạn sẽ không ghen tỵ nếu biết được những gì họ đã và đang trải qua, nếu biết họ đã phải chuẩn bị

hiều như thế nào, đã phải chấp nhận hy sinh những gì.

Tất nhiên, bạn vẫn hay nhìn ba đối tượng làm giàu dễ dàng với đôi mắt đầy ghen tỵ: nhờ số xố, được hưởng thừa kế hoặc nhờ kết hôn (và cả ly hôn) - tất cả chúng ta đều như vậy. Nhưng số tiền kiếm được là chuyện của những người đã làm ra nó. Họ đã làm việc. Họ có ý tưởng hoặc tinh thần của một doanh nhân. Họ dậy sớm hơn chúng ta. Họ nỗ lực hết mình và đầy nhiệt huyết với những gì họ muốn đạt được. Ghen tỵ với họ là vô ích; học hỏi từ họ mới là vô giá.

Bài học rút ra từ những người như vậy là món quà ý nghĩa nhất họ tặng chúng ta. Tốt nhất bạn nên có người cố vấn dày dạn kinh nghiệm trong vấn đề tiền bạc. Người mà bạn học hỏi phải là người kiếm được nhiều tiền nhưng hợp pháp, vui vẻ và đàng hoàng, người sẽ mang lại cho bạn những mảnh khoé có lợi, che chở bạn dưới đôi cánh của mình, đưa bạn đi đúng đường. Và cả từ chối cho bạn vay tiền nữa. Đó không phải là điều bạn đòi hỏi.

GHEN TỶ VỚI HỌ LÀ VÔ ÍCH; HỌC HỎI TỪ HỌ MỚI LÀ VÔ GIÁ

Tôi cũng có nhà cố vấn tiền bạc và luôn nuốt từng lời của ông ấy nếu nó mang tiền đến cho tôi vì ông sống bằng lãi của lãi từ số vốn của mình - và đó chính là điểm tôi hướng đến.

Hãy biến những người khác trở thành nguồn cảm hứng của bạn. Bên cạnh đó, ghen tỵ không phải là tính cách của một Người Tuân Thủ Luật Chơi.

QUY TẮC 18. QUẢN LÝ BẢN THÂN BẠN KHÓ HƠN QUẢN LÝ TIỀN

Bạn hiểu rõ mình được bao nhiêu phần? Chúng ta cứ nghĩ là hiểu mình cho đến lúc phải bỏ thuốc lá, giảm cân, tập thể dục và làm giàu. Và lúc đó, chúng ta sẽ nhận ra rằng mình lười biếng hơn thế, ít nhiệt tình hơn, thiếu quyết đoán hơn, nỗ lực ít hơn, dễ thoả hiệp hơn...

Nếu tôi muốn giang cánh bảo vệ cho bạn và giúp bạn trở nên giàu có, điều đầu tiên tôi cần biết là: “Bạn đã có các yếu tố làm giàu chưa? Bạn có đủ quyết tâm không? Bạn sẽ làm việc chăm chỉ chứ? Bạn sẽ kiên trì bám trụ chứ? Bạn có đủ nghị lực chứ? Vậy còn sức chịu đựng, sự gan góc, tập trung không ngừng nghỉ?”. Bạn thấy đấy, nếu bạn không có những điều đó thì bạn rất ít cơ hội để thành công. Không phải tôi định làm bạn nhụt chí. Tôi chỉ đang cố gắng để bạn thấy rằng kiếm tiền là một kỹ năng mà bạn có thể học được - miễn là bạn sẵn sàng và muốn học cũng như áp dụng đúng cách.

Khi còn là một sinh viên nghèo, tôi đã từng bán cuốn sách rất giá trị để có tiền ăn. Lúc đó tôi đã phải đưa ra lựa chọn trực tiếp giữa việc sở hữu thứ sẽ tăng giá trị trong tương lai và giúp tôi giàu có, với việc có ngay bữa ăn ngon lành trong chốc lát. Bạn hiểu ý tôi chứ? Tôi, về bản chất, đã chọn - tại thời điểm đó - cái nghèo hơn là sự giàu có. Gần đây tôi thấy cuốn sách tương tự như thế trông hiệu sách và hãy tin tôi đi, tôi đã phải trả rất nhiều tiền ngày hôm đó.

ĐIỀU ĐẦU TIÊN TÔI CẦN BIẾT LÀ: BẠN ĐÃ CÓ NHỮNG YẾU TỐ CẦN THIẾT ĐỂ LÀM GIÀU HAY CHƯA?

Và điều tôi muốn nhấn mạnh là những cự phú - khi bắt đầu công việc - luôn nỗ lực phi thường và sẵn sàng hy sinh rất nhiều. Họ quản lý chính mình và luôn bỏ qua những món lợi tức thì để thu được nhiều khoản lợi lớn về lâu dài. Tự kiểm soát và tạm hoãn việc chiều chuộng bản thân là nghệ thuật hữu ích với chúng ta.

PHẦN II. TRỞ NÊN GIÀU CÓ

Chúng ta đã bước vào Phần II. Ở đây chúng ta phải nghiêm túc hơn nữa. Đây là nơi chúng ta làm việc thực tế, đó là nơi bạn phải bắt đầu đánh giá nghiêm túc và đúng đắn về tình hình thực tế, đưa ra các kế hoạch và hành động.

Trở nên giàu có nghĩa là bạn phải thành thật với chính mình và sẵn sàng đầu tư thời gian cũng như công sức trong cuộc săn lùng sự giàu sang. Rất nhiều quy tắc thuộc về thói quen, trong khi thay đổi thói quen không bao giờ là điều dễ dàng. Một vài quy tắc có vẻ dễ đến không ngờ, nhưng trước bất cứ quy tắc nào bạn cũng phải tự hỏi mình rằng: “Có lẽ tôi đã biết quy tắc này rồi Nhưng tôi có nên làm không?” Việc sẵn sàng để lao động cật lực, làm một việc gì đó, để định hướng công việc là yếu tố sống còn.

QUY TẮC 19. BẠN CẦN BIẾT VỊ TRÍ HIỆN TẠI CỦA MÌNH TRƯỚC KHI BẮT ĐẦU

Trước khi tiến về phía trước, chúng ta nên biết hiện giờ mình đang ở đâu. Lúc Robinson Crusoe rơi vào bờ sau khi tàu bị đắm, việc đầu tiên anh ta làm là kiểm tra xem mình có bao nhiêu đồ dự trữ, súng và đạn dược. Khi đã nắm rõ, anh ta có thể đánh giá tình hình và tiến về phía trước.

TRƯỚC KHI TIẾN VỀ PHÍA TRƯỚC, CHÚNG TA PHẢI BIẾT MÌNH ĐANG Ở Đâu

Như vậy bạn sẽ rơi vào bờ và bắt đầu cuộc sống mới. Việc bạn cần làm trước hết là đánh giá tình hình. Tìm xem bạn hiện có những gì, cái gì hữu ích, cái gì có thể bỏ qua hoặc không tính đến, bạn nợ những gì, người khác nợ bạn những gì, về cơ bản giá trị ròng của bạn là gì?

Chúng ta sẽ tiến hành cuộc kiểm kê tài chính toàn diện của bạn và cuộc đời bạn. Nếu bạn không biết được mình ở đâu trước khi bắt đầu, bạn sẽ không làm việc hiệu quả được để hướng tới tương lai giàu có. Người khôn ngoan là người biết sắp xếp công cụ trước khi bắt đầu công việc.

Tất cả những gì bạn cần làm là thu thập đầy đủ thông tin - bạn nợ ngân hàng bao nhiêu (hoặc tài khoản hiện có, tài khoản đặt cọc, số tiết kiệm của bạn có bao nhiêu) và bạn sở hữu bao nhiêu trong thẻ tín dụng. Đồng thời bắt đầu tính xem bạn tiêu hàng tháng và mỗi năm hết bao nhiêu (và bạn đã tiêu ở đâu).

Dưới đây là danh sách những việc cần kiểm tra. Có lẽ bạn nên sửa lại đôi chút cho phù hợp với điều kiện của bạn. Hãy bắt đầu với hình lớn để phác họa bức tranh tổng quát về xuất phát điểm của bạn:

Bắt đầu cân đối+ Chi tiết	-Giá trị ròng
Nhà cửa/tiền thế chấp	
Ngân hàng	
Tiết kiệm	
Tiền trợ cấp	
Các khoản vay/tiền chi trội	
Các tài sản cá nhân - đá quý...	
Đầu tư	
Các khoản nợ	

Bạn đã có một bức tranh toàn cảnh, bạn cần phải quan sát các nguồn thu nhập và khoản chi chính hàng tháng và hàng năm - bạn có thể đưa ra chọn lựa quyết định, nhưng tất cả các chỉ số cần phải được làm từng tháng hoặc từng năm.

Chi tiết	Cân đối

Ghi lương của bạn ở đây	Các khoản chi cố định thường xuyên (chẳng hạn như: bảo hiểm, các hóa đơn điện, điện thoại, thực phẩm, tiền hội viên...)
	Các khoản chi thường xuyên khác (như: mua sắm, nghỉ lễ)
	Tổng

Đây chưa hẳn là mô hình lý tưởng nhất đối với hoàn cảnh của bạn nhưng tôi tin rằng bạn đã hiểu được vấn đề. Đừng bỏ qua bước này. Thậm chí nếu tình hình tài chính của bạn không tốt đẹp lắm thì việc đối mặt với thực tế cũng sẽ giúp ích cho bạn rất nhiều trong việc tiến hành những hoạt động tích cực để giải quyết tình thế.

QUY TẮC 20. BẠN PHẢI CÓ KẾ HOẠCH

Nếu bạn không có kế hoạch, bạn sẽ rất dễ bị lôi cuốn vào những việc phí tiền, tiêu hết tiền thay vì đầu tư hoặc quên mất những ý tưởng kinh doanh mới, hay thay đổi sự nghiệp. Nếu có kế hoạch, bạn sẽ biết chính xác mình phải làm gì hoặc không làm gì cho phù hợp.

Quy tắc trước đã giúp bạn hiểu được mình đang ở đâu, và bạn cũng biết mình sẽ đi đâu (các mục tiêu của bạn). Các kế hoạch sẽ mang lại cho bạn những mảnh quan trọng nhất - bạn có thể đến đó bằng cách nào. Và bạn cần nhớ rằng ngay cả những kế hoạch tuyệt vời nhất vẫn phải linh động thay đổi.

KẾ HOẠCH MANG LẠI CHO BẠN NHỮNG Ý TƯỞNG QUAN TRỌNG - BẠN CÓ THỂ ĐẾN ĐÓ BẰNG CÁCH NÀO

Trước tiên hãy đề cập đến những vấn đề ban đầu. Nếu bạn đang có công việc yêu thích và thấy hài lòng thì bạn sẽ muốn giữ mãi công việc đó. Nhưng nếu bạn không thể kiếm được nhiều với công việc này thì bạn cần có kế hoạch tạo ra nguồn thu nhập bằng cách khác. Và nếu công việc của bạn khiến bạn cảm thấy chán nản và mắc kẹt trong hố sâu nghèo khó thì, trong kế hoạch của mình bạn phải ưu tiên cho việc thoát ra khỏi đó.

Kế hoạch của bạn nên bao gồm việc nắm quyền kiểm soát tài chính trong cuộc sống. Nếu bạn có các khoản nợ thì trong kế hoạch của bạn, việc giải quyết các khoản nợ đó rõ ràng phải được ưu tiên. Kế hoạch cũng phải đề cập đến thay đổi sự nghiệp, đánh giá một ý tưởng kinh doanh, đầu tư tài chính hoặc tăng vốn mà nhờ vậy bạn gia nhập thị trường mua để cho thuê. Trong thực tế, một sự thật mang tính căn bản trong việc làm giàu là sự giàu có xuất phát từ việc kinh doanh chứ không phải từ việc được trả lương hay các khoản phí.

Dù kế hoạch đó bao gồm những gì, chỉ cần chắc chắn rằng bạn có một kế hoạch và kiên trì thực hiện. Đừng lo lắng bởi phần tiếp theo của cuốn sách sẽ cung cấp cho bạn nhiều ý tưởng cho nội dung trong kế hoạch này. Chỉ cần nhớ rằng, đừng ngồi yên một chỗ và chờ đợi ai đó mang tiền đến cho bạn.

QUY TẮC 21. KIỂM SOÁT NGUỒN TÀI CHÍNH CỦA BẠN

Bạn có thể có đủ tiền nhưng chúng cứ bị “rò rỉ” trước khi bạn tiêu. Có rất nhiều lý do: các khoản thuế, trả lãi suất, không sử dụng (không được đầu tư đúng cách), sử dụng quá nhiều vào những lý do không chính đáng. Trước khi bạn có thể kiểm soát tài chính của mình, bạn cần phải bịt các lỗ rò lại.

TRƯỚC KHI CÓ THỂ KIỂM SOÁT TÀI CHÍNH CỦA MÌNH, BẠN CẦN PHẢI BỊT CÁC LỖ RÒ

Nếu bạn đã thực hiện bài tập của Quy tắc 19 (chắc hẳn là bạn đã làm rồi) bạn sẽ có một bản ghi chép về việc cân đối nguồn tài chính của mình. Như vậy là cao hơn mức bạn chấp nhận được? Có lẽ là vậy. Chúng ta thường được khuyến khích tiêu tiền trong phạm vi cho phép. Nếu muốn bịt các lỗ rò, bạn hãy bỏ việc dùng tất cả các loại thẻ và trả các khoản nợ đi.

Hãy làm một phép tính nhanh và xem xem bạn đang trả mức lãi suất nào. Làm tương tự với các khoản thể chấp của bạn. Hãy đảm bảo rằng bạn không phải trả nhiều hơn mức cần thiết do

sự lơ đãng. Nếu mức thỏa thuận cố định của bạn chuẩn bị kết thúc thì đã đến lúc bạn phải ghi ra mức thỏa thuận phù hợp nhất trong thời điểm hiện tại.

Hãy ghi lại những thứ bạn đã chi tiêu. Tất cả mọi thứ. Cứ sau mỗi khoảng thời gian ngắn bạn phải làm vậy một lần - thậm chí là sau mỗi tuần - và tìm ra chỗ bị rò. Nếu bạn muốn giàu có, việc đầu tiên cần làm là bạn phải biết những đồng tiền của mình đã đi đâu. Thật tiếc nếu bạn nghĩ rằng như vậy quá dễ dàng hay cuốn sách này toàn những kế hoạch làm giàu nhanh chóng. Nhưng hãy tin tôi, và bạn sẽ hài lòng với những gì đã làm

QUY TẮC 22. PHẢI TỎ RA GIÀU CÓ THÌ BẠN MỚI TRỞ THÀNH NGƯỜI GIÀU CÓ

Tôi đã từng thấy một người đàn ông tìm việc trên bảng thông báo việc làm. Anh ta đi đôi giày bẩn thỉu, đầu đội mũ, không cạo râu và rút tay trong túi quần trông thật lười thôi. Bạn biết đấy, anh ta sẽ đến phỏng vấn xin việc làm với bộ dạng như vậy, và thất bại. Rồi sau đó anh ta lại phàn nàn rằng như vậy thật bất công, không ai cho anh ta lấy một cơ hội.

Tôi đã tổ chức nhiều cuộc phỏng vấn tuyển dụng và ấn tượng nhiều với cách thể hiện của họ. Họ thiếu nỗ lực đến kinh ngạc - vì thiếu nỗ lực là thiếu nghiên cứu và đam mê. “Tại sao bạn muốn làm việc cho công ty này?”, “Tôi không biết”. “Công ty chúng tôi làm những gì?”, “Tôi không biết.”

Tôi không thể không chú thích với bạn rằng thiếu nỗ lực thì sẽ không mang lại kết quả gì hết. Người nghèo có vẻ ngoài nghèo hèn. Không phải vì họ buộc phải như vậy. Họ mặc những bộ trang phục khiến họ cảm thấy tách biệt. Nếu họ thay trang phục đó, họ sẽ thay đổi được tình thế vì mọi người sẽ đối xử với họ theo cách khác. Những ai có vẻ yếu đuối và nghèo túng thì sẽ bị đối xử y như vậy. Những người mạnh mẽ sẽ có vẻ oai vệ và tự tin. Tất cả chúng ta cần phải tỏ ra mạnh mẽ và tự tin.

BẠN PHẢI CÓ DÁNG VẼ MẠNH MẼ VÀ TỰ TIN

Hãy chú ý đến hình ảnh tổng thể mà bạn thể hiện. Bạn đừng đi ra ngoài với bộ dạng tồi tệ - ai cũng có thể ăn mặc cho tinh tế. Mượn một bộ quần áo hàng hiệu hoặc mua bộ com lê thật đẹp giá rẻ. Ăn mặc sang trọng thì mọi người sẽ nghĩ bạn là người giàu có và sẽ đối xử cho tương xứng. Học hỏi phong cách, cách ăn mặc của các cự phú. Dáng vẻ nghèo khó sẽ khiến bạn phải chịu những dịch vụ khiêm tốn. Và dù bạn làm gì đi chăng nữa thì cũng không được đeo vòng! Các ngôi sao nhạc rap có thể làm vậy nhưng bạn thì không. Tôi cũng không được phép. Cái chúng ta hướng tới là một vẻ thanh lịch giản dị.

QUY TẮC 23. ĐẦU CƠ ĐỂ LÀM GIÀU (ĐÂY KHÔNG PHẢI LÀ ĐÁNH BẠC)

Để thành công trong một bộ phim quan trọng, người diễn viên đã phải làm việc cật lực, trải qua bao vai diễn chán ngắt.

Làm giàu cũng tương tự như vậy. Bạn làm việc vất vả bao nhiêu năm liền, rồi bất ngờ gặp may. Bạn tần tiện, tiết kiệm, hy sinh và kỷ lậ chưa, may mắn gõ cửa nhà bạn!

BẠN LÀM VIỆC VẤT VẢ BAO NĂM VÀ BẤT NGỜ GẶP MAY

Vâng, trong thực tế bạn phải đầu cơ để làm giàu. Bạn phải vào hàng cạp mới bắt được cạp. Nếu không đặt cược, bạn sẽ chẳng có gì. Tôi không hề đề cập đến việc đánh bạc theo bất cứ nghĩa nào. Nếu bạn đầu tư vào chứng khoán, sau khi đã nhận được những lời khuyên sáng suốt và nghiên cứu kỹ các công ty và biểu hiện của họ, đây chính là dạng đánh bạc an toàn nhất. Nhưng nếu bạn đặt cược khi thị trường sụt giá thì lại là trò đánh bạc nhiều rủi ro. Nếu bạn làm việc cật lực trong suốt 20 năm và cuối cùng được đền bù hậu hĩnh thì hoàn toàn không phải là

đánh bạc.

Đầu cơ, về thực chất bao gồm bốn việc: thảo luận, suy nghĩ sâu sắc, đầu tư và tin tưởng vào một điều không hoàn toàn rõ ràng. Tôi nghĩ như vậy khi tổng kết con đường làm giàu của chúng ta.

- **Thảo luận:** Nghiêm túc học hỏi từ những người khác về sự giàu có.
- **Suy nghĩ sâu sắc:** Hiểu rõ chủ đề của bạn
- **Đầu tư:** Đầu cơ thời gian, công sức và cả cuộc đời
- **Tin vào những thứ không hoàn toàn chắc chắn:** Không có gì đảm bảo cả nhưng bạn vẫn rút ngắn được đáng kể sự chênh lệch nếu tuân theo các quy tắc.

Tôi biết bạn có thể nghĩ rằng tôi muốn bạn đầu cơ những đồng tiền mà bạn vất vả mới kiếm được. Nhưng không phải như vậy. Tôi muốn bạn đầu cơ thời gian và công sức, suy nghĩ chín chắn, lập kế hoạch, có ý chí, nghị lực và quyết đoán. Bạn càng đặt nhiều vào đó, bạn nhận được càng nhiều.

Nếu không bạn chẳng bao giờ có cơ hội cả!

QUY TẮC 24. XÁC ĐỊNH THÁI ĐỘ CỦA BẠN TRƯỚC MẠO HIỂM

Tôi muốn nói rằng việc quyết định mức độ mạo hiểm mà bạn chấp nhận được hoàn toàn là do bạn. Bạn phải quyết định thái độ và lòng khát khao của mình đối với sự mạo hiểm.

VIỆC CHỌN LỰA MỨC ĐỘ MẠO HIỂM HOÀN TOÀN PHỤ THUỘC VÀO BẠN

Khi đã quyết định được thái độ trước mạo hiểm, bạn sẽ lập kế hoạch dễ dàng hơn. Nó cho phép bạn xác định xem bạn muốn làm giàu bằng cách nào.

Tất nhiên thái độ của bạn sẽ thay đổi dựa vào kế hoạch. Những thứ bạn cần quan tâm là:

- Tuổi tác của bạn: chúng ta dễ đương đầu với mạo hiểm khi còn trẻ.
- Các nghĩa vụ với gia đình - Nếu những đứa con bạn còn bé bỏng thì bạn phải cẩn trọng hơn. Nhưng nếu chúng đã lớn và tự lập được, thì bạn có thêm điều kiện để vươn xa hơn.
- Thu nhập và/hoặc tài sản - bạn phải xác định số phần trăm tài sản của mình sẵn sàng chịu mạo hiểm.

Nếu bạn chấp nhận mạo hiểm thì phải cố gắng giảm thiểu chúng tối đa. Có thể dùng một vài biện pháp an toàn:

- Không đặt tất cả trứng vào cùng một giỏ
- Để ý xem bạn chịu đựng stress và sự kích động tới mức nào
- Quan tâm đến thời gian - đầu tư dài hạn hay muốn thu hồi nhanh.
- Nghĩ xem bạn có thể chịu được mức mạo hiểm nào. Nghĩ đến trường hợp tồi tệ nhất
- Ít thông tin sẽ làm tăng nguy cơ rủi ro.

Một vấn đề khác cần quan tâm là cách bạn phản ứng trước những mạo hiểm của cuộc sống. Bạn sẽ đối mặt thế nào khi gặp rắc rối? Liệu bạn có tích cực, chủ động, kiên định vươn lên? Hay bạn sẽ chán nản, tuyệt vọng? Hãy hiểu rõ bản thân, cách bạn đối mặt và phản ứng với những thay đổi. Và hãy nhớ rằng mạo hiểm chưa chắc đã là điều tồi tệ. Nhưng nó có nghĩa là bạn không biết hậu quả sẽ ra sao.

QUY TẮC 25. NẾU KHÔNG TIN AI ĐÓ, ĐỪNG LÀM VIỆC VỚI HỌ

Nguyên tắc này rất đơn giản: chúng ta không làm việc với những người chúng ta thiếu tin tưởng. Tại sao chúng ta lại không tin họ? Bởi vì có gì đó không ổn, làm dấy lên hồi chuông cảnh báo trong chúng ta. Có lẽ cũng xuất hiện những dấu hiệu dễ thấy nào đó nhưng vì quá thường xuyên nên người ta lại không nhận ra. Quy tắc này chủ yếu nói về việc sử dụng trực giác của bạn và thính giác để lắng nghe những tiếng nói từ bên trong.

Nếu bạn cảm thấy bất cứ điều gì không ổn, thì hãy tiếp tục lắng nghe xem đó là gì. Tiềm thức của bạn sẽ bắt được những đầu mối bất ngờ. Nếu bạn bỏ qua chúng, chắc chắn sau này bạn sẽ hối tiếc. Tôi đã từng làm vậy. Tất cả chúng ta đã từng làm vậy. Có lúc tôi suýt lặp lại sai lầm đó. Chút nữa là tôi đã mua một chiếc xe từ một kẻ bán hàng lừa đảo. Tôi biết anh ta là kẻ lừa đảo nhưng tôi thích chiếc xe đó. Tôi cũng biết là chiếc xe có lẽ không ổn lắm. Vậy điều gì khiến chúng ta bỏ qua những dấu hiệu cảnh báo? Tôi đã hành động rất khôn ngoan - gọi điện cho một người bạn. Và anh ta đã bảo tôi chấm dứt ngay chuyện này. Anh chàng tốt bụng.

Bạn mở rộng được quy tắc này trong rất nhiều trường hợp, chẳng hạn như: “Nếu bạn không tin ông chủ của mình, đừng làm việc cho ông ta nữa”, “Nếu bạn không tin người giữ trẻ, đừng gửi con cho họ”, “Nếu bạn không thấy hài lòng với cố vấn tài chính hiện tại, hãy chọn người khác”.

Hãy xem, bạn nên chọn làm gì và cách thực hiện. Nhưng nếu muốn trở thành Người Tuân Thủ Luật Chơi thì bạn cần phải quyết đoán, kiên trì bảo vệ điều bạn cho là đúng, không được chấp nhận phương án thứ hai. Lắng nghe trực giác và phải là người vĩ đại nhất, liều lĩnh nhất, dũng cảm nhất. Nếu trực giác của bạn cảm thấy điều gì đó không ổn thì chắc chắn là như vậy. Nếu bạn không cảm thấy yên tâm về ai đó bạn đang có quan hệ thì hãy tìm cách thoái lui.

Nếu thấy con vật đi lạch bạch như vịt, kêu như vịt, thì đó chính là con vịt. Hãy tránh xa. Hãy bỏ đi thật xa. Giữ chặt túi tiền của bạn và chạy.

LẮNG NGHE TRỰC GIÁC CỦA BẠN, PHẢI LÀ NGƯỜI VĨ ĐẠI NHẤT, LIỀU LĨNH NHẤT, DŨNG CẢM NHẤT

QUY TẮC 26. LÀM GIÀU KHÔNG BAO GIỜ LÀ QUÁ MUỘN

Chúng ta có thể thay đổi bất cứ thứ gì chúng ta muốn - không bao giờ là quá muộn để bắt đầu làm giàu.

Việc kiếm tiền không hề bị giới hạn bởi tuổi tác hoặc bất cứ vấn đề nào liên quan đến thời gian. Tất cả những gì bạn cần làm chỉ là chuyển hướng tập trung đến việc làm giàu và với những việc sẽ xảy ra thì bạn không cần phải làm gì thêm nữa. Nhờ vào việc chuyển hướng tập trung, bạn sẽ đặt bánh xe vào guồng quay và giàu sang sẽ đến với bạn.

Dù bạn phải mất bao thời gian trải qua con đường nhất định - nghèo đói, thất bại hay bất cứ điều gì, bạn cũng không cần phải thay đổi quá nhiều để chuyển hướng con đường. Không có gì là quá muộn. Điểm này giống như con tàu lướt sóng ra biển. Bạn cần phải có không gian rộng lớn để đỗ lại nhưng không khó để đổi hướng tàu. Bánh lái được bẻ lại và chỉ trong vài dặm, bạn đã theo một hướng hoàn toàn khác.

Và cũng không bao giờ là quá muộn để đầu tư vào cổ phiếu, cổ phần, lương hưu, phong cách, chất lượng, vào chính bản thân bạn, vào cuộc sống... Khi giữ vững tính linh hoạt và năng động, chúng ta sẽ tránh được tình trạng trì trệ, lãnh đạm, biểu hiện của sự lão hoá.

Tuy nhiên, nếu bạn nghĩ rằng đã quá muộn thì đúng là như vậy. Bí quyết chính là không bao giờ được nghĩ như vậy. Nếu bạn nghĩ rằng bạn sẽ dễ dàng từ bỏ thì chắc chắn bạn sẽ từ bỏ. Hãy nhìn xem, chúng ta cùng đến với cuốn sách này để kiếm tiền - kiếm cho bạn và cả cho tôi. Nếu bạn cảm thấy bất cứ rào cản nào: tuổi tác, giới tính, chủng tộc, năng lực - thì bạn đã ở vào thế

bất lợi rồi. Không bao giờ là quá muộn để bắt đầu. Vậy thì, hãy bắt đầu ngay đi.

VÀ CŨNG KHÔNG BAO GIỜ LÀ QUÁ MUỘN ĐỂ ĐẦU TƯ VÀO CỔ PHIẾU, CỔ PHẦN, VÀO CHÍNH BẢN THÂN BẠN, VÀO CUỘC SỐNG

QUY TẮC 27. BẮT ĐẦU TIẾT KIỆM TỪ KHI CÒN TRẺ

Có lẽ giờ đã quá muộn để bạn tiết kiệm tuổi thanh xuân của mình. Chúng ta không thể quay trở lại. Nhưng bạn dạy các con mình bài học về tầm quan trọng của bí quyết này.

Ý tôi không phải là bạn cứ ky bo, chắt bóp để tiết kiệm. Tôi nhận ra rằng nếu có một “con số” thì sẽ dễ dàng hơn nhiều vì bạn không phải suy nghĩ quá nhiều nữa. Số của tôi là 50%. Bất cứ khoản thu nhập nào tôi đều gửi vào tài khoản tiết kiệm một nửa. Tôi không phải nghĩ về nó nữa. Tôi biết rằng một phần dành cho thuế, một phần cho VAT và phần còn lại để tiết kiệm. Thỉnh thoảng tôi lại chuyển số dư đó sang tài khoản tiết kiệm thứ hai - một dạng của tài khoản siêu tiết kiệm.

Với tôi đây là cách tiết kiệm đơn giản. Tôi không phải mất quá nhiều thời gian để suy nghĩ. Tôi đã dạy con cái mình phương pháp này - chỉ tiêu một nửa số tiền trong túi và một nửa để tiết kiệm. Tôi hy vọng bọn trẻ sẽ thấy rằng đây là một phương pháp rất dễ thực hiện, một dạng tiết kiệm công sức suy nghĩ. Nhờ vậy, chúng sẽ tích lũy được chút vốn khi vào đại học, hoặc dành cho bất cứ việc gì.

NẾU BẠN ĐỂ RIÊNG SANG MỘT BÊN NHIỀU HƠN MỨC CẦN THIẾT, PHẦN CÒN LẠI CHÍNH LÀ KHOẢN TIẾT KIỆM CỦA BẠN.

Tôi thực sự ước rằng mình (a) bắt đầu tiết kiệm từ khi còn trẻ và (b) được dạy rằng nên làm vậy. Rất nhiều cư phú nói rằng họ được nhờ nhét chuyện quản lý và tiền bạc từ khi rất nhỏ. Đây dường như là một phần vô cùng quan trọng trong công cuộc làm giàu.

QUY TẮC 28. HIỂU RẰNG NHU CẦU TÀI CHÍNH CỦA BẠN SẼ THAY ĐỔI THEO MỖI GIAI ĐOẠN KHÁC NHAU

Nhiều nền văn hoá cho phép có các mối quan tâm trọng điểm khác nhau, chiến lược khác nhau trong các giai đoạn của cuộc đời. Chẳng hạn, cho đến tuổi 20, bạn được xem là thanh niên, có vẻ ngốc nghếch và cần được giáo dục. Từ 20 đến 35 tuổi là giai đoạn kết hôn và xây dựng gia đình. Tuổi 35 đến 55 là thời gian điều hành công việc kinh doanh và gây dựng gia sản. Quảng thời gian còn lại là dành cho việc tâm linh và xa lánh kinh doanh, buôn bán.

MỖI GIAI ĐOẠN CUỘC ĐỜI CÓ NHỮNG ĐỊNH HƯỚNG KHÁC NHAU, CHIẾN LƯỢC LÀM VIỆC KHÁC NHAU

Về cơ bản, nhu cầu tài chính của bạn thay đổi theo thời gian, phản ánh những gì đang diễn ra của mỗi giai đoạn trong cuộc đời và lựa chọn cách sống của bạn tại thời điểm đó. Bạn sẽ cần nhiều tiền hơn khi xây dựng gia đình, nhưng cũng là thời điểm bạn thường giải quyết tốt các thách thức nhỏ.

Đến khi bọn trẻ vào đại học chắc chắn là bạn cần nhiều tiền hơn nữa hoặc đứa con thân yêu sẽ không đủ chi tiêu trong những quán bar của sinh viên mỗi tối. Và khi nghỉ hưu, nhu cầu của bạn sẽ lại giảm xuống - trừ khi bạn dự định tiêu hết trong những chuyến du lịch đắt đỏ.

Quy tắc này là để xem xem bạn đang ở đâu và cần gì. Và nhờ vậy các điều kiện đang chi phối nhu cầu của bạn sẽ thay đổi. Bạn cũng phải tính đến những tình huống khác nhau.

Định hướng trước điều này trong đầu sẽ mang lại nhiều lợi ích cho bạn. Hãy suy nghĩ thấu đáo và dự kiến nhu cầu và thay đổi có thể xảy ra trong tương lai.

Vậy, hãy làm một bài tập nhanh. Bạn đang ở trong giai đoạn nào của cuộc sống? Bạn cần bao

nhiều tiền? Giai đoạn tiếp theo là gì? Bạn sẽ cần bao nhiêu?

QUY TẮC 29. BẠN PHẢI LÀM VIỆC THẬT CHĂM CHỈ ĐỂ TRỞ NÊN GIÀU CÓ ĐẾN MỨC KHÔNG PHẢI CHĂM CHỈ NỮA

Tôi không thể diễn tả hết cảm xúc mãnh liệt của mình với quy tắc này. Tôi quan sát và học hỏi các cự phú và thấy rằng gần như trong bất cứ trường hợp nào, họ cũng phải làm việc đến cật lực để đạt được vị trí ngày hôm nay. Họ làm việc rất muộn cho tới tận đêm. Họ phải hy sinh nhiều thứ. Họ chẳng bao giờ xem ti vi buổi tối. Họ làm việc đến kiệt sức.

HỌ KHÔNG XEM TI VI BUỔI TỐI. HỌ LÀM VIỆC ĐẾN KIẾT SỨC

Nếu bạn nghiêm túc trong chuyện làm giàu, bạn cũng phải làm như họ. Bạn sẽ phải sẵn sàng lao vào công việc nặng nhọc cho đến khi đủ giàu để không phải vất vả làm việc nữa. Nhưng trước tiên bạn phải làm việc đã.

Nếu bạn đã sẵn sàng bỏ ra nhiều thời gian cho những điều xứng đáng, chắc chắn bạn sẽ thành công. Có thể bạn không thành công ngay lập tức hoặc không phải với ý tưởng đầu tiên. Nhưng chỉ cần bạn miệt mài chịu khó, bạn sẽ vươn tới thành công.

Bạn phải làm việc như thể chưa từng làm việc trước đó. Làm việc như thể không ai nhìn thấy. Làm việc như thể bạn không có ông chủ nào. Làm việc như thể đó là lẽ sống của cuộc đời bạn. Và bí quyết thứ hai là, bạn phải thích thú với công việc đó. Đừng làm những việc tầm phào.

Tôi muốn nhấn mạnh điểm vô cùng quan trọng. Quy tắc này không có nghĩa là nếu bạn nỗ lực trong bất cứ công việc gì bạn cũng sẽ giàu có. Một người chuyên lau dọn văn phòng với đồng lương tối thiểu sẽ chẳng bao giờ giàu được nếu vẫn giữ mãi vị trí đó hoặc cứ mãi lau dọn thật vất vả và sạch sẽ. Có lẽ họ sẽ làm giàu thành công nếu mở công ty chuyên lau dọn và nỗ lực làm việc với những thành công bước đầu. Điều tôi muốn nói ở đây là thậm chí nếu bạn có ý tưởng kinh doanh tuyệt vời hoặc tiền bạc để đầu tư vào cổ phiếu, bạn sẽ chỉ tối đa hoá lợi nhuận của mình khi nỗ lực hết sức để hoàn thành ý tưởng của mình hoặc đầu tư tiền bạc thông minh và quản lý cẩn thận.

QUY TẮC 30. HỌC HỎI NGHỆ THUẬT TRAO ĐỔI

Các vụ trao đổi thật tuyệt. Chúng mang lại tiền bạc cho bạn. Những kỹ năng trao đổi đơn giản sẽ giúp ích cho bạn hết lần này đến lần khác. Bạn phải học để trở nên táo bạo, đòi hỏi nhiều hơn, để đổi thứ bạn có lấy thứ bạn cần.

Dưới đây là ví dụ về vụ thoả thuận thành công. Kyle MacDonald ở Montreal, Canada đã đổi cái kẹp giấy màu đỏ lấy một ngôi nhà trên không trung trong vòng chín tháng. Bạn nên tìm hiểu thêm trên trang web <http://oneredpaperclip.blogspot.com>, và cậu ta đã làm như sau:

- Lập một trang web đề nghị đổi cái kẹp giấy màu đỏ lấy cái gì cũng được. Đổi nó lấy một cái bút màu xanh hình con cá. Đổi cái bút hình con cá lấy cái nắm đấm cửa có hình mặt cười. Lại đổi tiếp lấy cái giá nướng thịt. Đổi nó lấy máy phát điện xách tay. Lại đổi tiếp lấy bộ đồ làm tiệc và một két bia. Đổi lấy một cái xe trượt tuyết. Rồi đổi xe trượt tuyết lấy một chuyến đi đến British Columbia. Lại đổi chuyến đi lấy một chiếc xe tải. Cậu ta đổi xe tải lấy hợp đồng thu âm. Và cuối cùng, cậu ta đổi hợp đồng thu âm lấy một ngôi nhà ở Phoenix, Colorado - được quyền sử dụng trong vòng một năm nhưng hãy xem này...

Mười một bước. Mười một vụ trao đổi. Thật không tồi. Đó chính là nghệ thuật trao đổi.

Và dưới đây là bài học rút ra từ Kyle:

- Đừng bao giờ nói rằng bạn chẳng có gì để khởi đầu hết. Luôn đón chào các cơ hội. Dễ thích

nghi và mềm dẻo. Có mục đích. Làm việc hợp pháp. Xây dựng mạng lưới quan hệ mạnh. Nắm bắt lợi thế của việc quảng cáo công khai.

Trong công việc kinh doanh, những vụ trao đổi mà tất cả cùng có lợi là những vụ tuyệt vời nhất. Ai cũng hài lòng với kết quả đạt được.

BẠN CÓ THỨ GÌ MÀ NGƯỜI KHÁC MUỐN CÓ KHÔNG?

Bạn có thứ gì mà người khác muốn có không? Hãy nghĩ rộng ra - không chỉ là những vật thuộc sở hữu của bạn mà có thể là các kỹ năng và kiến thức. Thời gian, khả năng và nỗ lực của bạn. Ai sẽ cần đến chúng và bạn nhận được điều gì?

QUY TẮC 31. HỌC NGHỆ THUẬT THƯƠNG THUYẾT

Nếu bạn muốn mua bán, trao đổi và thỏa thuận, bạn phải học nghệ thuật thương thuyết. Về cơ bản, nghệ thuật này tập trung vào việc làm cho người khác nghĩ rằng họ cũng nhận được nhiều như bạn.

Tôi thích nói về sự hợp tác. Đó là cách làm việc của tôi. Tôi không bao giờ phá hoại kế hoạch làm giàu của người khác. Tôi không cần họ phải thất bại để mình thành công. Tôi muốn chỉ ra rằng tất cả chúng ta sẽ cùng nhau tiến về phía trước và không cần phải loại ai ra cả. Tôi không muốn bán xong rồi bỏ chạy. Tôi muốn buôn bán lâu dài. Tôi muốn được biết đến như một người đáng hoàng. Tôi muốn hợp tác.

Nghệ thuật thương thuyết sẽ mang lại cho bạn vô số lợi ích trong nhiều trường hợp - từ thương thuyết trong một vụ mặc cả tăng giá đơn giản đến mối quan hệ với bạn đời hay thương thuyết với bọn trẻ về tiền tiêu vặt. Nếu bạn nắm được nghệ thuật này, mọi thứ sẽ được vận hành đơn giản và trơn tru, rồi bạn sẽ có thứ mình muốn - và họ cũng vậy. Cả hai bên cùng thắng.

Dưới đây là một số quy tắc đàm phán bạn cần lưu ý:

- Luôn nắm chắc giới hạn - nếu dưới điểm này, bạn sẽ không đi tiếp.
- Luôn hiểu rõ bạn mong muốn gì: mục tiêu, sản phẩm cuối cùng, mục đích. Thương thuyết sẽ vô ích nếu bạn không biết mình thương thuyết vì cái gì.
- Luôn muốn hai bên cùng có lợi.
- Luôn ghi nhớ rằng thương thuyết không chỉ vì vật chất - nó cũng có những lí do cảm xúc đầy uy lực nữa.
- Hiểu rõ tầm quan trọng của mỗi điểm - vài thứ bạn chấp nhận được, một số khác thì không.
- Luôn sẵn sàng từ bỏ một vài thứ để đảm bảo có những thứ khác - thật mềm dẻo và linh hoạt.
- Biết càng nhiều càng tốt trước khi bắt đầu - trong những trường hợp như vậy “Tri thức là sức mạnh”.
- Hiểu rõ những điều họ sẽ nói và cả những điều họ không nói ra - quan sát ngôn ngữ cử chỉ và biểu hiện trên nét mặt họ.
- Luôn điềm tĩnh và kiên nhẫn.
- Thương thuyết thành công ngay từ đầu đối với mọi thứ bạn muốn - bạn không thể thương thuyết lại sau đấy.
- Tìm hiểu chính xác thứ họ muốn (thứ họ sẽ trao đổi hoặc sẽ chấp nhận).
- Không nhượng bộ mà hãy trao đổi.
- Đưa ra nhiều biến số - giảm giá, giao hàng, chi trả, các giai đoạn...

- Đi tới thoả thuận tốt nhất mà bạn có thể đạt được. Sau đó giảm bớt thì dễ nhưng tăng lên là không thể.

Tôi thường choáng váng và hoảng sợ trước cách người ta thường đặt vấn đề - từ công việc đến mối quan hệ hay tình cảm - mà không thèm tìm hiểu xem họ làm gì, mong đợi gì ở họ, họ sẽ nhận được gì, họ mong chờ các đối tác nhận được gì và họ dự định kết thúc ở đâu. Bạn cần phải thảo luận vấn đề này - và đó chính là nghệ thuật cơ bản, nghệ thuật thương thuyết. Công khai mọi thứ để không phải nghi ngại. Nghi ngại chẳng hay ho chút nào.

TÔI KHÔNG MUỐN BÁN XONG RỒI BỎ CHẠY.

QUY TẮC 32. TIẾT KIỆM LẶT VẶT KHÔNG KHIẾN BẠN GIÀU CÓ NHƯNG SẼ LÀM BẠN TRỞ NÊN THẨM THƯƠNG

Có phải người ta nên tiết kiệm những món tiền nhỏ để tiêu xài những món tiền lớn không? Tôi không nghĩ vậy. Tôi nghĩ rằng cố gắng tiết kiệm từng chút một chỉ với mong muốn được giàu hơn chính là nguyên nhân của sự thất bại. Nó sẽ không làm bạn giàu có nhưng sẽ khiến cuộc sống của bạn trở nên tăm tối. Và cảm thấy tăm tối, buồn nản là điều tồi tệ để bắt đầu một ngày mới. Bạn phải có bữa sáng ngon miệng và một thái độ tích cực. Bỏ uống capuccino mỗi sáng có thể giúp bạn giảm cân và giảm lượng caffeine nhưng sẽ không giúp bạn làm giàu và chắc chắn sẽ làm bạn khó chịu.

BỎ UỐNG CAPUCCINO MỖI SÁNG KHÔNG KHIẾN BẠN GIÀU HƠN

Đừng từ chối việc nuông chiều bản thân đôi chút chỉ vì suy nghĩ rằng, tiết kiệm là con đường dẫn đến sự giàu sang.

Trong một quy tắc tôi đã nhắc đến trước đó, người giàu là những người có đôi mắt của chim ưng và bạn phải bịt ngay các lỗ rò rỉ tiền bạc? Đúng là như vậy. Nhưng điều này lại khác. Nếu kiểm soát nghiêm túc tình hình tài chính của mình là điều nên làm thì việc sống với cái ví rỗng không lại khác hẳn. Phải đảm bảo rằng bạn không rút tiền qua cửa sổ vì thiếu cẩn thận nhưng bạn không nên từ chối những điều dễ chịu sẽ làm phong phú cuộc sống của bạn. Nếu bạn không mua được những thứ mình muốn thì hãy mua ít thôi, nhưng phải có chất lượng. Tiết kiệm bằng mọi cách đối với những vụ chi tiêu quá tốn kém hoặc tự hỏi thứ đó có thật sự cần thiết hay không. Việc từ chối mọi thứ hơi sang trọng, những tiện nghi sẽ khiến bạn mắc kẹt trong vòng luẩn quẩn của sự nghèo khó. Vượt ra khỏi vòng khốn khó và lối suy nghĩ bần hàn mới là chìa khoá thành công, là con đường đi đến sự giàu sang.

Những người giàu có không bao giờ tằn tiện tiết kiệm. Tất nhiên vẫn có những kẻ bủn xỉn và bạn phải vất vả lắm mới kiếm được tiền từ họ. Nhưng dù giữ tiền rất chắc, họ chẳng bao giờ bỏ uống cà phê hay mua món mứt rẻ tiền vì hy vọng sẽ giàu hơn nhờ tiết kiệm. Điều đó, chắc chắn là không bao giờ.

QUY TẮC 33. HIỂU RẰNG LÀM THUÊ CHƯA CHẮC SẼ KHIẾN BẠN GIÀU CÓ, NHƯNG ĐIỀU NÀY VẪN CÓ THỂ XẢY RA

Hầu hết mọi người đều cho rằng chúng ta sẽ chẳng thể nào tạo ra khối tài sản đồ sộ nếu chỉ làm công ăn lương; và chỉ bằng cách trở thành doanh nhân người ta mới trở nên giàu có. Với nhiều người trong chúng ta, đây là một thực tế bởi số tiền bạn nhận được cho mỗi giờ làm việc là có hạn. Tuy nhiên, có nhiều người lại rất thành công theo cách này.

Chúng ta không nên bỏ qua sự thật rằng trở thành người làm công ăn lương là con đường tốt

nhất cho mình, và rằng chúng ta không phải điều hành doanh nghiệp của riêng mình. Nhiều nhóm nhân viên may mắn đang có thu nhập rất cao. Chẳng hạn, tôi có người bạn làm việc cho một tập đoàn bảo hiểm. Anh ta rất giàu có và tất cả đều nhờ vào những khoản hoa hồng rất cao. Anh ta nói rằng nếu sở hữu doanh nghiệp tư nhân, chưa chắc anh đã kiếm được nhiều tiền như thế.

Rất nhiều người hiện đang làm việc trong lĩnh vực máy tính quyết định chuyển hướng làm nhà thầu cung cấp bởi họ tin rằng mình sẽ kiếm được nhiều hơn. Một số người thành công, song rất bất bēnh. Khi các hợp đồng khan hiếm, mọi việc sẽ còn tồi tệ hơn nhiều so với lúc bạn chỉ là nhân viên. Tuy nhiên, với nhiều người, đó mới chính là con đường tuyệt vời nhất, và nhiều người trong số họ kiếm được bộn tiền khi tự làm chủ.

Tôi tin rằng bạn cần phải giữ quan điểm mở với vấn đề này và không được để các giả định điều khiển bản thân. Bạn sẽ cảm thấy thật bất hạnh nếu cứ ép buộc mình làm ông chủ dù đó không phải là hướng đi thích hợp với bạn. Có lẽ chính sự ổn định trong công việc mới là yếu tố nên được ưu tiên nhiều hơn, bạn nên giữ chặt lấy nó và đừng ép buộc mình phải trở thành ông chủ.

CÓ LẼ SỰ ỔN ĐỊNH TRONG CÔNG VIỆC MỚI LÀ YẾU TỐ ĐƯỢC ƯU TIÊN VÀ BẠN NÊN GIỮ CHẶT LẮM NÓ

Điều ngược lại cũng là một sự thật: Làm ông chủ có thể khiến bạn giàu có, nhưng cũng có thể không. Gần 2/3 số doanh nghiệp mới mở sẽ phá sản trong vòng 3 năm. Hãy thử nhìn xung quanh xem - bạn sẽ thấy rất nhiều ông chủ của các doanh nghiệp nhỏ đang vẫy vùng tuyệt vọng. Chẳng có gì chắc chắn ở đây hết. Tự làm chủ thường đem lại cơ hội hưởng thu nhập cao hơn nhưng không phải lúc nào cũng vậy. Bạn cần phải nhìn vào cốt lõi của vấn đề: ngành nghề phải thích hợp, đang có nhu cầu hợp lý với dịch vụ của bạn, đúng thời điểm, đủ nỗ lực và nhiều yếu tố khác.

Chúng ta không có nhiều thời gian để đề cập đến các lý lẽ tán thành hay phản đối việc tự làm chủ. Ngoại trừ một điều, bạn sẽ thấy dễ dàng hơn và cũng hạnh phúc hơn khi nỗ lực làm việc cho chính mình chứ không phải bất cứ ai khác. Nhưng, cái chúng ta hướng tới không phải sự giải phóng trong công việc mà là sự giàu có. Vì vậy cần phải cởi mở với tất cả những gì thúc đẩy chúng ta đạt được mục đích này. Làm thuê hay tự mình lập nghiệp? Điều này hoàn toàn phụ thuộc vào việc con đường nào dễ dàng nhất, nhanh chóng nhất, bằng phẳng nhất đưa chúng ta đến với sự giàu có. Và công việc tạm thời của bạn hoàn toàn không phải là con đường dẫn tới giàu sang.

Bí quyết là không được quay lưng với mọi cơ hội có thể khiến bạn trở nên giàu có. Và tiếp tục làm công ăn lương không có nghĩa là bạn không thể mở công ty eBay nho nhỏ hay mua một ngôi nhà rồi cho thuê để tạo ra nguồn thu nhập mới.

QUY TẮC 34. NHANH CHÓNG ĐƯA RA CÁC QUYẾT ĐỊNH VỀ TIỀN BẠC

Nếu bạn đang ở giữa biển khơi và bất chợt gặp cơn sóng dữ, bạn phải tìm ngay một hải cảng an toàn. Bất cứ hải cảng nào bạn nhìn thấy trong cơn bão. Bạn cần phải thoát khỏi cơn bão, trong khi đó hải cảng vẫn còn chỗ và mang lại thứ bạn đang cần - sự an toàn.

Kiểm tiền cũng có đôi chút giống như vậy. Đôi lúc bạn cần phải hành động dứt khoát. Nếu hành động của bạn mang lại chút lợi nhuận thì vẫn tốt hơn so với việc bạn chẳng làm gì.

Bạn không cần phải nghĩ quá nhiều về những chuyện nhỏ nhặt. Bạn đừng suy nghĩ quá nặng nề. Thậm chí bạn còn chẳng phải nghĩ gì hết.

CÁC SAMURAI SỐNG VỚI MỘT NIỀM TIN ĐƠN GIẢN, KHÔNG BẮN KHOẢN, KHÔNG NGHI NGỜ, KHÔNG NGẠC NHIÊN, KHÔNG SỢ HÃI

Các samurai sống với một niềm tin đơn giản, không băn khoăn, không nghi ngờ, không ngạc nhiên, không sợ hãi. Đó đơn giản là chiến lược sáng suốt nhất trong bất cứ công việc nào. Về cơ bản nó nói rằng, một khi bạn đã quyết định phương hướng hoạt động (hoặc chiến đấu) thì hãy quyết tâm; biết tất cả những điều cần thiết, không sợ hãi và tiến hành càng nhanh càng tốt. Nếu bạn đã từng xem samurai chiến đấu chắc hẳn bạn sẽ nhận ra rằng họ thường đi xung quanh nhau, và sau khi diễn ra một pha hành động đầy kịch tính, sau những hành động bạo lực kinh hoàng, tất cả kết thúc. Kiểu chiến đấu này không phải chỉ mới được chuẩn bị - họ đã phải trải qua hàng năm tập luyện. Khi lâm trận, đó sẽ là cuộc chiến trực tiếp, nhanh, không khoan nhượng. Và các kế hoạch tài chính của bạn cũng vậy, phải thật sắc bén.

Làm một việc gì đấy bao giờ cũng tốt hơn không làm gì hết. Và đôi khi hành động nhanh chóng còn tốt hơn nhiều so với việc cứ kiên trì giữ mãi một cơ hội. Trong một vài ngành người ta gọi đó là “luân chuyển” - giữ cho mọi thứ chuyển động. Đánh giá nhanh lợi thế, chú ý đến ưu điểm cũng như khuyết điểm và tiến hành.

QUY TẮC 35. LÀM VIỆC NHƯ THỂ BẠN KHÔNG CẦN ĐẾN TIỀN

Hầu hết chúng ta làm việc vì chúng ta thực sự cần tiền. Nhưng một số người thể hiện điều đó, một số khác lại không. Nếu ai đó có vẻ như không cần tiền thì có lẽ vì hai lý do: Hoặc là (a) họ khỏe mẽ, hoặc (b) họ thực sự yêu thích công việc mình làm và làm việc chỉ vì yêu thích công việc đó - họ sẽ làm việc mà chẳng cần đến tiền.

NẾU NGƯỜI KHÁC NGHĨ RẰNG BẠN CẦN TIỀN THÌ HỌ SẼ TRẤN ÁP ĐƯỢC BẠN

Rõ ràng (b) thì rất khó đạt được và chúng ta sẽ phải rất cố gắng. Nhưng nếu điều đó không đúng với bạn thì vẫn là một lý do hợp lý để làm việc như thể bạn chẳng hề quan tâm đến các khoản thu tài chính từ đó. Nếu người khác nghĩ (hoặc thực sự biết rằng) bạn cần tiền thì họ sẽ trấn áp được bạn và đưa bạn vào tình thế nguy hiểm.

Nhiều năm trước, tôi làm công việc mà bản thân chẳng thích thú gì. Sau đó mở công ty và thất bại, nhưng tôi vẫn luôn viết. Tôi luôn hiểu rõ hạn chế của mình và thường chỉ viết về những gì mình chứng kiến người khác làm. Viết lách trở thành công việc thường xuyên của tôi - dù có được nhận thù lao hay không và cuốn sách đó có được xuất bản hay không. Tôi viết bởi tôi đam mê thực sự. Đó là một phần quan trọng với tôi, không ai chạm vào được hoặc có sức mạnh trấn áp nó hay mang nó đi xa. Bạn có biết công việc này đã làm tôi hạnh phúc đến thế nào không? Bạn có biết nó đã làm tôi giàu có thế nào không?

Vậy điều gì khiến trái tim bạn phải loạn nhịp? Bạn phải có quyết tâm. Đừng nói: “Tôi không biết” hay “Tôi không chắc”. Bạn cần phải biết, bạn cần phải chắc. Tại sao ư? Bởi vì những người giàu có biết họ sẽ đi đâu và sẽ làm gì. Họ đầy đam mê, nghị lực, tham vọng và quyết tâm.

Tôi nghe ai đó hỏi rằng, đam mê và quyết tâm là bản tính trời sinh, không phải do tính cách. Có lẽ vậy. Nhưng đó là điều mà bạn có thể cạnh tranh, bắt chước, học hỏi. Hướng tới những mục đích mà ở đó, bạn sẽ chỉ làm việc khi bạn thực sự yêu thích.

QUY TẮC 36. TIÊU ÍT HƠN MỨC BẠN KIẾM ĐƯỢC

Tôi rất ngạc nhiên là có nhiều người coi thường quy tắc đơn giản nhưng đáng giá nhất trong các quy tắc bằng vàng này. Bạn phải sống đúng với hoàn cảnh thực tế của mình. Kiểm soát việc chi tiêu. Tạo điều kiện cho bản thân tiết kiệm một khoản nho nhỏ để từ đó có thêm nguồn thu nhập.

Quy tắc này không hề mâu thuẫn với Quy tắc 32 rằng tiết kiệm vụn vặt không làm bạn giàu có. Bạn nên sống trong điều kiện cho phép nhưng vẫn phải sống cho thật tốt đủ để cảm thấy hạnh phúc.

Và đây là về sự hiểu biết và kiểm soát. Bạn cần phải biết thu nhập của bạn là bao nhiêu và bạn chi tiêu những gì.

Bạn cũng cần phải biết:

- Các khoản chi tiêu có thể tăng cao
- Nguồn thu nhập nào cho các kế hoạch bất ngờ
- Các nguồn thu nhập nào trong tương lai bạn sẽ được hưởng như lãi suất hoặc đầu tư có lãi

Sai lầm lớn nhất là bạn không biết mình đang làm gì, tình hình tài chính của bạn ra sao và cái gì sẽ đến. Tôi hiểu rằng sẽ rất khó khăn để sống trong điều kiện thực tế nhưng nếu lúc nào bạn cũng ngập trong nợ nần thì tài sản của bạn sẽ thuộc về ngân hàng vô danh nào đó.

SAI LẦM LỚN NHẤT LÀ BẠN KHÔNG BIẾT MÌNH ĐANG LÀM GÌ, TÌNH HÌNH TÀI CHÍNH CỦA BẠN RA SAO VÀ CÁI GÌ SẼ ĐẾN

Tôi muốn mỗi tuần, mỗi giờ bạn đều biết được mình kiếm được gì. Và tôi muốn bạn kiểm soát chi tiêu của mình và những thứ cần thiết cho cuộc sống. Miễn là khoản thu lớn hơn khoản chi thì có nghĩa là về cơ bản, bạn đã đúng. Nếu ngược lại, ngay lập tức bạn phải hành động nhanh chóng và hiệu quả để lật ngược tình thế.

QUY TẮC 37. KHÔNG VAY TIỀN - TRỪ KHI BẠN THỰC SỰ, THỰC SỰ PHẢI LÀM VẬY

Điều này vô cùng quan trọng nên tôi sẽ nhắc lại: không vay tiền trừ khi bạn thực sự, thực sự cần. Thậm chí có thực sự cần thiết đi chăng nữa thì bạn cũng đừng vay. Không, trừ khi bạn vay của ai đó mà họ không đòi hỏi tiền lãi, không ràng buộc, không đòi bạn thế chấp nhà cửa, không có khả năng gây sút mẻ tình bạn và như vậy thì thật giống như ta đang ở xứ sở thần tiên.

Nếu ai đó cho bạn vay tiền, họ sẽ mong nhận được nhiều hơn số cho vay. Và chính khoản này sẽ ngăn cản chúng ta trở nên giàu có. Nếu đã quá muộn để làm vậy, bạn cần phải giảm bớt càng nhiều càng tốt. Chúng ta phải thoát khỏi khoản “nợ” này.

NẾU AI ĐÓ CHO BẠN VAY TIỀN, HỌ SẼ MUỐN NHẬN ĐƯỢC LÃI

Các khoản nợ ở đây thường là về tiền bạc (có nghĩa là lãi suất trên khoản vay) và luôn làm người ta lụi bại. Tuy nhiên, khoản nợ đó cũng còn là các vấn đề tình cảm nữa - nếu bạn vay của bạn bè và người thân, nó có thể sẽ gây ra một loạt rắc rối - điều này chưa bao giờ đơn giản.

Trả hết các khoản vay và nợ trước khi làm bất cứ điều gì khác. Đó là cách duy nhất để không phải trả lãi.

Nếu trong tương lai bạn cũng mở công ty riêng, các nhà tư vấn sẽ nói rằng mọi việc ổn thôi nếu bạn vay tiền bởi họ luôn sẵn sàng giúp bạn... Nhưng tiểu thuyết gia Jilly Cooper nói rằng bà luôn thận trọng khi cho bạn bè vay mượn bởi lẽ sẽ rất khó nhìn mặt nhau trong lễ Giáng sinh và phải ôm hôn bạn mình trong khi vẫn nhớ rằng họ đang vay bạn 10.000 bảng. Cá nhân tôi cảm thấy rất khó khăn khi phải ôm một người đang vay của tôi số tiền thậm chí còn ít hơn thế.

Cố gắng không vay mượn:

- Bố mẹ, con cái của bạn
- Bạn bè
- Người yêu
- Bọn cho vay nặng lãi
- Ngân hàng

- Các công ty cung cấp thẻ tín dụng, các nhà đầu tư hải ngoại
- Và tôi.

QUY TẮC 38. QUAN TÂM ĐẾN HỢP NHẤT CÁC KHOẢN NỢ

Tất nhiên, lời khuyên tốt nhất sẽ là đừng lâm vào nợ nần ngay từ đầu. Nếu đã hơi muộn để bạn nghe theo lời khuyên thông thái này thì bạn cần phải cố gắng vay lãi càng thấp càng tốt trong khi đang trả dần các khoản nợ. Và hợp nhất các khoản nợ có lẽ sẽ là một cách hay. Ở đây tôi muốn nói rằng bạn hãy ngừng sử dụng ba hay bốn thẻ tín dụng cộng thêm khoản chi trội, cộng thêm vay ngân hàng và các khoản nợ khác. Bạn có thể gộp tất cả vào một khoản vay và bỏ các loại thẻ và trả các khoản chi trội. Tất nhiên, tôi cũng hiểu thẻ tín dụng rất dễ dùng và hữu ích nhưng bạn đừng quên cách chi trả bằng tiền mặt truyền thống.

Tuy nhiên, vẫn phải nhắc bạn rằng, nếu bạn hợp nhất các khoản nợ, hãy chắc chắn rằng bạn đã không chuyển các khoản nợ ngắn hạn thành nợ dài hạn. Vấn đề là bạn phải nghiêm túc trả các khoản nợ thật nhanh.

ĐỪNG QUÊN CÁCH CHI TRẢ BẰNG TIỀN MẶT TRUYỀN THỐNG

- Nếu bạn đã thực sự quyết định hợp nhất các khoản nợ thì đây sẽ là một số mẹo hữu ích:
- Xem xét hết các khoản vay trả theo tỉ lệ phần trăm - đừng chấp nhận chỉ vì đó là ngân hàng của bạn, chưa chắc khoản vay đó có lãi thấp nhất về lâu dài.
  - Không bao giờ thế chấp nhà cửa trong bất cứ trường hợp nào. Nếu bạn làm vậy, bạn sẽ mất sạch nhà cửa nếu không trả nổi nợ.
  - Kiểm tra những cam kết và giấy tờ liên quan đến việc thanh toán sớm và đảm bảo rằng bạn sẽ không bị phạt nếu thanh toán sớm
  - Trả càng nhanh càng tốt trong khả năng của bạn - thời gian càng dài, bạn phải trả càng nhiều lãi.
  - Nếu bạn phải vay thì hãy vay đổi lấy một tài sản mà bạn có thể bán lại (máy công cụ, xe tải chở hàng) và cố gắng không vay quá giá trị bán lại.

QUY TẮC 39. TRAU DỒI KỸ NĂNG VÀ BẠN SẼ ĐƯỢC LỢI HẾT LẦN NÀY ĐẾN LẦN KHÁC

Có một câu châm ngôn rằng: “Ai trả tiền thì người ấy có quyền.” Và đó là sự thật. Nhưng số tiền nhận được sẽ quyết định trách nhiệm của họ nếu việc họ làm là theo yêu cầu, hiếm gặp, rất khó (hoặc rất đặc biệt).

Hãy trang bị cho bản thân những khả năng tuyệt vời, những kỹ năng nghề nghiệp, một phong cách PR đặc sắc và ranh mãnh, một sản phẩm độc nhất, tạo nên danh tiếng cho bản thân và cả thế giới sẽ phải trải thảm đỏ trước bạn. Và trả bạn rất nhiều tiền nữa.

Một khi bạn làm những việc mà không ai hoặc rất ít người có thể làm được thì bạn sẽ nâng cao giá trị bản thân. Và hãy tin rằng đó không phải là kỹ năng quá khó, chỉ là một kỹ năng mà ai đó cần và chấp nhận trả tiền để sở hữu.

Hãy suy nghĩ về những thứ trong tầm tay bạn. Kỹ năng, năng khiếu, điểm mạnh và điểm yếu của bạn là gì? Bạn có thể tận dụng chúng bằng cách nào? Bằng cách nào để nói rằng bạn có những kỹ năng mà người khác cần? Làm sao để thuần thục những kỹ năng để đáp ứng những nhu cầu hiện có?

MỘT KHI BẠN LÀM ĐƯỢC NHỮNG VIỆC MÀ KHÔNG AI HOẶC RẤT ÍT NGƯỜI CÓ THỂ

LÀM ĐƯỢC, BẠN SẼ NÂNG CAO ĐƯỢC GIÁ TRỊ BẢN THÂN

Hãy tiến lên, có những việc đặc biệt mà chúng ta có thể làm, hoặc đã làm và khiến chúng ta cảm thấy rằng mình gây dựng được cả gia tài nếu ai đó cho ta cơ hội. Tất cả chúng ta đều có những ước mơ có thể thành hiện thực, những kế hoạch mà chúng ta dám thực hiện. Có lẽ thứ mà chúng ta cần là một cú huých, sự thúc đẩy đúng hướng, một lời thức tỉnh để đứng lên và thực sự làm một điều gì đó. Vâng, đúng là vậy. **THỨC TỈNH VÀ KIÊN TRÌ THỰC HIỆN.**

QUY TẮC 40. TRẢ HẾT CÁC KHOẢN VAY NỢ TRƯỚC TIÊN

Bạn có thanh toán hết số dư thẻ tín dụng hàng tháng không? Nếu bạn làm vậy và không có bất cứ một khoản vay nợ nào chưa trả thì bạn đã làm rất tốt. Bạn sẽ không tốn tiền trả nợ lãi và đang có điều kiện thuận lợi để tiến lên. Hãy theo dõi phần tiếp theo của quy tắc này.

Nếu bạn có một (hoặc năm) thẻ tín dụng dư thừa, tiền chi trội và/hoặc các khoản vay nợ khác thì chắc chắn bạn phải là người duy nhất. Ngày nay, việc sở hữu thẻ tín dụng trở nên rất dễ dàng, chúng ta đang sống trong một xã hội “mua trước, trả sau”. Vấn đề ở đây là các khoản nợ làm chúng ta sa lầy, mắc kẹt. Vay nợ là gánh nặng xiết chặt cổ chúng ta - nó khiến bạn cảm thấy tồi tệ, làm bạn đau đầu và có thể sẽ là vấn đề nghiêm trọng tổn hại đến sức khỏe và sự giàu có của bạn.

VAY NỢ LÀM CHÚNG TA SA LẦY VÀ BỊ MẮC KẸT

Chẳng có gì để nghi ngờ chuyện này cả. Điều đầu tiên bạn cần làm cho sức khỏe của mình là trả nợ càng nhanh càng tốt trước khi làm bất cứ chuyện gì khác.

Ở đây tôi muốn nhấn mạnh rằng có một số ngoại lệ đối với quy tắc này; chẳng hạn nếu bạn đi vay để đầu tư vào lĩnh vực bạn thực sự nắm chắc được việc mình đang làm. Còn trong quy tắc này, chúng ta chủ yếu nói về các món nợ cá nhân.

Tôi sẽ không nói giảm đi mức độ khó khăn của việc trả hết nợ, nhưng bạn vẫn phải làm. Lập kế hoạch trả nợ - bắt đầu với những món nợ lãi cao nhất nếu bạn nợ nần nhiều. Động cơ thúc đẩy vô cùng quan trọng vì nó chỉ gây khó khăn trong một giai đoạn ngắn nhưng mang lại nhiều lợi ích về lâu dài.

QUY TẮC 41. ĐỪNG QUÁ BẬN RỘN KIẾM SỐNG ĐẾN MỨC KHÔNG CÒN THỜI GIẦN ĐỂ LÀM GIÀU NỮA

Việc này rất dễ thực hiện. Bạn cần phải có việc làm bởi vì tất cả chúng ta đều như vậy để tồn tại. Vì thế bạn đi làm để kiếm sống và phải cống hiến rất nhiều thời gian cũng như sức lực đến mức không thể nghĩ đến việc mình có thể làm gì khác hơn, làm thêm hoặc làm theo cách sáng tạo hơn để kiếm thêm tiền. Rất nhiều người trong chúng ta đã mắc sai lầm khi để các thương vụ tài chính trôi qua bởi thành thật mà nói, chúng ta nghĩ rằng còn nhiều điều thú vị hơn để làm trong những lúc rảnh rỗi hơn là bận rộn với tiền bạc hay đề ra các kế hoạch dài hạn trong đời hoặc thay đổi sự nghiệp.

Đôi khi chúng ta quá bận rộn với công việc của mình, chúng ta quên mất mục đích cuối cùng của mình - kiếm tiền thực sự. Vâng, để trở nên giàu có bạn cần phải động não nhiều hơn so với 8 giờ làm và tạo cơ hội cho bản thân nghĩ đến những vấn đề lớn hơn - và hành động.

Rất nhiều người làm việc để kiếm sống - và nếu không có họ, những người giàu chẳng thể giàu có hơn nữa. Nhưng như thế không có nghĩa rằng người làm công bị bóc lột hay lợi dụng. Chỉ là nếu có những người chấp nhận làm thân trâu ngựa và đầu tư tất cả thời gian, sức lực vào công việc để nhận được tiền lương, thì sẽ vẫn có những người nhanh chóng nhận ra cơ hội và trở nên thịnh vượng, đơn giản vì họ có cái đầu nhanh nhạy và nhìn xa trông rộng.

Nếu bạn đang làm việc để kiếm sống và không dám mong đợi công việc đó khiến bạn làm giàu, thì bạn hãy làm việc vì lòng yêu thích, phải vậy không? Không, đó không phải là một câu hỏi bẫy. Đó là về thứ tự ưu tiên các tham vọng của chúng ta. Nếu chúng ta đi làm chỉ vì tiền, thì có nghĩa là phải kiếm được nhiều hết mức có thể, nhiều như bạn muốn.

NẾU CHÚNG TA ĐI LÀM CHỈ VÌ TIỀN THÌ CÓ NGHĨA LÀ PHẢI KIẾM ĐƯỢC NHIỀU HẾT MỨC CÓ THỂ, NHIỀU NHƯ MỨC BẠN MUỐN

Nếu bạn yêu thích công việc đang làm thì một khi không kiếm được nhiều tiền với công việc đó, bạn cần phải lập một chiến lược làm giàu mà không dựa vào thu nhập của “công việc hàng ngày”. Thật tuyệt vời khi bạn yêu thích công việc của mình, nhưng nếu muốn làm giàu thì bạn cần phải chắc chắn rằng mình không quá bận rộn đến mức quên mất việc tìm ra con đường làm giàu, hoặc bạn tạo ra được nguồn thu nhập thứ hai hay nguồn thu nhập thay thế với những chiến lược hay hành động nào.

Nếu bạn không hài lòng với mức lương và/hoặc chán ghét công việc đang làm thì hãy đặt câu hỏi rằng tại sao bạn vẫn tiếp tục làm và bạn có thể làm được gì. Tình huống tồi tệ nhất là bạn không cảm thấy thỏa mãn hoặc được hưởng những gì xứng đáng trong công việc nhưng lại quá bận rộn đến mức không có thời gian để lập ra bất kỳ kế hoạch nào khả thi mang lại cho bạn sự thịnh vượng và hạnh phúc. Khi bạn ngáp đầu trong công việc kiếm sống thì một ngàn lẻ một cơ hội làm giàu trôi vụt qua trên đầu bạn trong khi bạn không hề nhìn thấy chúng. Thử tưởng tượng bạn thức giấc sau khoảng thời gian 10 năm và nhận ra mình đã làm những gì. Nếu đó là tình trạng hiện thời của bạn thì hãy làm gì đó ngay đi. Thay đổi viễn cảnh của bạn và chớp lấy cơ hội.

QUY TẮC 42. TIẾT KIỆM KHOẢN LỚN - BẠN CÓ NÊN LÀM VẬY KHÔNG?

Tôi luôn nghĩ rằng chờ tích một khoản lớn trong tay, rồi tôi sẽ mang đi gửi và có vẻ như đây là cách tiết kiệm tuyệt vời. Một người bạn của tôi nói rằng như vậy thật ngớ ngẩn và tiết kiệm từng ít một mới là cách tốt nhất. Ai đúng, ai sai? Tất nhiên là tôi đúng rồi. Dù gì chẳng nữa đây vẫn là cuốn sách của tôi.

Hãy xem xét trường hợp này theo một hướng logic hơn. Giả sử tôi tiết kiệm một khoản lớn. Tôi có 20.000 bảng nhờ vào một vài công việc hoặc do tôi bán món đồ nào đó. Tôi tiêu hết một nửa và tiết kiệm một nửa. Và tôi làm vậy khi đã 50 tuổi. Khi nghỉ hưu tôi sẽ có bao nhiêu đây?

Bạn tôi tiết kiệm một khoản nhỏ bé 10 bảng hàng tháng - tôi gọi chúng là các củ khoai tây bé. Nhưng anh ta tiết kiệm rất sớm, từ khi mới 20 tuổi và không bỏ sót tháng nào. Vậy ai sẽ được nhiều, ai được ít? Tiếp tục đi nào, bạn có thể tính được điều này không? Không à? Không sao hết bởi đã có bảng bên cạnh (giả sử lãi suất mỗi năm khiêm tốn ở mức 5%).

Hãy nhìn xem, tôi đã nói với bạn là tôi đúng... nhưng không chắc lắm. Hy vọng là bạn đã rút ra một bài học giá trị ở đây. Thận trọng và tiết kiệm thường xuyên là điều tốt nhưng về lâu dài một khoản lớn để tiết kiệm sẽ mang lại thành công dễ dàng.

Năm	Bạn tôi tiết kiệm từ tuổi 20 với mức 10 bảng một tháng	Tôi, mãi đến 50 tuổi mới bắt đầu tiết kiệm
1	126 bảng	
10	1.594 bảng	
20	4.497 bảng	
30	8.905 bảng	Đây là năm tôi tiết kiệm khoản lớn với số tiền 10.000 bảng +5% = 10.500 bảng
40	16.083 bảng	17.098 bảng
45	21.220 bảng	21.819 bảng
Tổng	21.220 bảng	21.819 bảng

QUY TẮC 43. ĐỪNG THUÊ, HÃY MUA

Tất cả chúng ta ai cũng cần một chỗ để ở. Tuy nhiên mỗi người đều có hai lựa chọn: hoặc đi thuê, hoặc mua một ngôi nhà. Hầu như chúng ta không đủ sức mua dứt điểm một ngôi nhà (tôi nghĩ rằng nếu bạn đang đọc cuốn sách này thì bạn cũng thuộc nhóm trên), vì vậy để mua chúng ta cần phải vay một khoản tương đối lớn.

Vậy làm sao để vẫn có nhà mà không phải đi vay, mua và không phải thế chấp?

Câu trả lời là tài sản thế chấp luôn luôn có thể coi là một vụ đầu tư hơn là một vụ vay mượn. Nếu bạn mua một tài sản với khoản thế chấp, bạn đã có một khoản đầu tư hàng tháng. Khi bạn trả tiền cho một công ty thế chấp, chúng ta có thể che đậy. Bạn biết đấy, sau một thời gian tương đối dài (và nếu bạn may mắn thì chỉ một thời gian ngắn) bạn có quyền hy vọng rằng lãi suất bạn trả cho tài sản thế chấp sẽ thấp hơn mức tăng giá trị của tài sản mà bạn sở hữu. Bạn có thể dựa vào thực tế rằng, giá trị ngôi nhà của bạn về lâu dài sẽ tăng lên và do vậy bạn nên đầu tư vào các khoản đặt cọc và tiền thế chấp.

Trái lại, đi thuê không phải là một vụ đầu tư. Bạn sẽ vĩnh biệt những đồng tiền của mình. Và chẳng có gì để nghi ngờ điều đó cả.

Một số người nghĩ rằng mua thay vì thuê nhà sẽ khiến bạn chịu những áp lực khổng lồ, và như vậy, cuộc sống của bạn sẽ kém thoải mái, vui vẻ. Thế nhưng, thực ra không phải quyền sở hữu một ngôi nhà khiến bạn mệt mỏi mà vấn đề là bạn đã vay bao nhiêu và điều này ảnh hưởng như thế nào đến toàn bộ tình hình tài chính của bạn. Bài học bạn cần rút ra là phải suy nghĩ cẩn trọng về mức trả thế chấp trong tương lai và liệu bạn đủ khả năng chi trả hay không.

Tất nhiên, nếu bạn mua nhà, không ai dám đảm bảo rằng giá trị ngôi nhà sẽ tăng lên nhưng theo thời gian, vẫn có khả năng giá cả sẽ khôi phục và tăng trở lại. Lý tưởng nhất là bạn mua rẻ, bán đắt. Nếu vậy bạn sẽ có lựa chọn: đầu tư lợi nhuận vào ngôi nhà thứ hai mà không cần phải vay mượn gì nữa và nhờ thế mỗi lần bạn sẽ lại giảm được khoản thế chấp. Kết quả là bạn được sở hữu toàn bộ, không phải trả khoản thế chấp nào trong khi bạn có một nơi để ở và không cần phải trả tiền gì nữa.

LÀM SAO ĐỂ VẪN CÓ NHÀ MÀ KHÔNG PHẢI THUÊ, MUA MÀ KHÔNG CÓ TÀI SẢN THẾ CHẤP?

QUY TẮC 44. HIỂU RÕ Ý NGHĨA THẬT SỰ CỦA ĐẦU TƯ

Rất nhiều vụ đầu tư là nhằm hai mục đích. Chúng tạo ra thu nhập và tăng giá trị. Nói cách khác, nếu bạn đầu tư một số tiền (hay còn gọi là vốn) bạn sẽ thường xuyên nhận được những khoản tiền nhỏ và giá trị thực sự của chính đồng vốn cũng tăng lên, có nghĩa là khoản tiền đó đã lớn dần lên.

Giả sử rằng bạn đầu tư vào bất động sản. Trong trường hợp lý tưởng bạn sẽ cho thuê và do đó nhận được khoản thu nhập nhỏ thường xuyên dưới hình thức nguồn thu nhập nhờ cho thuê và giá trị của ngôi nhà cũng tăng lên, nhờ vậy đồng vốn của bạn cũng tăng giá trị theo thời gian.

Tương tự như vậy, bạn có thể nhận được cổ tức từ các cổ phần (tạo ra thu nhập) và giá trị có thể sẽ cao hơn hẳn so với khi bạn mua vào nếu bạn bán sau một thời gian (tăng giá trị).

Bạn cũng có thể đầu tư vào bất cứ thứ gì bạn muốn:

- Cổ phần công ty.
- Rượu ngon, tranh vẽ, tiền vàng Nam Phi, xe hơi cổ, các cuốn sách quý hiếm, kính thời vua Geogre.
- Quỹ trợ cấp hoặc các trường hợp tương tự bao gồm tiết kiệm, tài khoản đặt cọc.
- Phát minh và phát triển sản phẩm mới.

- Chương trình biểu diễn, phim, phát triển chương trình truyền hình.

Và không nhất thiết phải đầu tư theo lối thông thường từ trước đến nay. Có thể là tài trợ các cuộc đua ô tô, các đội bóng đá... để gây dựng thương hiệu của bạn.

Hãy nhớ rằng đầu tư theo bất cứ hình thức nào đều là hình thức đánh bạc dù bạn nhìn nó theo hướng nào chăng nữa. Và do vậy bạn cũng có khi thất bại. Hãy hỏi Warren Buffet nếu bạn không tin tôi.

HÃY NHỚ RẰNG ĐẦU TƯ DƯỚI BẤT CỨ HÌNH THỨC NÀO ĐỀU LÀ HÌNH THỨC ĐÁNH BẠC DÙ BẠN NHÌN NÓ THEO CÁCH NÀO CHANG NỮA

Trái lại, đầu tư trên diện rộng với ít mạo hiểm có thể vẫn thu được nhiều giá trị

QUY TẮC 45. TẠO MỘT KHOẢN VỐN NHỎ VÀ ĐẦU TƯ THÔNG MINH

Rất nhiều người không thể giàu có bởi vì họ quá lười biếng, nhưng cũng có nhiều người thất bại vì không biết mình cần làm gì khi bắt đầu kiếm tiền. Một khi đã bắt tay vào việc kiếm tiền, đừng tiêu hết ngay số tiền mà bạn có.

Tôi đã từng làm vậy. Có một lần tôi được giảm một khoản thuế rất lớn, và tất nhiên là tôi liền ném vào kỳ nghỉ hết sức xa hoa tốn kém. Nhưng đó là sự khác biệt giữa người giàu và một người khá giả. Những cự phú sẽ coi số tiền từ trên trời rơi xuống như cơ hội để kiếm thêm chút nữa. Những người khá giả sẽ mãi chỉ khá giả thôi vì họ sẽ nhìn đó là cơ hội để vui chơi. Thành thực mà nói sử dụng tiền bạc tối ưu chính là trang bị cần thiết đầu tiên để làm giàu.

Và tiền cũng chẳng mất đi đâu cả, bạn chỉ đặt sang một bên để nó làm việc giúp cho bạn mà thôi. Một khi nó nhiều lên và giúp bạn thu về nhiều hơn, bạn sẽ có tất cả những kỳ nghỉ mơ ước. Nhưng bạn phải chờ đợi để sử dụng những trang bị ban đầu thật tốt và thông minh. Những người hát rong cũng thường làm như vậy, bỏ một hoặc hai đồng xu vào mũ để gọi đám đông đến. Không ai bỏ cái gì vào cái mũ rỗng không. Điều tiếp theo bạn phải thực hiện là làm đầy cái mũ giàu có của mình.

KHÔNG AI BỎ CÁI GÌ VÀO CÁI MŨ RỎNG KHÔNG

Mỗi tuần bạn đều có một khoản khá khẩm - đó chính là lương của bạn. Bạn chọn lựa một thứ để đầu tư - tài sản thế chấp, thực phẩm, ô tô, giải trí... Hãy tiết kiệm hàng tuần để tạo nên khoản lớn. Sau đó, hãy nghĩ đến việc nên đầu tư vào đâu để kiếm được nhiều hơn. Lý tưởng nhất là chuyển số tiền đó thành bất động sản và kiếm được rất nhiều từ đó - sở hữu nó, một tài sản mà bạn có thể cho thuê hoặc bất cứ điều gì khác. Sự giàu có sẽ đến chậm rãi theo thời gian khi bạn chuyển số dư thành thứ hữu ích cho mình.

QUY TẮC 46. HIỂU RẰNG BẤT ĐỘNG SẢN, VỀ LÂU DÀI, KHÔNG NHANH HƠN CÁC CỔ PHẦN

Vậy là bạn đã có một chút tiền để đầu tư - đầu tư vào đâu đây? Bất động sản và các cổ phần là hai lựa chọn phổ biến nhất, nhưng bạn nên chọn cái nào?

Khi nhiều người bỏ thị trường cổ phiếu để đổ xô đầu tư vào bất động sản, thị trường mua - để - cho thuê nở rộ với những yêu cầu lớn hơn từ các nhà đầu tư mua, khiến giá nhà đất sẽ tăng lên. Kết quả là thị trường sẽ lâm vào tình trạng thừa mứa bất động sản cho thuê ở nhiều khu vực và nguồn thu nhập từ việc cho thuê sẽ không được như mong đợi (cung vượt quá cầu). Tuy nhiên, những ai tham gia vào sự bùng nổ thị trường mua - để - cho thuê từ sớm sẽ chọn được những vị trí đắc địa và thắng lớn. Tuy nhiên, trong những năm 2000, giá cổ phiếu đã phục hồi và những ai đã giữ toàn bộ cổ phiếu sẽ được chứng kiến cảnh giá trị các cổ phiếu của họ leo thang.

Vậy làm gì là đúng? Bất động sản hay cổ phiếu? Vâng, dù trong một giai đoạn ngắn có những tiếng xì xào gì chẳng nữa thì về lâu về dài, các cổ phiếu sẽ trội hơn bất động sản.

Đừng cho rằng tôi sai – nhưng bất động sản vẫn luôn dành được một vị trí nhất định. Bất cứ danh mục đầu tư tuyệt vời nào cũng phải tính đến bất động sản như một phần tất yếu.

BẤT CỨ MỘT DANH MỤC ĐẦU TƯ TUYỆT VỜI NÀO CŨNG TÍNH ĐẾN BẤT ĐỘNG SẢN NHƯ MỘT PHẦN TẤT YẾU.

Một ưu thế nổi trội của bất động sản là bạn có nơi cư ngụ. Thay vào đó, nếu bạn mua để cho thuê, bạn sẽ có thu nhập từ đó.

Với cổ phiếu, bạn hy vọng sẽ nhận được thu nhập thường xuyên từ việc chia cổ tức cho các cổ đông nhưng thu nhập cao nhất về lâu dài lại đến từ việc tăng giá cổ phiếu. Một lý do khác để lựa chọn cổ phiếu thay vì bất động sản là cổ phiếu - đặc biệt là các danh mục được cân đối tốt - sẽ chia nhỏ rủi ro. Càng nhiều loại thì rủi ro càng ít. Bạn nên biết rằng trong cuộc khủng hoảng, có khi giá đầu ván lại tăng lên.

QUY TẮC 47. NẮM VỮNG NGHỆ THUẬT BÁN HÀNG

Nếu tiến hành thoả thuận là kỹ năng thiết yếu thì bán hàng cũng vậy - mặc dù về bản chất chúng khác nhau. Đó là khi bạn bán hàng mà không cần thoả thuận. Thực ra một trong những yếu tố tối quan trọng mà bạn cần bán trong cuộc sống với mục đích làm giàu chính là bản thân bạn.

Bán hàng là nền tảng để tạo nên sự giàu có. Bất cứ việc gì bạn làm với mục đích hướng tới sự giàu có đều bao gồm yếu tố bán hàng trong đó: bán kỹ năng, bán hàng, bán ý tưởng... Bạn không thể làm giàu mà không bán hàng. Bán hàng diễn ra ở bất cứ đâu. Những người giàu hiểu rõ điều này. Những người nghèo thì không.

Trong một thế giới lý tưởng, bạn nên bán:

- Bản thân bạn và những khả năng, kỹ năng, cống hiến của bạn.
- Thứ gì đó trong khi bạn đang ngủ.
- Ở những nước bạn không chỉ chưa từng đặt chân đến mà còn chưa từng biết tới.
- Thông qua người khác, như vậy sẽ có một số người bán hàng hộ bạn.
- Những thứ sản xuất với giá thành siêu rẻ nhưng mang lại cho bạn khoản lời lớn.
- Những thứ mà người khác làm và tài trợ cho bạn.
- Những thứ có mặt trong 99% các hộ gia đình.
- Những thứ lưu giữ, vận chuyển và bố trí dễ dàng.

Danh sách này có lẽ là vô tận. Nhưng nếu ai đó thất bại đó là bởi họ đã bán những thứ người khác không cần. Và giờ đây có những thị trường mà tôi chưa bao giờ nghĩ tới.

Và đừng nghĩ rằng bán hàng là bán vãi sọc gân với những đường kẻ tuyệt hảo trên các bộ cánh bóng bẩy. Mỗi khi Richard Branson, tỷ phú người Anh, xuất hiện trên truyền hình với khinh khí cầu thì ông ta đang bán; bán danh tiếng của mình. Người đàn ông thông minh và bán hàng thông minh.

QUY TẮC 48. ĐỪNG NGHĨ RẰNG BẠN BẤT KHẢ CHIẾN BẠI

Có cả một danh sách về những việc và những người bạn không thể đánh bại, vậy nên tốt nhất hãy cảnh giác với họ. Họ có thể là những kẻ đánh bạc chuyên nghiệp chủ casino, bọn ma cô

đánh bài, cá ngựa, đánh bài trực tuyến...), cơ quan thuế vụ, camera tốc độ, chính phủ, mẹ bạn, cảnh sát, các con bạn và Thần Chết.

Dan Brow, tác giả của cuốn Mật mã Da Vinci bị các tác giả của cuốn sách Máu thánh, Chén thánh kiện ra toà vì họ cho rằng ông đã đạo văn của họ. Và họ bị xử thua. Họ đã thua một vụ lớn. Họ thua về nhiều mặt, trong số đó có 1,75 triệu đô la bao gồm phí tổn.

Có thể họ đã thật sự tin tưởng vào sự xuất sắc của mình, nhưng liệu có ai đó nói với họ rằng họ không thể giành chiến thắng? Tôi rất háo hức muốn biết liệu có ai khuyên họ bỏ cuộc vì họ chắc chắn sẽ thua...

Lý do khiến bạn phải luôn thận trọng trong cuộc chơi với những kẻ cá cược chuyên nghiệp, các luật sư, kế toán là họ có những kiến thức mà bạn không có. Họ sở hữu những bí quyết giúp họ (nếu họ muốn) lấy sạch tiền của bạn nhờ vào sự bất cẩn của chính bạn.

Đừng cố gắng áp dụng những khuôn khổ đạo đức lên tôi và cố gắng thay đổi hệ thống. Đó là bản chất cuộc sống. Hãy chung sống với chúng. Làm việc với chúng. Bạn không thể thoát khỏi chúng. Bạn không thể đánh bại những kẻ cá cược chuyên nghiệp - hoặc các mảnh khoe - vì thế đừng cố gắng loại bỏ họ trên phương diện họ kiếm tiền từ người nghèo, kẻ khờ khạo và công chúng cả tin. Vấn đề là, những người nghèo, khờ khạo, cả tin bước vào nơi đó với cái ví mở toang. "Hãy tự giúp mình". Và sau đó kêu ca rằng họ khánh kiệt, không ai cho họ cơ hội, cuộc sống bất công, không ai thích tôi hết, đó không phải lỗi của tôi, cần phải có luật chống lại chúng... Ghi nhớ rằng cá mập luôn đợi bên ngoài. Vì vậy đừng để chảy máu.

GHI NHỚ RẰNG CÁ MẬP ĐANG ĐỢI BÊN NGOÀI. VÌ VẬY ĐỪNG CHẢY MÁU

QUY TẮC 49. HIỂU RÕ CƠ CHẾ LÀM VIỆC CỦA THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN

Thị trường chứng khoán hoạt động ra sao? Câu trả lời cho câu hỏi này rất đơn giản: "Mua rẻ, bán đắt", nhưng bạn có biết rằng còn nhiều điều khác nữa. Tôi sẽ giới hạn đóng góp của mình trong một vài quy tắc, và quy tắc đầu tiên là hiểu động lực thực sự của trò chơi: giá trị và đầu cơ.

John Maynard Keynes - từng nói rằng thị trường chứng khoán chẳng khác gì cuộc thi sắc đẹp.

Khi nói vậy, ông muốn nhắc đến một cuộc thi sắc đẹp ở nước Anh trong đó, người đọc sẽ nhận được giải thưởng khi bình chọn cho một cô gái qua các bức ảnh, và cô gái đó được nhiều người bình chọn nhất. Điều này có nghĩa là người dành chiến thắng không phải nhờ chọn đúng cô gái đẹp nhất, thậm chí cũng không phải nhờ dự đoán ai được cho là đẹp nhất mà nhờ dự đoán các độc giả khác sẽ hy vọng kết quả ra sao. Và như vậy, theo Keynes, đó chính là cách hoạt động của thị trường chứng khoán. Các nhà đầu tư cố gắng kiếm tiền mua cổ phiếu mà họ nghĩ rằng các nhà đầu tư khác sẽ mua trong tương lai. Và cái giá mà họ chuẩn bị trả cho một cổ phiếu phụ thuộc rất ít vào giá trị cơ bản của công ty mà phụ thuộc nhiều hơn vào cái giá họ nghĩ người khác sẽ trả. Đó chính là bản chất của đầu cơ trên thị trường chứng khoán và lý do tại sao giá trị cơ bản của cổ phiếu và giá của nó trong mỗi ngày lại khác nhau đến vậy.

Nếu bạn thực sự muốn tìm kiếm sự giàu có trên thị trường chứng khoán thì đây là những lời khuyên của tôi. Nếu bạn dự định đầu tư vào cổ phiếu, xin hãy tìm kiếm giá trị. Tìm kiếm các công ty có giá cổ phiếu không phản ánh giá trị của họ; tìm những công ty kinh doanh trong các lĩnh vực mà người ta thấy đầy hứa hẹn trong tương lai, và các công ty có giá trị được các quỹ đầu tư đánh giá cao.

Một khi bạn đã tìm thấy thì hãy mua ngay các cổ phiếu này, và trừ khi diễn ra những thay đổi căn bản, hãy mua và giữ thật lâu. Đợi khi giá trị đạt tới mức cao và chứng kiến sự giàu có của bạn ngày một tăng lên.

Vì vậy, để mua đúng loại cổ phiếu với mức giá hợp lý, đừng đi theo đám đông, hãy tìm giá trị.

QUY TẮC 50. CHỈ KHI NÀO ĐÃ MUA CỔ PHẦN BẠN MỚI CÓ THỂ HIỂU RÕ ĐƯỢC

Thêm một quy tắc bạn cần khắc sâu trong tâm trí. Mua cổ phiếu (hoặc bất cứ thứ gì khác) để bán kiếm lời - cũng là hình thức đánh bạc. Khi tôi quản lý một casino, rất dễ để nhận ra rằng cũng có hệ thống cấp bậc trong các casino. Thấp nhất là các máy đánh bạc và không khí lộn nhộn ồn ào. Và ở trên đỉnh là câu lạc bộ của các quý ông. Các con bạc đương nhiên nhận ra cấp bậc đó và cho rằng cấp trên có vẻ gì đó "sạch sẽ hơn". Tương tự như vậy, hầu hết mọi người coi thị trường chứng khoán có vẻ tao nhã hơn, phức tạp hơn - vì vậy không hề có các yếu tố rủi ro hay mách lới hay nguy cơ. Nhưng nó cũng là đánh bạc. Không có gì chắc chắn cả.

Nếu bạn định đánh bạc với cổ phiếu (hoặc bất cứ thứ gì bạn muốn bán hoặc mua) thì hãy giảm càng nhiều càng tốt các mách lới và chỉ đầu tư hoặc mua những thứ bạn biết và hiểu rõ. Như vậy bạn sẽ gỡ bỏ được rất nhiều điều thần bí có thể khiến bạn đầu tư nhiều hơn dự kiến, đón nhận những rủi ro mà bạn không hay gặp hoặc bị các bài phát biểu trơn tru nhưng bịp bợm lừa dối.

Phải thật thận trọng và ý thức xem bạn đang mua bằng lý trí hay tình cảm.

Nếu bạn không thực sự hiểu rõ ngành kinh doanh nào đó và không dự định tìm hiểu thêm thì tốt nhất là nên chuyển hướng đầu tư sang lĩnh vực khác. Nếu bạn muốn đầu tư vào cổ phiếu, nhưng không muốn làm mọi việc và không tự mình đưa ra quyết định, thì bạn có thể sử dụng các quỹ đầu tư. Và điều này đưa chúng ta đến với quy tắc tiếp theo.

GIÁM CÁC MÁCH LỚI VÀ CHỈ ĐẦU TƯ HOẶC MUA NHỮNG THỨ BẠN BIẾT VÀ HIỂU RÕ

QUY TẮC 51. BẰNG MỌI CÁCH, HÃY NHỜ CẬY CÁC CHUYÊN GIA ĐẦU TƯ (NHƯNG ĐỪNG ĐỂ HỌ LỢI DỤNG BẠN)

Hầu như tất cả những ai chọn cổ phiếu cho mình đều nghĩ rằng họ có thể thấy những giá trị mà người khác không thể. Nếu bạn không tự tin rằng có thể đưa ra quyết định khôn ngoan vào mọi thời điểm, hoặc đơn giản chỉ vì muốn giữ quyết định đầu tư đặc biệt cho riêng mình và để những người hiểu biết hơn làm các việc còn lại thì nhờ đến chuyên gia là quyết định đúng đắn.

Các chuyên gia đầu tư luôn sẵn sàng tụ họp và dùng cái đầu thông thái của họ cũng như những chiếc máy tính còn thông thái hơn nữa để làm việc đại diện cho bạn. Tất cả đều chỉ với một khoản lệ phí nho nhỏ.

Nếu bạn định dùng các nhân viên môi giới để quản lý một vài vụ đầu tư cổ phiếu thì hãy chắc rằng bạn dùng họ thật khôn khéo. Đây là một chữ "nếu" rất lớn và là điều mà quy tắc này đề cập đến. Sử dụng họ làm sao để mang tiền đến chứ không phải để họ mang tiền của bạn đi.

Nếu bạn muốn sự trợ giúp để đầu tư vào thị trường chứ không phải bỏ một khoản lớn vào túi kẻ nào khác, thì đơn giản là hãy giữ lấy nó.

Nếu bạn không có thời gian hoặc không biết làm sao để nghiên cứu cẩn thận quỹ đầu tư tích cực nhất thì hãy tuân theo quy tắc rằng ít hơn có nghĩa nhiều hơn, (và cũng rẻ hơn). Đặt niềm tin của bạn vào những quỹ không đòi hỏi lệ phí cao cho những vụ mạo hiểm lớn với những thành công trong các chiến lược khôn ngoan để đánh bại thị trường. Chọn các quỹ được quản lý bởi một người có hiểu biết tương đối đầy đủ rằng về lâu dài, họ sẽ không đánh bại thị trường bằng cách theo đuổi lợi nhuận cao hơn từ loại cổ phiếu này sang cổ phiếu khác. Chọn các quỹ được quản lý bởi những người đầu tư tiền của bạn ít rùm beng nhất và chi phí ở mức tối thiểu với một loạt cổ phiếu chất lượng sẽ tái tạo thị trường.

Nếu bạn băn khoăn không biết tìm những quỹ này ở đâu, thì chúng được biết đến với cái tên

là Quỹ Chỉ số Chứng khoán. Tất nhiên, họ trả cho người trung gian ít hoa hồng và dành ít kinh phí cho quảng cáo nên các cố vấn tài chính cho bạn sẽ nhắc đến họ sau cùng, nhưng khi sử dụng các chuyên gia đầu tư, hãy bắt đầu bằng việc đặt niềm tin của bạn vào thời gian chứ không phải mưu mẹo.

ĐỪNG TRẢ TIỀN CHO NHÂN VIÊN MÔI GIỚI VÌ SỰ CỐ GẮNG.

QUY TẮC 52. HÃY TRẢ TIỀN NẾU MUỐN NHẬN NHỮNG LỜI KHUYÊN VỀ TÀI CHÍNH

Hãy thật thận trọng về người bạn định xin lời khuyên nếu không muốn trì hoãn con đường đến sự giàu có.

Có hai nhóm người mà bạn có thể sẽ cần xin lời khuyên, hướng dẫn hoặc bất cứ điều gì khác. Trước tiên là các chuyên gia có trình độ và bảo đảm đền bù thiệt hại. Vì vậy trong trường hợp các thông tin họ cho bạn sai lệch, không đúng với sự thật hoặc nguy hiểm thì bạn có thể kiện họ ra toà - và hy vọng hoàn được trả lại tiền.

Thứ hai, đó là các cự phú. Hãy lắng nghe những gì họ nói trừ khi họ làm giàu nhờ trúng xổ số, được thừa kế, cướp ngân hàng hoặc buôn bán ma tuý.

Ngoài ra còn có 2 nhóm khác. Đó là những người gần gũi, bao gồm: bạn bè, gia đình, những người thân quan trọng, các chương trình ti vi, Internet và các ngân hàng sang trọng.

Bạn phải chắc chắn rằng bất cứ lời khuyên tài chính nào bạn nhận được đều đến từ những người có các phẩm chất đáng ghi nhận hoặc thành viên của những câu lạc bộ rất giàu.

ĐẢM BẢO RẰNG BẤT CỨ LỜI KHUYÊN TÀI CHÍNH NÀO BẠN NHẬN ĐƯỢC ĐỀU ĐẾN TỪ THÀNH VIÊN CÁC CÂU LẠC BỘ NHỮNG NGƯỜI RẤT GIÀU CÓ

Bạn phải chọn các cố vấn độc lập - nghĩa là họ không bị giới hạn trong những dịch vụ mà công ty họ cung cấp khi đưa ra các lời khuyên.

Bạn cũng phải kiên quyết trả tiền cho những lời khuyên dưới dạng phí thoả thuận - chứ không phải là hoa hồng theo chính sách hoặc sản phẩm hay vụ đầu tư mà họ bán cho bạn. Bạn cần những lời khuyên công bằng, phù hợp với hoàn cảnh của bạn, và trả tiền cho lời khuyên đó là cách duy nhất để đảm bảo rằng bạn hiểu được nó, và không phải bạn bị bán cho những chính sách từ các công ty trả hoa hồng cao nhất.

QUY TẮC 53. ĐỪNG LÀM MỌI CHUYỆN RỐI TUNG

Một khi bạn đã tìm ra chiến lược thì hãy để nó đấy đấy. Bạn không thể làm nó tốt hơn nhưng lại có thể làm nó tồi đi. Không chỉ thế mà bạn còn phải gánh thêm những gánh nặng và bất lợi khác nếu chỉ sau một thời gian ngắn đã thay đổi. Bạn phải biết lúc nào nên để yên mọi thứ. Hãy quan sát thật lâu và cẩn trọng, sau đó lập kế hoạch và đưa ra quyết định. Và hãy để yên mọi thứ, đừng làm nó rối tung lên.

Quan sát ở đây là để làm tăng lợi thế, tìm kiếm lời khuyên, cân nhắc thiệt hơn. Và bạn phải hành động dựa vào những thông tin thu thập được. Nhưng một khi bạn đã quyết tâm hành động thì hãy kiên trì thực hiện. Một khi đã đưa ra kế hoạch, mục tiêu, chiến lược, mục đích, tham vọng và đích đến thì hãy tận tâm tận sức.

Bạn sẽ dễ dàng hoảng sợ và hoang mang. Tất cả chúng ta đều sợ bị thất nghiệp, nghèo đói, những cái bẫy tài chính, tụt lại sau, ngã xuống dưới và ngập trong nợ nần.

Các kế hoạch và những chú cá cũng cần phải trải qua nhiều giai đoạn nấu nướng. Khi chúng đã ở trên chảo thì hãy để yên đấy nếu không chúng sẽ rơi liền xuống đất. Đừng có lật liên tục nếu không muốn chúng bị nát ra. Đừng giữ những chuyện tầm phào, vá vúi và thay đổi suy nghĩ

hết lần này đến lần khác. Nếu bạn vẫn giữ mãi những điều vớ vẩn thì bạn sẽ đạt được rất ít và lãng phí nhiều tiền bạc để chuộc lại những thứ tương tự. Rất nhiều vụ đầu tư dài hạn và những thứ vớ vẩn sẽ khiến bạn phải trả nhiều hơn hoặc không thu được đầy đủ lợi nhuận.

Chắc chắn bạn nên để tâm vào mọi thứ và vào thị trường nói chung nhưng phải kiên trì thực hiện chiến lược và phải luyện tập việc giữ nguyên mọi thứ. Đừng hoang mang và lãng phí.

NHƯNG MỘT KHI ĐÃ QUYẾT ĐỊNH THỰC HIỆN THÌ HÃY KIÊN TRÌ THEO ĐUỔI

QUY TẮC 54. Suy nghĩ về lâu về dài

Cùng với việc tránh làm mọi chuyện rồi tung (xem Quy tắc 53), bạn cũng không nên chơi trò chơi ngắn hạn. Bạn phải suy nghĩ về lâu dài, về cả các kế hoạch lẫn khoản lời dự kiến. Bạn cũng phải đầu tư lâu dài.

Làm giàu là một quá trình chậm chạp và công bằng. Nếu làm giàu quá nhanh, bạn sẽ chẳng đủ thời gian để thu được các kinh nghiệm và sự khôn ngoan. Làm giàu quá nhanh thì bạn sẽ chỉ tiêu, tiêu và tiêu mà thôi.

Suy nghĩ về lâu dài cũng có đôi chút giống như suy nghĩ với tốc độ nhanh trong khi phần còn lại của thế giới chuyển động chậm đến không thể tin được xung quanh bạn. Bạn phải nhìn trước những chuyện sẽ xảy ra và cách thực hiện duy nhất là suy nghĩ cho lâu dài.

Hãy nghĩ về việc làm giàu tựa như khi bạn lén đi theo một con hổ khó bảo. Nó rất cảnh giác, rất đề phòng nên bạn phải đi theo khéo léo, không gây ra tiếng ồn nào và thật nhẹ nhàng. Sẽ chẳng ích gì nếu bạn cứ chạy thật nhanh và gào thét lên với nó - nó sẽ quay lại và giết chết bạn hoặc chạy mất. Tốt nhất bạn nên ung dung và rón rén lại gần thật chậm, thật khẽ. Bất cứ một cử động bất ngờ nào cũng sẽ đánh thức con quái vật khôn ngoan.

COI VIỆC LÀM GIÀU CŨNG GIỐNG NHƯ THEO DÕI MỘT CON HỔ KHÓ BẢO.

Bạn cần phải có các vụ đầu tư ngắn hạn để tích góp tiền bạc cho tương lai gần; kế hoạch trung hạn đầu tư trong khoảng 5 đến 10 năm; và bạn cần đầu tư dài hạn để gặt hái phần thưởng hậu hĩnh trong tương lai lâu dài hơn.

Tôi biết trong Quy tắc 34, tôi đã nói rằng bạn phải cương quyết, hành động nhanh chóng và điều đó vẫn đúng. Nhưng chỉ sau khi bạn nhìn xa trông rộng; chỉ sau khi bạn đã cân nhắc, xem xét cẩn thận, suy nghĩ và đánh giá.

Bạn sẽ thế nào sau 5 năm nữa? Giàu sang ư? 10 năm? 15 năm? 20 năm? Lâu hơn nữa?

QUY TẮC 55. LẬP THỜI GIAN BIỂU TRONG NGÀY ĐỂ THỰC HIỆN CHIẾN LƯỢC LÀM GIÀU CỦA BẠN

Bạn vừa phải có một cuộc sống cho đáng sống nhưng cũng phải làm giàu. Theo quan sát của tôi, kế hoạch tài chính của các cự phú hạnh phúc luôn tuân theo 4 nguyên tắc:

1. Họ đề ra mục tiêu và luôn nhằm đến nó.
2. Không chấp vá quá nhiều.
3. Họ có xu hướng thực hiện các công việc tài chính vào thời điểm nhất định trong ngày
4. Họ có thể nghỉ ngơi đôi chút ngoài các kế hoạch tài chính và sống một cuộc sống bình thường bên ngoài - điều này khiến họ tỉnh táo và hào hứng.

Có hai lý do để bạn lập thời gian biểu. Thứ nhất, nó đảm bảo bạn quản lý chặt chẽ sự giàu có của mình thay vì mỗi năm ngó đến nó một lần, và ngược lại, bạn sẽ không làm việc quá mức và làm qua loa trong cả ngày. Thứ hai, bạn sẽ tận dụng lợi thế từ nhịp sinh học của mình và nỗ lực hết sức khi mình mẫn nhất. Nếu bạn là người dậy sớm thì buổi sáng là thời gian thích hợp để

thực hiện kế hoạch của bạn. Còn nếu bạn ưa buổi tối thì màn đêm sẽ mang lại cho bạn khả năng trí tuệ sắc bén.

Một ưu thế lớn khác của việc lập thời gian biểu là bạn có thể lập kế hoạch, đưa vào trong nhật ký và xác định thời gian. Nếu bạn không làm vậy, bạn hay sẽ quên hoặc làm việc khác. Nếu, chẳng hạn, sau bữa sáng bạn lại dành nửa giờ cho kế hoạch của mình, nó sẽ dần trở thành một thói quen của bạn và sẽ cảm thấy thiếu vắng nếu một ngày bỏ quên thói quen đó - dù đang trong kỳ nghỉ.

Làm việc theo kế hoạch làm giàu tại cùng một thời điểm trong ngày - và trong cùng một giai đoạn ngắn có nghĩa là bạn có thể chia nhỏ mọi thứ thành từng khúc và không bỏ sót. Bạn có thể làm việc một chút rồi nghỉ ngơi, để lại sau một ngày làm việc và rồi quay trở lại, tất nhiên là cùng một thời điểm vào ngày hôm sau. Từng chút một mọi thứ sẽ được cải thiện. Hãy tin tôi, trước đây tôi cũng từng như vậy.

QUY TẮC 56. QUAN TÂM TỚI CHI TIẾT

Rất tiếc đây lại là thất bại lớn nhất của tôi. Giải pháp của tôi rất đơn giản. Tôi thuê người quản lý các tiểu tiết trong cuộc sống của tôi - một người thật giỏi trong việc xử lý các tiểu tiết. Vâng, cách làm này rất tốn kém. Tốt nhất bạn hãy tự rèn luyện, tự chú ý đến tiểu tiết và tiết kiệm chi phí.

TỐT NHẤT BẠN HÃY TỰ RÈN LUYỆN, TỰ CHÚ Ý ĐẾN CÁC TIỂU TIẾT

Chú ý đến tiểu tiết không có nghĩa là ghi lại từng thứ nhỏ nhất bạn mua sắm và các thứ tiết kiệm vặt vãnh - Chúng ta vừa thống nhất (xem Quy tắc 32) rằng nhìn một cốc cappuccino không thể khiến bạn giàu như trong mơ. Tiểu tiết là:

- Kiểm tra các tài liệu phần in chữ nhỏ.
- Kiểm tra lãi suất.
- Kiểm tra giá và phí tổn.
- Kiểm tra để trả đúng hạn, do vậy bạn sẽ không bị phạt.
- Kiểm tra xem khi nào bạn được người khác trả tiền và rằng bạn phải đầu tư ngay lập tức để tránh trường hợp tiền của bạn nằm im một chỗ.
- Không quên người khác.
- Không quên ngày tháng, thời gian và công việc.
- Lập danh sách và viết rõ mọi thứ.
- Ghi nhớ những thông tin cần hỏi.
- Ghi nhớ những câu hỏi cần thiết nói chung.
- Ghi nhớ để lưu giữ cẩn thận các vụ giao dịch, mua và bán.

Đây chỉ là những công việc chân tay mà thôi. Tôi chắc rằng bạn biết rõ việc rèn luyện thể lực rồi chứ? Khi bạn đang rèn luyện bất cứ môn thể thao nào, nếu bạn lặp lại các hành động thường xuyên, các cơ bắp sẽ lưu giữ ký ức về hành động đó. Bạn càng luyện tập thường xuyên, mọi việc sẽ càng trở nên dễ dàng và bạn không phải nỗ lực quá nhiều.

QUY TẮC 57. TẠO RA CÁC DÒNG THU NHẬP MỚI

Khi đề cập đến các chiến lược làm giàu, đầu tư thông minh và quản lý tiền tích cực là yếu tố rất quan trọng, nhưng sẽ tốt hơn nếu có thêm những nguồn thu khác.

Điều này cũng giống như một người hát rong có nhiều chỗ biểu diễn vậy. Bạn có thể từ bỏ

một vị trí không sinh lợi để đến chỗ khác. Nhưng thay vì từ bỏ bạn lại dùng thuật phân thân - hay một bản sao nếu bạn muốn - và bạn lại còn biểu diễn ở một nơi khác vào cùng một thời điểm.

Hãy quan sát các cự phú mà bạn ngưỡng mộ và xem xem có phải sự đa dạng chính là công cụ của họ để tạo ra sự giàu có không giới hạn. Những người giàu có luôn sở hữu vài ba kế hoạch làm giàu sắp đến.

Đây là điều đặc biệt quan trọng với những ai yêu thích công việc của mình nhưng lại không có thu nhập cao. Điều bạn cần là có thêm những nguồn thu nhập khác.

Có hai cách thực hiện. Thứ nhất, bạn hãy chuyển số tiền dư thừa để đầu tư vào bất động sản và mang thu nhập về cho bạn thậm chí ngay cả khi bạn không ở đó.

Một cách khác nữa là tận dụng khả năng và sự thành thạo của bạn trong nhiều vị trí, nhờ vậy bạn không chỉ đổi công sức của mình để lấy tiền công cho một việc làm thêm. Nhưng như vậy không có nghĩa là bạn nhất định phải có việc để làm thêm. Điều này có nghĩa là, chẳng hạn, làm một vài công việc tự do trong cùng một lĩnh vực hoặc hoàn toàn không liên quan gì đến lĩnh vực bạn đã có kiến thức và kỹ năng. Bạn có thể dạy hoặc tư vấn những vấn đề gì, hoặc bạn có thể kinh doanh gì?

NGƯỜI GIÀU LUÔN CÓ VÀI BA KẾ HOẠCH LÀM GIÀU SẮP ĐẾN

Khi tôi nói “tạo” ra những dòng thu nhập mới, ý tôi là tạo ra cho bạn. Dòng thu nhập đó có thể đã có từ lâu trên thị trường. Chỉ cần đảm bảo rằng bạn sẽ tối đa hoá các kỹ năng của mình để tạo nên thu nhập, và rằng bạn tích cực đầu tư vào tài sản sinh lời cho bạn mà bạn không cần phải làm việc.

QUY TẮC 58. HỌC CHƠI “NẾU... THÌ...”

Khi quyết định cách thức để kiếm tiền và đầu tư, bạn cần phải tự đặt ra rất nhiều câu hỏi cho bản thân, bắt đầu bằng: “Điều gì sẽ xảy ra nếu...”

Tôi sẽ đưa ra đây một vài ví dụ:

- Điều gì sẽ xảy ra nếu có thêm vụ suy thoái nữa?
- Điều gì sẽ xảy ra nếu ngân hàng này đóng cửa và mình không rút tiền ra được?
- Điều gì sẽ xảy ra nếu sổ cổ phiếu này trượt giá khủng khiếp?
- Điều gì sẽ xảy ra nếu vàng mất giá?
- Điều gì sẽ xảy ra nếu các khách hàng của mình chạy sang các sản phẩm/dịch vụ khác rẻ hơn?
- Điều gì sẽ xảy ra nếu mình bị sa thải?
- Điều gì sẽ xảy ra nếu giá bất động sản sụt xuống?
- Điều gì sẽ xảy ra nếu dầu mỏ cạn kiệt?

“Nếu... thì...” là trò chơi mà tất cả chúng ta đều có thể tham gia. Tất cả hãy cùng chơi ngay bây giờ... “Nếu... thì...”. Tôi gọi đây là trò “đi tìm khe hở” mặc dù nó không phải là khe hở mà chỉ là mệnh đề kết quả. Mỗi khi tôi bắt đầu kiếm những đồng tiền chân chính, tôi lại nghĩ đến những người khác ở nơi nào đó đang đùa với mệnh đề kết quả, và do đó, những điều không mong muốn xảy ra và những nguồn thu nhập nhất định sẽ cạn sạch. Điều thú vị khi làm giàu là đặt mình vào hoàn cảnh khó khăn trước khi điều đó thực sự diễn ra và rút tiền của mình đầu tư vào chỗ khác. Cân nhắc xem khi nào nên tìm thêm nguồn thu nhập khác cũng là một điều cần thiết. Và chuẩn bị các phương án dự phòng cũng cần thiết không kém.

ĐA DẠNG HÓA LÀ TÊN CỦA TRÒ CHƠI

Đa dạng hoá là tên của trò chơi - Nếu có nhiều nguồn thu nhập và hạng mục đầu tư rộng khắp, bất cứ điều gì xảy ra trong trò chơi tưởng tượng “Nếu...thì...”, bạn sẽ luôn ở một vị trí an toàn hơn so với khi bạn đặt tất cả số trứng có được trong một chiếc rổ. Khi đặt ra câu hỏi: “Điều gì xảy ra nếu...”, bạn sẽ giảm thiểu tối đa các rủi ro đối với sự giàu có và hành trình làm giàu của bạn.

QUY TẮC 59. KIỂM SOÁT CƠN BỐC ĐỒNG TIÊU XÀI

Ra ngoài và tiêu hết sạch những gì bạn kiếm được và nhận được (và thậm chí quá một chút) chắc chắn sẽ huỷ hoại con đường làm giàu của bạn. Bạn phải cưỡng lại khi muốn biến những thứ nhỏ bé mình có thành một cái gì đó lớn hơn. Quên đi những chiếc xe mới và kỳ nghỉ ngập nắng. Bạn phải biến thành kẻ bần tiện trong chốc lát, giữ thật chặt những điều hiện có để chuẩn bị cho tương lai khi bạn có nhiều hơn thế. Như vậy có nghĩa là bạn phải kiểm soát ham muốn của mình.

Hãy xem, tôi sẽ đưa bạn đến với một bí mật. Sự thịnh vượng là một cuộc đua, một phần thưởng, một con đường chiến thắng. Tất cả chúng ta đều tỏ ra muốn chạy đua đến đích, nắm chặt lấy phần thưởng. Một số người không thể đặt chân vào điểm xuất phát vì bị những niềm tin vô lý kéo lại và hạ đo ván ngay trước khi bắt đầu. Và rất nhiều người bị vấp ngã bởi sự lười biếng trước đó. Và rất nhiều người khác thất bại khi ghi điểm vì họ không chịu được những vất vả cần phải có. Và hơn thế nữa, ở vị trí của bạn bây giờ, họ vấp ngã bởi đam mê tiêu, tiêu, tiêu như thể chẳng còn có ngày mai.

Vâng, ngày mai sẽ đến và sẽ đến đủ nhanh. Chiếc xe đẹp long lanh mới mua sẽ trở nên buồn tẻ và han gỉ, kỳ nghỉ sẽ qua đi với một chút hình ảnh về con người và cảnh vật mà bạn thậm chí không thể nhớ rõ...

Sự thật chỉ đơn giản là người giàu biết cách kiểm soát những ham muốn tiêu xài của mình - vì thế họ mới giàu. Khi cần phải thắt chặt hầu bao, họ sẽ làm được.

NGƯỜI GIÀU BIẾT CÁCH KIỂM SOÁT HAM MUỐN TIÊU XÀI CỦA MÌNH - THẾ NÊN HỌ MỚI GIÀU

Và bạn cũng phải làm như vậy, thắt chặt hầu bao như thế. Kiểm soát được những ham muốn này là điều vô cùng quan trọng và cách thực hiện triệt để nhất là, không mua bất cứ thứ gì ngay. Nếu bạn thấy cần phải có thứ gì đó, hãy đợi thêm một tuần. Có khả năng là những ham muốn đó sẽ qua đi nếu bạn thử. Hãy nghiêm khắc hơn với bản thân bằng cách tiết kiệm thời gian và giữ khoảng cách giữa bạn với các ham muốn.

QUY TẮC 60. KHÔNG HƯỞNG ỨNG CÁC QUẢNG CÁO HỨA HEN KẾ HOẠCH LÀM GIÀU NHANH CHÓNG

Nếu bạn gõ “cơ hội kiếm tiền” vào trang google.com, bạn sẽ nhận được khoảng 150 triệu kết quả. Tất nhiên không thể nhiều như khi bạn gõ “sex” nhưng con số này đã chỉ ra điều chúng ta muốn tìm. Ở đó có rất nhiều kế hoạch làm giàu nhanh chóng. Chúng thực sự có tác dụng, nhưng không phải cho bạn mà là cho người đầu trò, người khởi xướng, cho những ai tung ra các kế hoạch đó.

Vào những năm 1980, có rất nhiều chiến dịch bán máy lọc nước. Tôi cũng từng được mời đến hai cuộc họp như vậy nhưng không có chút hứng thú nào và rất ngạc nhiên rằng sao người ta lại nhanh chóng tham gia, ký kết bất cứ thứ gì hứa hẹn sẽ mang lại cho họ hàng đồng tiền mà chẳng cần phải nỗ lực gì hết. Sau đó, họ còn có thể làm gì khác ngoài việc đem bán các bình lọc nước cho một số bạn bè và người thân? Để kiếm tiền là điều tất cả bọn họ nghĩ đến.

Có thể một số ít người bán được một vài sản phẩm và lừa gạt những người thân yêu của họ trong suốt quá trình bán hàng. Có thể một số người cũng kiếm được chút ít vào lúc đầu. Nhưng bất cứ kế hoạch kim tự tháp nào cũng đều không vững chắc và sẽ sụp đổ khi đạt đến mức độ

nhất định chỉ vì trên hành tinh này không đủ người để thực hiện lời hứa.

KHÔNG CÓ KẾ HOẠCH LÀM GIÀU NHANH CHÓNG NÀO HẾT

Bây giờ có thể bạn nghĩ rằng mình đủ khôn ngoan để không bị mắc vào những trò lừa đảo lộ liễu như vậy. Có thể. Không phải lúc nào chúng cũng lộ liễu như vậy và bạn sẽ không tin vào các kế hoạch mà những người rất khôn ngoan khác đã tham gia. Không có kế hoạch làm giàu nhanh chóng nào hết. Bạn hãy nhắc lại theo tôi: Không có...

QUY TẮC 61. KHÔNG CÓ BÍ MẬT NÀO HẾT

Cũng giống như không có kế hoạch làm giàu nhanh chóng nào hết, vì vậy chẳng có bí mật nào - nên bạn đừng mua bất cứ thứ gì như vậy. Bạn sẽ được mời chào hàng đồng bí mật. Một khi bạn đã tập trung mọi quan tâm của mình vào việc làm giàu, tất cả các dạng mời chào sẽ bay đến với bạn.

Bạn sẽ được chào mua những tin tức đắt giá về các bí mật được chôn giấu của Phố Wall, làm sao để chơi và thắng lớn ở các sàn giao dịch chứng khoán, làm sao để đầu tư và làm giàu, làm sao để chuyển tiền khắp các tài sản ở nước ngoài để trốn thuế. Và bạn chỉ tốn chút ít thôi để biết được các bí mật này. Tất cả những gì bạn cần làm là đăng ký 12 ấn phẩm hàng tháng.

Bạn đoán được gì? Bí mật duy nhất mà người ta định bán nói lên rằng, mỗi phút lại có một chàng ngốc ra đời. Và giờ đây khi đã biết được bí mật này, bạn chỉ có thể nói không. Không ai ngoài chính bạn được làm giàu cho bản thân. Không một ai khác trên trái đất này. Họ không biết nhiều hơn bạn. Họ không tiếp cận với nhiều thông tin hơn bạn.

KHÔNG AI NGOÀI CHÍNH BẠN MỚI CÓ THỂ LÀM GIÀU CHO BẢN THÂN.

Bí quyết kiếm tiền là chẳng có bí quyết nào hết. Bạn mua một thứ gì đấy và nếu bạn bán ra với giá cao hơn lúc mua vào thì bạn đã thành công. Điều này áp dụng với tất cả mọi thứ trong thế giới tài chính - cổ phiếu, cổ phần, đầu tư, danh mục tài sản...

Một trong những quy tắc đầu tiên chúng ta đã học là chỉ những người cần cù, chăm chỉ mới giàu có. Bây giờ bạn đã biết tại sao chưa? Bạn phải nỗ lực đôi chút để học từ những người giàu có. Nếu bạn nghĩ có những con đường tắt, chẳng hạn như mua các kế hoạch làm giàu nhanh chóng hoặc mua các bí quyết, chẳng những bạn sẽ thất vọng mà sẽ còn nghèo hơn vì đã đầu tư vào những thứ vớ vẩn như vậy. Những kẻ lười biếng chẳng những không bao giờ giàu được mà còn kết thúc trong nghèo khó bởi luôn đi tìm kiếm đường tắt.

QUY TẮC 62. ĐỪNG CHỈ ĐỌC SUÔNG - HÃY LÀM VIỆC GÌ ĐÓ ĐI

Đã đến lúc gạt sang một bên những điều bạn sợ hãi và thực sự bắt tay vào việc gì đó. Đọc cuốn sách này chỉ là một sự khởi động nhưng sẽ chẳng có ý nghĩa gì nếu bạn không thực sự hành động. Có lẽ, trong khi đọc sách bạn sẽ tự nhủ rằng: "Cái này ai chẳng biết...". Tốt thôi, bạn đã biết, nhưng bạn đã làm chưa? Với hầu hết tất cả chúng ta, giữa điều chúng ta biết và cái chúng ta làm luôn có một khoảng cách. Chỉ đọc sách không thôi thì chẳng có nghĩa gì hết.

Hãy làm chậm thôi nếu bạn muốn. Tôi hiểu rằng thay đổi hướng đi rất khó khăn; xây dựng những tính cách mới có thể sẽ gây đau đớn. Hãy bắt đầu với những gì bạn chứng kiến và những gì bạn đọc. Chỉ đơn giản bắt đầu với việc đọc/xem các bản tin kinh doanh, thay đổi suy nghĩ về bản chất của tiền bạc và những bí ẩn tiền bạc ảnh hưởng tới tất cả phản ứng của chúng ta với tiền.

THAY ĐỔI HƯỚNG ĐI LUÔN LÀ ĐIỀU KHÓ KHĂN

Để thay đổi hệ tư tưởng, chúng ta phải thay cách hành động và cách cư xử:

- Xem xét bạn nói năng, suy nghĩ như thế nào về chuyện tiền bạc. Bạn ca ngợi những điểm tốt đẹp của nó hay phỉ báng rằng nó là điều tội lỗi và tiêu cực.

- Xem xem bạn đi như thế nào. Bạn có đi lờ đờ và toả ra một cảm giác cam chịu nhẫn nhục? Hoặc bạn đi thẳng lưng và tự tin, trông có vẻ như bạn đã sẵn sàng thay đổi?

- Xem xét toàn bộ hình ảnh của mình. Nếu lúc nào cũng tỏ ra nghèo khổ thì mọi người sẽ đánh giá và đối xử với bạn đúng như vậy. Tốt nhất là bạn hãy

Rất nhiều người sẽ vấp ngã, dù rằng họ đã tuyên bố muốn được giàu và giàu hơn nữa, nhưng tuyên bố của họ không xuất phát từ niềm đam mê. Mà sự thật là họ thiếu động cơ, không chịu làm việc. Bắt đầu đi, ngay hôm nay, ngay bây giờ, ngay lập tức.

PHẦN III. TRỞ NÊN GIÀU CÓ HƠN

Một khi bạn đã có tiền trong tay, mọi chuyện sẽ dễ dàng hơn. Tiền đẻ ra tiền. Nhưng một khi bạn đã bắt đầu tiến tới sự thịnh vượng, thì ngồi im một chỗ và bắt đầu đếm tiền không phải là ý hay. Hãy thật thận trọng và thậm chí còn bận rộn hơn nữa, tập trung hơn nữa, hoàn toàn không rời mắt khỏi mục tiêu.

Khi bạn bắt đầu giàu có hơn, bạn sẽ cần tập trung nhiều nhà cố vấn xung quanh mình, Bởi vì khi các vụ đầu tư và vốn của bạn lớn mạnh hơn, bạn sẽ cần những lời khuyên và sự giúp đỡ để chúng còn tăng lên nhiều hơn nữa.

Đừng ngồi yên thoả mãn với những gì đã đạt được, bạn phải tìm kiếm các cơ hội tiềm ẩn để giàu hơn nữa. Bạn phải luôn bắt kịp sự phát triển, hành động theo linh cảm, thấu hiểu thị trường,...

Đã đến lúc nâng cao mức độ cơ hội trong con người bạn - nhìn xa trông rộng, không đi theo số đông, thật sáng tạo và đổi mới. Nếu bạn muốn kiếm tiền nghiêm túc, đừng làm những gì mà người khác đã làm.

QUY TẮC 63. THƯỜNG XUYỀN KIỂM TRA TÌNH HÌNH TÀI CHÍNH

Nếu muốn làm tăng số tài sản của mình, bạn luôn cần chú ý đến số dư trong tài khoản ngân hàng của mình. Bạn phải thường xuyên tiến hành kiểm tra tình hình tài chính. Cá nhân tôi nghĩ rằng bạn nên làm vậy mỗi tuần. Tất nhiên, mức độ thường xuyên đó như thế nào hoàn toàn phụ thuộc vào bạn.

Theo quan sát của tôi, bạn càng nắm vững tình hình tài chính thì.

- Bạn phản ứng càng nhanh với các thay đổi.
- Bạn càng có nhiều thông tin để đưa ra quyết định.
- Càng ít khả năng mọi chuyện bị sai lầm trầm trọng mà bạn không chú ý đến.
- Bạn phải thường xuyên ngồi xuống và:
- Tiến hành cân đối thu chi.
- Liệt kê danh sách những người bạn vay và những người bạn cho vay.
- Kiểm tra cân đối thẻ tín dụng và số thu.
- Kiểm tra các séc chưa thanh toán - bạn đã viết rằng chưa nhận được ở ngân hàng.
- Kiểm tra các khoản thu nhập bạn sẽ có trong tương lai và các khoản chi lớn dự kiến.
- Kiểm tra các đơn đặt hàng còn ứ đọng.
- Kiểm tra các khoản vay và đầu tư.
- Kiểm tra các khoản chi trội...

Nếu bạn không chịu làm những việc trên, tiền của bạn sẽ bị rò rỉ hết. Quên đi một khoản nợ không giúp bạn trả được nợ.

QUÊN ĐI MỘT KHOẢN KHÔNG GIÚP BẠN TRẢ ĐƯỢC NỢ

Cá nhân tôi nghĩ rằng ngày nào bạn cũng nên biết mình đã kiếm được những gì. Và bạn cũng nên biết số tiền chi tiêu trong vòng 12 tháng tới và phải bao gồm cả thuế.

QUY TẮC 64. CÓ MỘT VÀI CỐ VẤN TÀI CHÍNH GIÀU KINH NGHIỆM

Có các cố vấn tài chính giàu kinh nghiệm chính là dùng kiến thức của người khác để bù đắp phần thiếu hụt của mình.

Tại sao chúng ta nên nhờ vả các cố vấn tài chính?

- Họ mang lại nhiều kinh nghiệm.
- Họ giúp bạn trình bày ý tưởng của bạn rõ ràng và ngắn gọn, súc tích - điều này sẽ khiến bạn suy nghĩ lâu hơn và nghiêm túc hơn về những gì sẽ làm.
- Họ sẽ khiến bạn phải đánh giá những gì mình làm - như vậy bạn sẽ khó mà hành động bất cẩn được.
- Khi cần thiết họ sẽ cho bạn lời khuyên tốt.
- Mỗi người trong số họ sẽ chú ý theo dõi xung quanh, và bạn sẽ được lợi từ những gì họ thu thập (giống như dịch vụ thu thập tin tức).
- Họ độc lập và vì vậy không có quyền lợi bất di bất dịch như đối thủ cạnh tranh trong việc bạn làm.

Rất nhiều doanh nhân thành công đã nhờ đến những nhà cố vấn dày dặn kinh nghiệm khi mới khởi nghiệp kinh doanh. Họ tìm được ai đó thành công khi khởi nghiệp và điều hành doanh nghiệp riêng của họ, rồi đề nghị người đó cho lời khuyên và hướng dẫn Trong phần lớn trường hợp, thương nhân có kinh nghiệm đó sẽ đồng ý. Họ thích làm vậy.

Nhưng có lẽ bạn sẽ hỏi rằng:

- Tôi cần các cố vấn giàu kinh nghiệm trong lĩnh vực gì? Tôi có thể tìm thấy họ ở đâu? Tôi sẽ tốn bao nhiêu? Tôi có thể lừa gạt họ đi nếu không đồng ý với lời khuyên của họ?

Với một cố vấn tài chính, bạn cần người đã chứng tỏ được sự nhạy bén về tài chính của họ bằng chính số tiền họ kiếm được - chứ không phải nhờ thừa kế hoặc trúng xổ số. Hãy tìm kiếm bất cứ người thành đạt nào mà bạn ngưỡng mộ, tiếp cận họ - họ rất thích được tăng bốc.

Bạn sẽ chẳng phải tốn kém gì hơn bốn bữa trưa trong một năm. Bạn mời họ đi ăn. Và đổi lại, họ sẽ cho bạn lời khuyên, thông tin, gợi ý, kiểm chế, hỗ trợ và khích lệ...

Và bạn có thể bỏ qua những gì họ nói nếu bạn không thích ư? Vâng, tất nhiên là bạn có thể rồi. Một lần tôi đã làm như vậy. Và tôi đã phải trả giá rất đắt. Tôi đã phải công khai xin lỗi họ và không bao giờ dám phớt lờ họ nữa.

QUY TẮC 65. PHÁT HUY LINH CẢM

Bạn có linh cảm và trực giác. Đó là lúc mà:

- Bạn biết có gì đó không ổn.
- Bạn biết sự việc nào đó hoàn toàn chính xác.
- Bạn phải gạt đầu và tin vào chính mình.

Tất nhiên có linh cảm, đi theo linh cảm và hành động, nói năng bừa bãi hoàn toàn không giống nhau.

TẤT NHIÊN CÓ LINH CẢM, ĐI THEO LINH CẢM VÀ HÀNH ĐỘNG, NÓI NẶNG BỪA BÃI KHÔNG GIỐNG NHAU

Có một công thức cho trò chơi với trực giác, và điều này dễ thấy hơn bạn nghĩ:

- Có linh cảm.
- Kiểm tra xem liệu linh cảm đó có đáng để theo đuổi hay không.
- Chuẩn bị bản dự thảo thật tốt để trình bày trước các cổ vấn dày dạn kinh nghiệm.
- Lắng nghe và hành động dựa trên lời khuyên của họ.

Không có gì để rên rỉ rằng: “Nhưng tôi đã có linh cảm rất rõ ràng rồi!” Nếu bạn không thể xây dựng linh cảm với các thông tin đầy đủ chính xác thì cũng chỉ là sự mò mẫm trong bóng đêm. Linh cảm là ánh sáng bất ngờ của cảm xúc, khoảnh khắc của trực giác siêu phàm, một sự nhận thức khôn ngoan và sáng sủa. Tất cả những điều đó đều có thể được các thông tin chính xác đánh giá. Sử dụng linh cảm không khiến bạn mất đi sự nhạy cảm, tính thực tế và thực tiễn.

Rất nhiều người giàu có đạt được thành quả ngày hôm nay bởi họ nắm bắt được giây phút cảm hứng chói sáng. Nhưng họ đã phải chuyển cảm hứng đó thành mồ hôi công sức, làm việc cật lực để biến giấc mơ thành hiện thực. Chà! Không phải là may mắn mà luôn có sự lao động miệt mài đằng sau những linh cảm.

QUY TẮC 66. KHÔNG NGHỈ NGƠI

Có một câu tục ngữ rằng: “Không thứ gì nhanh tàn úa hơn một cây nguyệt quế ngủ quên trên chiến thắng”. Đó là sự thật. Sau khi đã kiếm được chút tiền, các vụ đầu tư đã thu được kết quả hoặc đã được trả hết, người ta sẽ bị hấp dẫn bởi ý tưởng nên thư giãn. Tất nhiên là chúng ta có thể. Nhưng chúng ta không muốn vậy. Đó chính là lúc phải tăng tốc, và phải làm thêm nhiều việc hơn nữa. Đó chính là thời điểm để tấn công, đầu tư, củng cố, là lúc không được rời mắt khỏi mục tiêu.

ĐÂY CHÍNH LÀ THỜI ĐIỂM TẤN CÔNG, ĐẦU TƯ, Củng cố

Chúng ta đều khuấy động được đầm lầy nhưng sau đó vẫn trở lại bùn đen. Còn những người giàu thực sự vẫn đấu tranh cho đến tận khi thoát khỏi vũng lầy. Nếu bạn nghỉ một ngày, đường trượt bắt đầu, và sẽ không thể kìm hãm, vẫn sẽ trượt dài. Sau đó bạn sẽ còn phải nỗ lực vất vả hơn nhiều. Vì vậy, hãy lại nỗ lực gấp đôi. Hãy thấp lại nhiệt tình. Hãy nhóm lại ngọn lửa khát khao và trở lại với công việc.

Bạn không được phép nghỉ ngơi. Người giàu không bao giờ ngừng làm việc dù chỉ một ngày. Họ làm việc không ngơi tay, gắng sức hoàn thành công việc, luôn nhạy bén, biết rõ những việc đang xảy ra, và làm nhiều việc một lúc... Họ làm việc nặng nhọc hơn và hài lòng với phần thưởng hậu hĩnh hơn.

Bạn phải tiếp tục những gì đã khiến bạn kiếm ra tiền. Nếu bạn đang cưỡi trên một con bò tiền bạc, hãy tiếp tục cưỡi cho đến khi nó chết. Nếu đó là một ý tưởng bất chợt chỉ đến một lần, hãy nghĩ đến cái khác. Nếu đó chỉ là công việc nặng nhọc, hãy tiếp tục. Nếu bạn từng tìm thấy một công thức dẫn tới thành công, hãy tìm ra một vài công thức nữa. Và dù thế nào chăng nữa, hãy cứ để mở đúng lúc.

Hãy nhớ, đừng quá khôn ngoan. Đừng nghĩ rằng bạn biết tất cả. Hãy tiếp tục nhờ đến các cổ vấn dày dạn kinh nghiệm. Tiếp tục làm việc chăm chỉ hơn bất cứ ai. Giữ bí mật và thật tiết kiệm.

QUY TẮC 67. ĐỂ NGƯỜI KHÁC LÀM NHỮNG VIỆC BẠN KHÔNG THỂ

Tôi luôn phải có các cổ vấn dày dạn kinh nghiệm trong chuyện tiền bạc bởi vì có hàng đồng việc kinh doanh và kiếm tiền mà tôi không biết chút gì. Cũng có hàng đồng việc cần phải làm mà tôi không biết xử lý ra sao. Tôi có thể học, nhưng đó không phải sở trường của tôi. Và tại sao phải học khi rõ ràng ngoài kia luôn có những người thích hợp hơn để làm công việc này? Làm việc

bạn có khả năng và để người khác làm những việc bạn không thể. Rất đơn giản. Chọn những người thật giỏi và để họ làm những công việc trong hành trình làm giàu của bạn.

CHỌN NHỮNG NGƯỜI THẬT GIỎI VÀ ĐỂ HỌ THAM GIA VÀO HÀNH TRÌNH LÀM GIÀU CỦA BẠN.

Có 10 quy tắc để đảm bảo bạn (a) chọn đúng người và (b) giữ đúng người:

1. Biết chính xác bạn muốn việc gì được thực hiện và muốn ai làm việc đó.
2. Thật rõ ràng trong việc bạn muốn giao cho họ, bạn sẽ trả họ bao nhiêu và sẽ đưa ra hướng dẫn gì với họ.
3. Phải quan tâm đến họ - họ là con người và không thể chỉ là công cụ.
4. Khiến họ hiểu biết và tích cực - truyền cho họ lòng trung thành.
5. Nói với họ về chiến lược dài hạn - họ phải có phần trong tương lai của bạn/của họ.
6. Nếu họ làm sai - sẽ thường xuyên như vậy, ai cũng thế hết - hãy sửa chữa sai lầm và tiếp tục tiến lên. Tha thứ là điều tuyệt vời.
7. Thường xuyên khen ngợi - không có gì dễ dàng truyền cảm hứng hơn sự khích lệ (và tất nhiên là cả tiền bạc nữa).
8. Đưa ra mục tiêu thực tế và không mong đợi những điều bất khả thi.
9. Tạo nên tấm gương tốt - trở thành một người mà họ tôn trọng và ngưỡng mộ - đưa ra các tiêu chuẩn cao và thực hiện làm gương.
10. Luôn nhớ rằng bạn là ông chủ, không phải là bạn bè của họ. Luôn duy trì sự đĩnh đạc, khoảng cách và quyền lực thống trị.

Bạn nên làm vậy. Còn một số điều khác nữa bạn nên thử, chấp nhận, ứng dụng và sử dụng. Tất cả điều này đều nên sửa lại cho hợp và hoàn toàn phụ thuộc vào bạn. Chỉ cần đảm bảo rằng bạn đối xử tốt với mọi người và luôn vui vẻ. Đừng biến thành ông chủ hống hách vô tình - hoặc có vẻ như vậy!

Hiện nay tôi đang có một kế toán tuyệt vời. Cô ấy hay thở dài vì tôi luôn cố gắng tìm cách trả càng ít thuế càng tốt - tất cả chúng ta đều vậy phải không? Nhưng tất cả những gì tôi làm là đưa ra yêu cầu. Sau đó, tôi trút tất cả công việc lên vai cô ấy. Đằng sau tiếng thở dài là công việc.

QUY TẮC 68. HIỂU RÕ BẢN THÂN - BẠN LÀ NGƯỜI CHƠI ĐƠN, ĐÔI HAY CHƠI THEO ĐỘI

Nếu bạn dự định thay đổi phương hướng – tìm đến sự giàu có thì dù hiện nay bạn đang ở đâu, bạn cần phải biết: Điểm mạnh và điểm yếu của mình, bạn giỏi trong việc gì và không giỏi trong việc gì.

Bạn hiểu những gì tôi đang nói chứ? Bạn phải hiểu rõ bản thân mình và tự tin trong lĩnh vực là thế mạnh của mình, có thể xem xét lại các vấn đề không thuộc sở trường, phát huy điểm mạnh và để người khác làm những việc bạn không thể hoặc chưa làm tốt.

Và sau đó bạn phải biết mình làm việc đạt hiệu quả cao nhất khi là thành viên trong sự hợp tác với một người khác, một đội hay làm việc một mình. Cá nhân tôi luôn cần bàn tay vững chãi của một đối tác để thực hiện một số vấn đề trong kinh doanh - xu hướng dẫn đến hành động thiếu suy nghĩ, đôi khi phải tỏ ra thô lỗ, liều lĩnh dẫn thân, sử dụng tiền bạc phí phạm cho quảng cáo và không chú tâm vào chi tiết.

Tôi làm việc độc lập rất tốt. Tôi dễ dàng đưa ra các quyết định. Tôi hài lòng với việc tự điều hành công ty riêng suốt một thời gian dài và không cần phải trình bày ý kiến với bất cứ ai để

được họ đồng ý. Bạn hiểu ý tôi khi nói về việc hiểu rõ bản thân chứ?

TÔI LUÔN CẦN MỘT BÀN TAY VỮNG CHĂI CỦA MỘT ĐỐI TÁC ĐỂ THỰC HIỆN MỘT SỐ VẤN ĐỀ TRONG KINH DOANH

• Bạn phải làm điều này nếu muốn tiếp tục tiến lên phía trước cùng những người khác. Hãy đặt ra câu hỏi: Tôi có thể tự mình làm tốt hay cần những người khác bên cạnh? Tôi có biết điểm mạnh, điểm yếu và sự khác biệt của mình không?

Đối tác kinh doanh của tôi nói rằng chúng tôi hợp tác thành công bởi chúng tôi là “chân tay và khối óc”. Rắc rối duy nhất chỉ khi cả hai nghĩ rằng mình mới là “khối óc” còn người kia là “chân tay”.

QUY TẮC 69. TÌM KIẾM CÁC TÀI SẢN/ CƠ HỘI CHƯA LỘ DIỆN

Bạn phải trở thành một cỗ máy thận trọng, không bao giờ ngủ, không bao giờ nghỉ ngơi. Luôn luôn linh hoạt, tìm kiếm các cơ hội. Có một câu tục ngữ cổ của người Senegal nói rằng cơ hội mà Chúa mang đến không bao giờ đánh thức những kẻ đang ngủ. Lúc nào xung quanh chúng ta cũng tràn ngập các cơ hội làm giàu. Tất cả những gì chúng ta cần làm là cởi mở với các cơ hội, đến với phép màu của các sự kiện.

Có 5 điều bạn cần chất lên con thuyền đi tìm kho báu:

1. Thời gian là yếu tố sống còn. Phản ứng quá chậm thì cơ hội sẽ đi mất. Nếu quá nhanh, bạn sẽ rút dây động rừng.
2. Bạn phải thật nghiêm túc. Các cơ hội chưa lộ diện sẽ chỉ hiện ra khi chúng muốn nên bạn phải chú tâm vào nó.
3. Bạn phải thật khôn khéo. Nếu chỉ có một vài cơ hội thì bạn phải thật nổi bật, khôn khéo, độc đáo, đặc biệt, sáng tạo, hãy chứng tỏ bạn thật nổi bật trong đám đông.
4. Bạn phải biết mình sẽ làm gì. Để nhận ra cơ hội và tận dụng nó thì bạn cần phải mang lại cho bản thân những cơ hội tốt nhất. Bạn cần có thời gian, sự tận tụy, cống hiến.
5. Thật hấp dẫn. Bạn phải ăn mặc thật lịch sự, thơm tho, thật đẹp và hấp dẫn

CƠ HỘI MÀ CHÚA MANG ĐẾN KHÔNG BAO GIỜ ĐÁNH THỨC NHỮNG KẺ ĐANG NGỦ

Xung quanh chúng ta luôn đầy rẫy cơ hội làm giàu. Tất cả những gì chúng ta cần làm chỉ là cởi mở với cơ hội và đi tới phép màu của các sự kiện này.

Một khi đã để ý đến các cơ hội, chúng ta sẽ thấy rằng nó luôn ở quanh mình. Chúng ta chỉ cần khởi động, bắt đầu kiếm tìm.

QUY TẮC 70. ĐỪNG CỐ LÀM GIÀU QUÁ NHANH

Chúng ta đã thống nhất rằng bạn phải suy nghĩ về lâu về dài. Việc cố gắng làm giàu quá nhanh sẽ chỉ mang lại thất vọng và ép buộc do phải lo lắng quá mức. Và bạn cần phải xây một nền móng thật vững chắc cho tòa lâu đài tài chính nếu không nó sẽ sụp đổ ngay sau cơn bão lớn đầu tiên. Bạn càng bỏ nhiều thời gian để làm giàu, bạn sẽ càng có nhiều dòng thu nhập và đầu tư.

Bạn càng kiếm ra tiền nhanh, thì nó càng mỏng manh và dễ sụp đổ.

BẠN CÀNG TỐN NHIỀU THỜI GIAN ĐỂ KIẾM TIỀN THÌ BẠN SẼ CÀNG CÓ NHIỀU DÒNG THU NHẬP VÀ ĐẦU TƯ

Làm giàu theo thời gian có nghĩa là bạn sẽ luôn:

- Tạo dựng dòng thu nhập dài hạn.
- Được đảm bảo vững chắc trước các cuộc suy thoái hoặc sự sụt giảm bất thường của thị trường.
- Có thời gian để hưởng thụ cuộc sống.
- Kiếm tiền trung thực và đáng hoàng hơn.
- Không có những quyết định quá vội vàng và chi tiêu bất hợp lý.
- Thu được những kinh nghiệm cần thiết cho việc đảm bảo tài chính lâu dài khi bạn tiếp tục tiến lên.

Nếu kiếm tiền quá nhanh, bạn thường có xu hướng:

- Chi tiêu bất hợp lý
- Không có thời gian để học cách quản lý
- Có nguy cơ bị thua lỗ vì chỉ có một nguồn thu nhập.

Cá nhân tôi vẫn thích kiếm tiền chậm, chắc nhưng vui vẻ và không phải làm điều gì ám muội. Kiếm tiền chậm thôi và bạn sẽ hài lòng với nó nhiều hơn. Nó cũng sẽ ở lại với bạn lâu hơn cũng như bạn sẽ ngủ ngon mỗi đêm.

QUY TẮC 71. LUÔN LUÔN HỎI HỌ SẼ ĐƯỢC GÌ

Tôi không muốn bạn trở thành một người mắc bệnh hoang tưởng nhưng đôi khi hoang tưởng cũng tốt nếu liên quan đến chuyện tiền bạc. Ở bên ngoài luôn có những con cá mập chờ đợi những người thiếu tỉnh táo. Hãy cẩn thận.

Chúng ta không nên nghĩ rằng tất cả mọi người đều muốn lợi dụng mình, nhưng đây là kỹ năng cần thiết mà chúng ta nên sử dụng để nghi ngờ những người mà:

- Đề nghị mang lại cho chúng ta cơ hội kiếm tiền.
- Đề nghị “chăm sóc” tiền của chúng ta.
- Muốn đầu tư vào tương lai hoặc kế hoạch của chúng ta.
- Cho chúng ta các lời khuyên về tài chính.
- Đề nghị hợp tác.
- Đề nghị làm việc cho chúng ta.
- Mời chào các sản phẩm hoặc dịch vụ.

Bạn phải cảnh giác với bất cứ ai, bất cứ vật gì muốn chen chân vào sự giàu có của bạn. Phải thật cảnh giác với những người:

- Hứa sẽ giúp bạn làm giàu thật nhanh bằng cách đi đường tắt, sử dụng các lỗ hổng về thuế hoặc các kế hoạch đáng ngờ vượt về mặt luật pháp.
- Sử dụng cách thức “bán hàng đa cấp”.
- Tuyên bố mình vô cùng giàu có và đề nghị được chia sẻ bí mật với bạn - bí mật là họ kiếm được tiền từ những người như bạn (xem Quy tắc 61)
- Đề nghị làm bạn giàu hơn nhờ Internet.
- Yêu cầu được nhận tiền trước để đổ vào đầu tư, trả cho quảng cáo hoặc tiến hành điều tra thị trường.

Và bạn phải luôn ghi nhớ ba điều:

- Nếu một điều quá tốt và quá hoàn hảo thì có lẽ đó không phải là sự thật.
- Không phải cái gì lấp lánh cũng là vàng.

Bạn cũng phải nhớ luôn đặt ra câu hỏi: “Người này sẽ nhận được gì?”. Đừng tin bất cứ ai. Đừng gửi tiền của bạn cho người khác giữ hộ. Kiểm tra bất cứ thứ gì bạn ký vào. Hãy tự bảo vệ mình.

QUY TẮC 72. BẮT TIỀN LÀM VIỆC CHO BẠN

Thật đáng tiếc là hầu hết chúng ta đều lãng phí tiền bạc vì không tận dụng chúng tối đa - dù khoản tiền đó lớn hay nhỏ, dài hạn hay ngắn hạn.

Dưới đây là một vài cách để kiểm tra xem bạn đã bắt tất cả số tiền mình có làm việc hay chưa:

- Không để tiền nằm chết gí trong tài khoản ngân hàng - chuyển nó đi khắp các tài khoản có lãi cao, dù chỉ là một ngày.
- Không bao giờ hài lòng với mức lãi suất đang có - luôn có mức cao hơn. Vì vậy phải tích cực tìm kiếm.
- Xem xét kỹ lưỡng tất cả các dịch vụ bạn cần mua. Luôn có những lựa chọn rẻ hơn. Đừng trả tiền cho thương hiệu, hãy chỉ trả tiền cho thứ bạn nhận được.
- Không để bất động sản bỏ không - dù rằng giá trị của chúng có thể tăng lên nhưng bạn không có thêm nguồn thu nhập từ việc cho thuê.
- Nếu bạn đầu tư vào một thứ giá trị rất cao thì liệu nó có hữu dụng không? Liệu chiếc xe hơi cổ bạn đi sẽ có ích hơn hay một bức tranh chỉ để ngắm có ích hơn (mặc dù trường hợp này cũng có thể coi là hữu dụng vì giúp bạn thư giãn hoặc chữa bệnh nhưng chúng ta không tính đến).
- Khám phá mọi khả năng. Không hài lòng với những gì đang làm mà phải tìm cách cải thiện, tăng cường, vui vẻ, tiến bộ và phát triển... Tất nhiên không có nghĩa là đùa chơi.
- Hoàn thành mọi việc. Không để bất cứ việc gì đến ngày mai. Làm ngay hôm nay. Làm ngay lập tức.
- Luôn nhớ rằng đồng tiền để không là đồng tiền phí phạm – hãy sử dụng nếu không bạn sẽ mất nó.

ĐỪNG BAO GIỜ THỎA MÃN VỚI MỨC LÃI SUẤT BẠN ĐANG NHẬN

QUY TẮC 73. BIẾT THỜI ĐIỂM NGỪNG ĐẦU TƯ

Tôi có một phép tính nhỏ tuyệt vời của riêng mình và giờ đây rất vui được truyền đạt cho bạn. Về cơ bản, đối với một vụ đầu tư, tôi hy vọng sẽ nhận được gấp đôi số tiền gốc trong vòng 5 năm.

Với phép tính này, tôi sẽ lấy 72 chia cho số tiền lãi để xem mất bao lâu nó mới nhân đôi số tiền của tôi lên. Nếu lãi suất trong một vụ đầu tư nhất định là 6%, thì tôi phải mất 12 năm ($72 : 6 = 12$) mới có số tiền gấp đôi. Vì vậy, nếu bạn muốn biết mình nên tìm mức lãi bao nhiêu, hãy lấy 72 chia cho số năm bạn muốn đợi. $72 : 5 = 14,4\%$. Với tôi, nếu bất cứ vụ đầu tư nào dường như không thể tăng gấp đôi số tiền trong vòng 5 năm thì tôi sẽ bỏ qua. Có lẽ bạn cần phải rút khi:

- Thị trường suy yếu.
- Bạn đọc thấy điều gì đó và cảm thấy tò mò hoặc nghi ngờ về một vụ đầu tư.

- Bạn cần tiền cho những việc tốt hơn, nóng hổi hơn.
- Bạn đã đạt được mức lợi nhuận tối đa và đã đến lúc rút ra.
- Bạn mất đi hứng thú với vụ đầu tư kém hiệu quả nào đó và không chịu đựng thêm được nữa.
- Bạn đã thay đổi suy nghĩ và định hướng thấy cần phải thay đổi
- Bạn phải mở rộng danh mục đầu tư để giảm thiểu thua lỗ trong các cuộc suy thoái hoặc thị trường giảm sút.
- Bạn đã mua một cách mù mờ và bây giờ có nhiều thông tin hơn nên bạn đã nhìn thấy thiệt hại.
- Tiếp tục ném thêm tiền sau khi thất bại sẽ chỉ làm tình hình tồi tệ hơn - giảm ngay thiệt hại và rút lui.

CÓ THỂ BAN ĐẦU BẠN CHỈ THÍCH ĐẦU TƯ VÀO TÀI CHÍNH NHƯNG BÂY GIỜ LẠI KHÔNG

Có một câu tục ngữ của Trung Hoa rằng: “Biết nhiều bao nhiêu, may mắn bấy nhiêu”. Do đó, bạn càng kiếm được nhiều tiền, bạn sẽ càng cần biết nhiều hơn về thị trường. Hãy kiếm tiền chậm thôi và xây dựng danh mục đầu tư dựa trên kinh nghiệm, sự hiểu biết, những lời khuyên chí tình, nghiên cứu cập nhật và những người bạn hữu ích. Và nếu một vụ đầu tư không sinh lợi, bạn sẽ biết khi nào phải rút đi.

QUY TẮC 74. ĐỪNG ĐUỐI THEO VẬN RỦI

Chúng ta đều có xu hướng mua theo sự mách nước của người khác, hay chột nỗi hứng mua sắm, mua những thứ đẹp đẽ, theo đuổi người chiến thắng tới chết, và nguy hiểm hơn cả, từ bỏ kẻ thua cuộc khi thất bại. Chúng ta phải học cách thoát khỏi tình thế như vậy, những người như vậy.

Có 4 nhóm nhà đầu tư và bạn cần phải kiểm tra xem mình thuộc nhóm nào - và mình đang thể hiện điểm yếu nào. Cảm ơn Merrill Lynch (www.ml.com) đã cho phép tôi sử dụng các thông tin này:

- *Nhà đầu tư cạnh tranh.* Chỉ chiếm 17% trong tổng số các nhà đầu tư và tỉ lệ nam giới/nữ giới là 60/40. Ưu điểm lớn nhất của họ là họ luôn bắt đầu đầu tư sớm, có nhiều nhiệt huyết và hiểu biết về lĩnh vực đầu tư của mình. Còn khuyết điểm lớn nhất? Họ tham lam, quá tự tin và thích theo đuổi thời vận đã qua.
- *Nhà đầu tư thận trọng.* Đây là nhóm lớn nhất, chiếm tới 32% trong tổng số các nhà đầu tư, tỉ lệ nam giới/nữ giới là 55/4. Họ luôn chắc chắn trong đầu tư, tự tin và suy nghĩ về lâu về dài. Rắc rối của họ là họ rất khó từ bỏ - họ cũng theo đuổi thời vận đã qua.
- *Nhà đầu tư không tự nguyện.* Chiếm 26%, tỉ lệ nam/nữ là 47/53. Họ thường nhờ đến nhà tư vấn, chờ đợi rất lâu trước khi đầu tư và dễ dàng rút ra hơn các nhà đầu khác. Họ cũng không muốn mất thời gian trong việc đầu tư.
- *Nhà đầu tư không sẵn sàng.* Chiếm 11%, tỉ lệ nam/nữ là 47/53. Cái tên đã nói lên tất cả. Họ chờ đợi rất lâu trước khi bắt đầu, đầu tư không nhiều tiền của và rút ra hơi muộn. Họ thường tập trung quá nhiều vào một vụ đầu tư và dễ dàng bị các mánh “nóng” làm xao động.

NẾU CHÚNG TA DỰ TÍNH TRƯỚC ĐƯỢC XU HƯỚNG CỦA MÌNH THÌ CÓ THỂ ĐI TRƯỚC MỘT BƯỚC ĐỂ DỰ ĐOÁN VÀ ĐIỀU CHỈNH

QUY TẮC 75. HIỂU ĐƯỢC TẠI SAO BẠN CẦN BẰNG CÁCH

NÀO ĐÓ ĐƯỢC ĐƯỢC BẢNG CÂN ĐỐI

Nếu bạn dự định điều hành một công ty hoặc đầu tư vào một công ty, bạn cần phải đọc được bảng cân đối tài sản. Điều này khác với việc biết được công ty thu được lãi hoặc chịu lỗ là bao nhiêu (có nghĩa là đọc số lãi và lỗ). Tại sao ư? Tại vì số lỗ và lãi mới chỉ cho thấy một nửa vấn đề.

Chẳng hạn, công ty X có doanh thu 1 triệu bảng và chi phí hết 500 nghìn bảng, do đó nó thu được lợi nhuận là 500 nghìn và như vậy chứng tỏ công ty làm ăn có lãi, thế đã đủ chưa? Chưa đâu. Bởi vì từ số lãi và lỗ đơn giản đó, bạn không thể biết được rằng công ty đang nợ ngân hàng 2 triệu, doanh thu 1 triệu chỉ là con số đánh lừa, chưa kể đến công ty còn nợ 4 triệu tiền thuế treo lơ lửng trên đầu từ những năm trước, giấy phép kinh doanh sắp hết hạn, nợ thuế có nguy cơ phải đóng cửa, sức ép từ đối thủ lớn mạnh... Có nên đầu tư vào công ty X không? Tôi nghĩ là không. Công ty đó sắp phá sản, buôn bán gian lận và không đáng để bạn chịu mất tiền. Hãy tránh xa ra. Vì thế bạn cần phải nhìn bảng cân đối. Nếu bạn không muốn thất bại, bạn phải đọc được những gì ẩn sâu trong bảng cân đối.

Một bảng cân đối cần phải cân đối. Vì thế nó mới có tên là bảng cân đối. Công thức cơ bản bạn cần phải biết là tài sản - tiêu sản = vốn hoặc $A - B = C$. Hoặc đơn giản hơn: lấy cái bạn sở hữu trừ đi số nợ sẽ ra giá trị. Điều này áp dụng cho bản thân bạn, công ty bạn đang làm việc/sở hữu hoặc công ty bạn dự định đầu tư.

MỘT BẢN CÂN ĐỐI CẦN PHẢI CÂN ĐỐI

Chúng ta hãy tìm hiểu sâu hơn.

- A: sở hữu - tài sản của bạn. Bao gồm các tài sản hiện có như tiền mặt hoặc bất cứ thứ gì hiện hữu (có thể chuyển thành tiền mặt) trong vòng 3 tháng (có thể tính đến các con nợ khó đòi, tiền đang giao dịch...); cổ phiếu (những thứ luôn sẵn sàng bán đi, nguyên liệu thô giá trị và có thể chuyển thành sản phẩm); bất cứ tài sản nào mà bạn hoặc công ty có thể sở hữu; các thiết bị và quyền thừa kế.

- B: Cái bạn nợ - tiêu sản. Bao gồm chủ nợ, các khoản vay dài hạn, vay ngân hàng. Về cơ bản, đó là số tiền bạn phải trả khi người khác đòi.

- C: Cái bạn có - vốn. Đó là kết quả của A trừ đi B. Kết quả đó cho bạn biết bạn hoặc công ty của bạn thực sự có gì. Có công thức là bạn lấy số tài sản hiện có chia cho tiêu sản và nếu kết quả lớn hơn 1,5 thì bạn đang có lãi. Tất nhiên bạn phải thay đổi cho phù hợp với các ngành, lĩnh vực kinh doanh khác nhau nhưng có thể xem đây là chỉ số cơ bản. Tôi cũng lấy số vốn chia cho số tài sản tính theo phần trăm. Nếu như kết quả lớn hơn 50 thì tôi cảm thấy rất tự tin. Chẳng hạn số vốn là 35 triệu chia cho số tài sản (số vốn sở hữu) là 70 triệu tính trên phần trăm tức là: $35.000.000 : 70.000.000 = 50\%$ là ổn. Nhưng nếu tài sản là 120 triệu mà vốn là 35 triệu thì kết quả không được tốt lắm vì chỉ được khoảng 29.

Vì vậy nếu bạn chỉ nghe rằng công ty có một khoản lợi 1 triệu và đề nghị bạn đầu tư thì đừng bị ấn tượng trước con số đó không thôi. Hãy đề nghị được xem bản cân đối. Đọc thật cẩn thận. Trong thực tế, đừng chỉ đọc bảng cân đối bởi còn nhiều thứ quan trọng chẳng kém mà bạn cần phải biết, chẳng hạn như tình hình tài chính chung của toàn công ty. Càng nhận được nhiều thông tin, quyết định sẽ càng chính xác.

QUY TẮC 76. ĐI TRƯỚC NGƯỜI THU THUẾ MỘT BƯỚC

Bạn không bao giờ được phép trốn thuế. Nếu làm vậy bạn sẽ bị đi tù - và đó chính là luật pháp. Không, tôi không đứng về phía người thu thuế. Có sự khác biệt giữa trốn (phạm tội) và tránh (nhánh nhảy). Có một ranh giới giữa việc chắc chắn rằng bạn không trả các khoản tiền không cần thiết cho người thu thuế - tức là tránh - và chủ tâm trốn thuế bất hợp pháp. Hãy liều mạng vượt qua ranh giới này. Nhưng không cần thiết phải làm vậy. Có nhiều người tốt bụng sẵn sàng cho bạn những lời khuyên hữu ích.

CÓ NHIỀU NGƯỜI TỐT BỤNG SẴN SÀNG CHO BẠN NHỮNG LỜI KHUYÊN HỮU ÍCH

Càng có nhiều tiền, bạn càng nên tránh thuế - tôi xin nhấn mạnh rằng đây không phải là “trốn” - và sẽ càng tốn kém hơn nếu trốn thuế. Có một điểm then chốt mà bạn sẽ phải biết ơn vì đã giao vấn đề về thuế cho các chuyên gia - những người về bản chất chỉ lấy một nửa gia tài của bạn - do vậy bạn có thể không phải trả cho người thu thuế nửa gia tài còn lại.

Một khi bạn đã bước lên những nấc thang cao hơn của sự giàu có thì các vấn đề về thuế sẽ càng phức tạp hơn. Và có tất cả lựa chọn. Nhưng hãy nhớ rằng người thu thuế sẽ nhanh chóng đóng mọi khe hở, thay đổi luật, đóng mọi con đường mà bạn và các chuyên gia có thể nghĩ ra để tránh thuế. Thật giống như trò cờ vua, chỉ có điều trò chơi này thú vị hơn nhiều và cũng tốn kém hơn nhiều.

Tôi sẽ không đưa ra lời khuyên cụ thể nào bởi vì mọi chuyện thay đổi rất nhanh và tôi không muốn bị kiện, nhưng những điều đáng ghi nhớ là:

Quan tâm đến việc thành lập một công ty trách nhiệm hữu hạn - bạn sẽ bị đánh thuế ít hơn và có nhiều lựa chọn hơn vốn không dễ dàng đối với những ai tự làm chủ. Tôi tin rằng bạn sẽ kiếm ra tiền - nếu không, rõ ràng bạn sẽ chẳng còn khoản thuế nào nữa để tiết kiệm vì sẽ không phải đóng thuế nữa. Ghi nhớ rằng bất cứ ai cũng có thể lấy các bản ghi chép về công ty của bạn từ phòng thương mại hay phòng đăng ký kinh doanh, vì thế nếu bạn phóng đại mình lên thì bạn sẽ có nguy cơ bị bắt.

- Luôn luôn đảm bảo rằng bạn đã tận dụng tối đa các loại chiết khấu.
- Luôn xem xét trước khi mua, liệu món đồ nào đó có được giảm thuế hay không.
- Trở thành công dân của một nơi tránh thuế - nhưng hãy nhanh chân lên bởi vì họ đóng cửa rất nhanh.
- Trở thành kẻ du canh du cư và đi lang thang khắp thế giới nhưng không đóng thuế ở bất cứ đâu - hãy cẩn thận vì tiền nợ thuế sẽ tăng lên khi thu nhập hoặc hồi vốn được chuyển về Anh quốc và có những trường hợp khi bạn đặt trụ sở tại nước ngoài nhưng vẫn đóng thuế (điều này phụ thuộc vào nơi cư trú, nơi cư trú thông thường và nơi thanh toán hồi phiếu).

Và, tất nhiên phải đảm bảo rằng bạn sẽ đầu tư lớn vào những chỗ mà bạn không phải đóng thuế - nhận những lời khuyên chân thành và sẵn sàng trả tiền để có những lời khuyên như vậy.

QUY TẮC 77. HỌC CÁCH BẮT TÀI SẢN LÀM VIỆC CHO MÌNH

Bước đầu tiên, bạn có biết mình hiện đang có những tài sản nào không? Ý tôi là bạn hãy gom cả tài khoản dài hạn (tài sản cố định) và tài sản ngắn hạn (tài sản hiện tại). Tài sản cố định là những tài sản mà bạn chỉ có thể chuyển thành tiền mặt sau một thời gian và tài sản hiện tại là những tài sản dễ dàng chuyển sang tiền mặt.

Bạn đã sẵn sàng rồi chứ? Bạn đã có danh sách chưa? Tôi hy vọng rằng trong danh sách của bạn có một số thứ sau:

Bất động sản
Đất đai
Phương tiện đi lại
Các quỹ trợ cấp
Tiền mặt
Quyền thừa kế
Các tác phẩm nghệ thuật hoặc đồ cổ...
Vốn đầu tư

Tiền cho vay
Đồ đạc và các vật sở hữu khác
Bằng sáng chế
Cổ phiếu và Trái phiếu
Các sở hữu trí tuệ

Nếu bạn sở hữu một doanh nghiệp thì nó có thể bao gồm:

Hàng hóa
Dự án đang được triển khai
Nguyên liệu thô
Nhà máy và máy móc
Các thiết bị
Thương hiệu
Danh sách thư tín/khách hàng

Một khi bạn đã bắt đầu viết ra danh sách, bạn sẽ dần nhận thấy khả năng vô hạn trong việc sử dụng các tài sản để tạo ra nhiều tiền hơn. Về cơ bản, lời khuyên cá nhân của tôi là:

- Không để các tài sản đóng băng/không sử dụng - Nếu bạn có bất động sản thì hãy cho thuê ngay. Và tôi không chỉ ám chỉ việc mua - để - cho thuê. Suy nghĩ cẩn trọng và không bỏ đi bất cứ thứ gì.
- Không có thứ tài sản nào là đẹp để nếu nó không làm việc cho bạn - nó phải tích đồng lên, phải tăng giá trị, phải đáng để bạn giữ lại.

- Không để tiền mặt yên một chỗ - nó sẽ thấy buồn chán và rời ra đi. Hãy bắt nó làm việc.

Và trên tất cả, lời khuyên trong kinh doanh là:

- Giữ hàng tồn kho và nguyên liệu thô ở mức tối thiểu.
- Giảm giá là một từ kiêng - hạn chế sử dụng từ này và phải tự lấy làm có lỗi mỗi khi dùng đến nó.
- Nếu bạn sở hữu thứ gì đó, hãy cho thuê để mua nhiều hơn và lại tiếp tục cho thuê để mở rộng hơn nữa.
- Không nên quá tiết kiệm khi kéo dài sử dụng nhà máy hoặc các thiết bị đã qua thời hạn sử dụng.
- Không được cho vay nhiều hơn mức cần thiết - đồng tiền cho vay là đồng tiền lãng phí.
- Theo đuổi các con nợ.

BẠN BẮT ĐẦU NHẬN THẤY KHẢ NĂNG VÔ TẬN TRONG VIỆC SỬ DỤNG CÁC TÀI SẢN ĐỂ KIẾM NHIỀU TIỀN HƠN

QUY TẮC 78. ĐỪNG BAO GIỜ TIN RẰNG MÌNH CHỈ XỨNG ĐÁNG VỚI NHỮNG GÌ ĐANG ĐƯỢC TRẢ

Những ai tin rằng mình chỉ xứng đáng với mức lương hiện tại thì hầu hết đều chỉ nhận mức lương rẻ mạt. Các công ty hùng mạnh đều dựa vào những người không nghi ngờ gì về giá trị của mình.

Ở đây có một vài điểm cần chú ý. Trước tiên, nếu bạn làm việc cho ông chủ nào đó, thì những ai thường xuyên thay đổi công việc sẽ có xu hướng nhận được mức lương cao hơn sau mỗi lần đổi việc, và do vậy sẽ kiên trì kiếm tiền hơn những người cứ ở lại một chỗ. Nếu ở lại, bạn phải học cách đòi hỏi và chứng tỏ bạn mang lại giá trị cho tổ chức nhiều như thế nào để được nâng

lương.

Thứ hai, không công ty nào chịu trả nhiều hơn mức cần thiết cho bất cứ thứ gì. Bạn phải thật năng động và đòi hỏi để được nhận nhiều hơn, và chứng tỏ rằng bạn xứng đáng như vậy. Tuy nhiên, điều này đòi hỏi bạn phải hành động. Đừng chờ đợi để được người ta nhận ra. Nếu bạn làm nghề tự do thì cũng tương tự như vậy - không ai bắt thành lĩnh đề nghị trả cho bạn nhiều hơn - bạn phải năng động và chứng tỏ rằng bạn xứng đáng được nhận nhiều hơn.

Thứ ba, nếu bạn nghĩ rằng bạn luôn xứng đáng được như vậy, bạn sẽ không ngừng nghỉ, tham vọng, kiên trì tiến tới. Nếu bạn chấp nhận với những gì người khác đưa ra và không bao giờ thắc mắc thì bạn sẽ tự mãn và buộc phải chấp nhận.

NEẾU BẠN NGHĨ MÌNH XỨNG ĐÁNG ĐƯỢC NHẬN NHIỀU HƠN, BẠN SẼ KHÔNG NGỪNG NGHỈ, THAM VỌNG VÀ KIÊN TRÌ TIẾN TỚI.

Đây không phải là cuốn sách giúp bạn nhận mức lương cao hơn, nhưng có một số thủ thuật:

- Không chấp nhận rằng bạn chỉ xứng đáng với đồng lương người khác trả - đó luôn là điểm khởi đầu.
- Hiểu rõ bạn xứng đáng những gì và tại sao. Nếu bạn đã làm việc vất vả hơn, đạt được nhiều hơn, sản xuất nhiều hơn, thu được các kết quả khả quan hơn thì bạn được quyền nói như vậy và đòi hỏi được hưởng xứng đáng.
- Đừng lèo nhèo chuyện tiền bạc - đưa ra đòi hỏi về xe hơi, lương, quyền nghỉ ngơi, trách nhiệm, môi trường làm việc và không gian, nhân viên hay bất cứ thứ gì bạn muốn.
- Nếu bạn bị bác bỏ, hãy tìm ra nguyên nhân và bạn phải làm gì để nhận được những gì yêu cầu.
- Không bao giờ so sánh mình với bất kỳ ai - không ai giống bạn cả và không cần so sánh gì hết.
- Không sợ hãi nếu phải ra đi. Hãy ra đi nếu bạn không nhận được những gì mình muốn nhưng đừng đóng kịch, sợ hãi hay nài ép. Họ sẽ bắt bẻ bạn và nếu bạn làm họ cáu tiết, họ sẽ không bao giờ tôn trọng bạn nữa.

Nếu họ nói rằng bạn không thể có được thứ bạn muốn, tìm hiểu xem bạn phải làm gì; hãy quay lại sau khi tìm hiểu xong. Và như vậy thì họ sẽ chẳng thể nói “Không” được nữa, đúng chứ? Nhận nhiều tiền hơn - hoặc bất cứ thứ gì khác - là vấn đề của thương thuyết. Những nhà thương thuyết tài ba là những người nhận được nhiều hơn. Điều này rất đơn giản. Nâng cao kỹ năng thương thuyết của bạn (xem Quy tắc 31). Và đừng than vãn nếu không nhận được điều mình muốn. Làm việc chăm chỉ hơn nữa rồi thử lại thêm một lần.

QUY TẮC 79. KHÔNG ĐI THEO LỐI MÒN MÀ KẺ KHÁC ĐÃ ĐI

Tất nhiên, bạn có thể đi theo bất cứ con đường nào bạn muốn. Nhưng có lẽ bạn sẽ nhận được kết cục đúng như những người khác. Nếu đó là cái đích tốt đẹp, bạn sẽ phải chia sẻ rất nhiều. Còn nếu đó là cái đích tồi tệ, tại sao bạn phải đến đó?

Phải thật năng động tìm ra con đường kiếm tiền xán lạn. Hãy nhìn những người kiếm ra tiền tài ba nhất, một trong những điểm chung của họ là khả năng đi trước một bước, khả năng suy nghĩ sáng tạo và độc đáo, đi tới những kế hoạch và ý tưởng mà người khác không bao giờ nghĩ tới. Như vậy, không có nghĩa bạn phải trở thành kẻ táo bạo hay một con bạc. Nó chỉ có nghĩa là bạn phải suy nghĩ thật khác biệt. Nhưng đó chính là vấn đề mà hầu hết mọi người đều mắc phải. Đi theo đám đông luôn mang lại cảm giác an toàn và nhàn hạ. Nếu thất bại, ở trong một đám đông sẽ mang lại cảm giác tập thể cùng chia sẻ đau thương, hay đổ lỗi cho nhau. Nếu chỉ có một mình và thất bại, sẽ rất khó nuốt trôi cảm giác cay đắng.

Và điều ngược lại cũng đúng. Nếu mọi chuyện ổn cả và bạn thuộc về số đông, các bạn có thể cùng nhau ăn mừng chia sẻ niềm vui. Thật giống như trận bóng đá. Đó là cảm giác tuyệt vời.

NẾU MỌI CHUYỆN ỔN CẢ VÀ BẠN THUỘC VỀ SỐ ĐÔNG, CÁC BẠN CÓ THỂ CÙNG NHAU ĂN MỪNG CHIA SẺ NIỀM VUI

Một người thực sự dũng cảm, tự tin và trưởng thành – chưa nói đến sự sáng tạo và nghị lực – sẽ đứng lên và đi con đường riêng. Bạn phải rất tự tin mới có thể quay lưng với việc cùng chia sẻ niềm vui và cay đắng. Trong cuộc khủng hoảng lớn của thị trường chứng khoán tháng 10 năm 1987, rất nhiều người mất đi những khoản tiền khổng lồ. Có hai người không nằm trong số đó, họ từ bỏ các cổ phần và chuyển thành tiền mặt vào tháng 8. Đó là hai tỉ phú Kery Packer và Jimmy Goldsmith. Và hãy nhớ rằng khi bạn càng tiến gần tới thành công hơn, bạn càng muốn ít rủi ro. Và khi càng tiến tới gần thất bại, bạn càng trở nên liều lĩnh hơn.

PHẦN IV. TIẾP TỤC GIÀU CÓ

Bây giờ bạn đã có tiền, bạn không muốn tiền đội nón ra đi, vì vậy phần tiếp theo sẽ chỉ cho bạn cách giữ tiền. Giả sử bây giờ bạn đã biết cách tránh xa các mưu đồ bất lương và các mảnh khoe lừa đảo. Làm sao để dự trữ, bảo vệ, hưởng thụ và giữ tiền. Sau hết, một khi cuối cùng bạn đã có tiền trong tay, bạn không muốn lãng phí, không muốn ném tiền qua cửa sổ, hay đưa cho tôi. Tất nhiên, bạn đưa cho tôi nếu bạn muốn.

Có vô số các trang web đề nghị được trông coi tiền bạc hộ bạn. Tất cả những việc bạn cần làm là ký vào tờ đăng ký và mua cuốn sách “Làm giàu nhanh chóng” ngay lập tức. Họ hứa sẽ biến bạn thành triệu phú trong vòng từ 3 đến 5 năm. Hãy lờ tất cả đi.

Có lẽ bạn sẽ đòi hỏi phải nhận được gì từ cuốn sách này bởi vì tôi chẳng hứa gì với bạn nếu bạn có sự chăm chỉ, cố gắng, tập trung, sáng tạo và nổi bật khỏi đám đông, các kế hoạch phía trước và những giọt mồ hôi bạn phải đổ. Thật lạ. Không có lời hứa nào ở đây cả.

QUY TẮC 80. MUA HÀNG VÌ CHẤT LƯỢNG

Bài học này tôi được chính người vợ tuyệt vời của mình dạy cho - vay nợ khi cần thiết. Khi chúng tôi gặp nhau, tôi là một người rất giỏi kiếm ra các món hời - kiểu như mua ở siêu thị hai con gà nhưng chỉ phải trả tiền một con. Cô ấy thì ngược lại, cô ấy mua ít hơn nhưng mua gà rất ngon. Vì thế tôi sẽ nấu một con gà gầy nhom ốm yếu, uống loại rượu vang trắng rẻ tiền trong khi cô ấy sẽ mang ra tôm hùm và rượu sâm - panh. Bạn có thể hiểu tại sao tôi lại yêu cô ấy.

Tôi mua một lối 5 cái áo phong rẻ tiền còn cô ấy chỉ mua một cái thật hoàn hảo với chất lượng tốt hơn nhiều. Và cái áo của cô ấy:

- Dùng được lâu hơn.
- Được giặt sạch hơn.
- Sau một thời gian dài sử dụng trông vẫn ổn.
- Giữ màu sắc tốt hơn.
- Giữ dáng tốt hơn.
- Trông cô ấy ổn hơn khi mặc nó.

TÔI SẼ NẤU MỘT CON GÀ GẦY NHOM, ỒM NHÁCH TRONG KHI CÔ ẤY MANG RA TÔM HÙM VÀ SÂM PANH

Các đồ dùng cô ấy mua cũng ít phải chỉnh sửa hơn. Cô ấy đã dạy tôi rằng những đồng tiền tôi đã tiêu, dù ít, thì cũng là lãng phí bởi vì tôi phải thường xuyên thay đổi. Tôi toàn ném tiền qua cửa sổ và luôn trông thật rẻ tiền với những món đồ đó.

Mua sắm vì chất lượng chứ đừng vì giá cả là một bài học rất khó. Tôi đã phải vứt bỏ tất cả những ý nghĩ về tiền bạc đã có từ thuở nhỏ:

- Không tiêu nhiều hơn mức cần thiết.
- Dù gì đi nữa tiêu tiền cho mình cũng là sai trái.
- Dù gì đi nữa mua được một món đồ hời vẫn hơn chán món đồ chất lượng tốt.

Mua sắm vì chất lượng nói lên rất nhiều điều về cách sống của bạn, cách bạn giới thiệu bản thân và doanh nghiệp của mình. Nó nói lên chất lượng với những người sẽ thay đổi cách cư xử với bạn. Nó cũng giúp bạn tiết kiệm tiền về lâu về dài - đồ rẻ tiền sẽ là lần tiết kiệm tiền không thành công.

QUY TẮC 81. KIỂM TRA CÁC PHẦN VĂN BẢN IN CHỮ NHỎ

Tôi có thể soạn cho bạn một hợp đồng cam kết chắc chắn trả lại tiền, không thể huỷ bỏ, được đảm bảo, không chơi chữ và thẻ bằng danh dự... hoặc những thứ như chịu trách nhiệm trước toà án. Tôi đang bán gì ư? Chuyện đó không quan trọng. Phần văn bản in chữ nhỏ có thể sẽ khiến bạn trả một cái giá đắt. Vì vậy, hãy kiểm tra thật cẩn thận.

PHẦN VĂN BẢN IN CHỮ NHỎ CÓ THỂ SẼ KHIẾN BẠN PHẢI TRẢ GIÁ ĐẮT.

Chẳng hạn như khi mang trả đôi giày không vừa chân thì người ta lại nói rằng bạn không thể trả lại một khi đã mang giày ra khỏi cửa hàng. Hoặc phần chú thích trong các đơn thuốc rằng loại thuốc đó có thể gây ra phản ứng phụ và do vậy bạn không thể kiện họ được. Hoặc phần ghi chú trong các phần mềm máy tính cũng vậy, họ nói rằng bạn phải được cho phép nếu mở lớp vỏ bọc ngoài - và bạn không thể kiểm tra phần mềm cho tới khi chạy thử và bạn không thể chạy thử nếu không cài đặt, và bạn không thể cài đặt nếu không bóc lớp vỏ bọc ra. Hóa ra là vậy.

Ý tôi là gì khi nói: “Kiểm tra các phần chữ in nhỏ?” Thực ra bạn cần phải làm những gì? Có ba điều cơ bản:

- Kiểm tra rõ ràng xem nó có cản trở những thứ bạn muốn hay không.
- Kiểm tra xem có gì giấu giếm và làm sai lệch ý nghĩa cơ bản của hợp đồng đó không.
- Kiểm tra các điều khoản phạt - các điều khoản ghi rằng bạn sẽ bị phạt nếu chậm trễ hoặc không chi trả.

Nó cũng giống như việc kiểm tra phần ghi chú trên bao bì thực phẩm. Nếu không thích những gì trong đó thì bạn đừng mua. Nếu có bất cứ phần chú thích nào, phải thật chú ý. Nó ở đó chỉ với lý do duy nhất - ngáng chân bạn. Hãy tiến lên.

QUY TẮC 82. KHÔNG TIÊU TIỀN TRƯỚC KHI NẮM CHẮC NÓ TRONG TAY

Đây là bài học khó khăn với tôi. Tôi phải công nhận rằng đây là một trong những điều khó khăn nhất.

Tôi đã học như thế nào? Tôi biết là mình nên:

- Lên chi phí chi tiêu cho hôm nay và nếu không có tiền, tôi sẽ không tiêu.
- Bỏ qua những món đồ tôi nghĩ hoặc biết là rồi sau này cần đến.
- Để dành một khoản để đóng thuế.
- Không vay mượn, không chi trội dưới bất cứ hình thức nào.

Phần không hay của việc sử dụng các khoản thu nhập tương lai là:

- Khoản thu đó có thể không trở thành hiện thực hoặc thấp hơn bạn nghĩ (đếm cua trong lỗ, mà trong lỗ lại chẳng có con cua nào...).
- Kế hoạch bong bóng có thể vỡ tung ở nơi nào đó.
- Nó khuyến khích các kế hoạch tài chính tùy tiện.
- Bất cứ thứ gì bạn mua sau này sẽ mất đi sự hấp dẫn hoặc bị mòn đi, bị vỡ...
- Bạn sẽ mất đi tính thực tế. Và như vậy, bạn sẽ chỉ tiêu quá tay dễ dàng mà thôi.

Tôi cho rằng mình cần kế hoạch bốn bước:

1. Đặt câu hỏi liệu tôi có cần món đồ ngay hôm nay không hay có thể đợi mua sau.

2. Đặt câu hỏi liệu rằng có đáng như vậy không.

MUA HÀNG HÔM NAY BẰNG THU NHẬP CỦA NGÀY MAI THÌ BẠN SẼ PHẢI CHỊU LÃI

3. Đặt câu hỏi về các rủi ro. Nếu hôm nay tôi cam kết sẽ thực hiện, điều gì sẽ xảy ra nếu tình hình thay đổi và tôi cần dùng khoản thu nhập trong tương lai đó vào mục đích khác.

4. Đặt câu hỏi rằng nếu hôm nay tôi tiêu tiền, tôi có thể sẽ không có tiền chi cho những khoản thực sự cần thiết sắp tới.

Hãy làm theo tôi và khoản nợ của bạn sẽ giảm đáng kể.

QUY TẮC 83. ĐỂ DÀNH MỘT CHÚT CHO TUỔI GIÀ - KHÔNG, PHẢI DÀNH NHIỀU ĐẤY NHÉ!

Một ngày nào đó bạn nhận ra rằng mình đã luống tuổi. Vì vậy, bạn phải đảm bảo rằng, nếu giờ đây ngừng kiếm tiền bạn vẫn duy trì được mức sống, sự tiện nghi và thoải mái mình đang hưởng thụ hoặc muốn hưởng thụ.

Có rất nhiều lý do xác đáng để bạn dành tiền cho tuổi già:

- Bạn không thể dựa vào nhà nước được nữa.
- Nếu không tiết kiệm cho bản thân, bạn sẽ có thể phải dựa vào lòng tốt của người lạ.
- Nếu không có kế hoạch nào cho tuổi già, bạn sẽ mất quyền kiểm soát với mức sống, sự tiện nghi thoải mái và tự do tài chính của mình.
- Sức khỏe của bạn có thể kém đi và bạn cần tiền để chi trả các hoá đơn y tế.
- Khi đến tuổi già, bạn sẽ trở nên chậm chạp nên không thể làm việc vất vả, chăm chỉ như hiện tại.
- Bạn không muốn lúc nào cũng phải làm việc vất vả.

Vậy tại sao chúng ta vẫn không để dành cho tuổi già? Vâng, khi còn trẻ, rất khó để nhìn trước thời điểm mình không còn trẻ nữa. Và chúng ta cũng chưa bước vào thời kỳ kiếm nhiều tiền nhất ở tuổi 50, do vậy đừng để dành nhiều lắm gì.

Vì thế, nếu chúng ta dự định để dành gì đó, có lẽ sẽ cần đến vài lời chỉ dẫn:

- Không bao giờ quá muộn để bắt đầu, nhưng càng làm sớm bao nhiêu càng tốt bấy nhiêu.
- Nếu đến khi 50 tuổi bạn vẫn chưa để dành được gì nhiều thì hãy gộp tất cả tiền lại cho kế hoạch nghỉ hưu của mình.
- Ổn định tình hình tài chính theo trật tự và hạn chế lãng phí tiêu xài thay vì cho vào kế hoạch.
- Nếu bạn không có lương hưu, phải đảm bảo rằng vẫn có khoản nào đó khi nghỉ hưu/hoặc cho những năm tiếp theo đủ để bạn trông cậy.
- Luôn nghĩ đến cách có được mức lãi suất cao nhất.

QUY TẮC 84. ĐỂ DÀNH TIỀN CHO TRƯỜNG HỢP KHẨN CẤP/LÚC THIẾU THỐN - QUỸ DÀNH CHO NHỮNG VIỆC BẤT NGỜ

Cũng như việc tiết kiệm cho tuổi già, bạn sẽ luôn cần đến một khoản dành cho những tình

huống bất ngờ. Dưới đây là một vài tình huống.

- Tai nạn xe cộ hay liên quan đến công việc.
- Bệnh tật.
- Các rắc rối bất ngờ với luật pháp - như bị kiện hoặc bị bắt giữ trái phép.
- Tranh chấp về đất đai - thực sự là rất tốn kém.
- Những vấn đề với bọn trẻ: ma túy, có thai ngoài ý muốn, xe cộ, bệnh tật, các vấn đề khi đi du lịch.
- Thiên tai - lũ lụt, động đất, sóng thần...
- Bất ngờ bị thất nghiệp hay công ty bất ngờ đóng cửa.
- Nền kinh tế suy thoái.

Vậy nên để riêng ra bao nhiêu và nên để ở đâu? Thông minh nhất là để dành một khoản đủ để duy trì lối sống hiện tại của bạn trong vòng từ 3 đến 6 tháng mà không phải suy nghĩ đến tiền. Khoảng một nửa thu nhập hàng năm của bạn là ổn.

Vậy nên giữ tiền ở đâu? Hầu hết mọi người đều gửi tiền vào tài khoản tiết kiệm - tất nhiên là lãi suất cao, nhưng có thể lấy bất cứ lúc nào. Cá nhân tôi đã từng nhận thấy rằng những người giàu có và khôn ngoan vẫn thường giữ tiền mặt trong những hộp an toàn phòng khi khẩn cấp. Luôn có tiền sẵn trong tay vào những lúc nguy khốn.

Bạn chỉ cần nhìn vào các thảm họa để nhận ra rằng tiền mất đi nhanh đến thế nào và các nguồn thông thường trở nên rất khó tiếp cận.

Bạn có thể chọn các chính sách bảo hiểm tầm cỡ để giải quyết vấn đề nảy sinh từ các trường hợp khẩn cấp... Hoặc bạn có thể tích trữ một quỹ khẩn cấp với các tài khoản lưu động (có thể rút ngay và dễ dàng). Nhưng, như thường lệ, hãy lấy lời khuyên chi tiết từ một chuyên gia tài chính thích hợp - không phải tôi.

CÁ NHÂN TÔI CHÚ Ý THẤY RẰNG NHỮNG NGƯỜI GIÀU CÓ VÀ KHÔN NGOAN VẪN THƯỜNG GIỮ TIỀN MẶT TRONG CÁC HỘP AN TOÀN PHÒNG KHI KHẨN CẤP

QUY TẮC 85. BẠN ĐÃ TRẢ NHỮNG GÌ? LÀM SAO ĐỂ TÌM NHỮNG THỨ CHẤT LƯỢNG TỐT NHẤT

Tôi nhớ đã từng nói rằng bạn phải mua hàng có chất lượng cao, và tôi thực sự tin như vậy, nhưng tôi không ủng hộ việc ném tiền qua cửa sổ cho những thứ đắt đỏ mà bạn có thể mua được với giá rẻ hơn từ những nguồn khác.

Những người giàu có khôn ngoan sẽ không rút tiền qua cửa sổ chỉ vì họ có thể. Thay vào đó, họ:

- Có ít nhất ba bản chào giá cho một công việc và không bao giờ chấp nhận bản chào giá đầu tiên.
- Chọn lựa kỹ càng để chắc rằng không lãng phí tiền.
- Luôn cẩn trọng trong chi tiêu nếu họ phải làm việc vất vả mới kiếm được tiền. Họ không hề bủn xỉn, chỉ là cẩn trọng, biết lựa chọn và sáng suốt.

Chúng ta dễ tiêu sạch những gì đã kiếm được trong một năm chỉ trong có vài phút. Chúng ta phải thật thận trọng khi chi tiêu. Đừng từ chối bản thân bất kỳ thứ gì, nhưng nên cẩn trọng một chút và đừng ném tiền vô ích qua cửa sổ.

BẠN NÊN CẨN TRỌNG MỘT CHÚT VÀ ĐỪNG NÉM TIỀN QUA CỬA SỔ

Tôi nghĩ rằng chỉ tiêu khôn ngoan là điều bạn nên dạy bọn trẻ từ khi chúng còn nhỏ. Và với bạn, đã đến lúc khám phá niềm vui thích của bản thân khi nhận được giá trị trong mọi thứ bạn mua về. Hãy dùng mạng Internet để so sánh giá cả, lựa chọn kỹ lưỡng món đồ của bạn.

QUY TẮC 86. KHÔNG BAO GIỜ MƯỢN TIỀN CỦA BẠN BÈ HOẶC GIA ĐÌNH (NHƯNG HỌ CÓ THỂ ĐẦU TƯ)

Tôi nghĩ rằng chúng ta cần phải làm cuộc điều tra nhanh xem bạn bè gia đình để làm gì - và bạn sẽ làm gì cho họ nữa. Bạn bè là để:

- Chăm sóc.
- Yêu thương.
- Hỗ trợ.
- Ủng hộ. • Khuyên bảo.
- Dễ dàng, an ủi.
- Cùng chung vui.
- Chia sẻ.

Và không phải để: Vay mượn, ăn trộm, lừa dối.

Nói một cách đơn giản, sẽ rất tồi tệ nếu mượn tiền của bạn bè hoặc gia đình. Nó sẽ gây ra rất nhiều vấn đề và rắc rối. Nó gây ra sự trách cứ, buộc tội và nghi ngờ. Nó sẽ làm ảnh hưởng đến các mối quan hệ quan trọng với bạn.

Bên cạnh đó, bạn bè và gia đình không phải là nguồn cho vay thích hợp bởi vì họ không được phép làm vậy. Tôi không nói đến trường hợp bạn vay khắp nơi từng chút một nhưng với những khoản tiền đáng kể - bao nhiêu là phụ thuộc vào hoàn cảnh của bạn... Bạn cần phải được cấp phép thì mới có thể trở thành người môi giới cho vay và nếu bạn vay mượn bạn bè (hoặc ngược lại là cho vay) bạn được pháp luật bảo vệ nếu mọi chuyện không hay.

SẼ RẤT TỆ NẾU BẠN VAY MƯỢN BẠN BÈ HOẶC GIA ĐÌNH

Tôi biết bạn có thể sẽ có những thỏa thuận thích hợp nhưng dù vậy chẳng nữa, dù họ có trả bạn lãi suất phải chăng thì vẫn rất nguy hiểm. Nếu bạn không thể trả họ tiền - do các trường hợp ngoài tầm kiểm soát, sẽ có khả năng tình bạn đó sẽ mất đi.

Ngoại lệ duy nhất là gia đình và bạn bè muốn đầu tư vào vụ kinh doanh mà bạn đang bắt đầu, và họ hoàn toàn ý thức được rằng, giống như bất cứ vụ đầu tư nào, có thể họ sẽ mất trắng và gặp mọi rủi ro (xem Quy tắc 90). Cái mà bạn không làm được là gây ra rạn nứt nếu mọi chuyện không suôn sẻ. Gia đình và bạn bè quá quan trọng để bạn làm vậy.

QUY TẮC 87. KHÔNG TỪ BỎ ĐỒNG VỐN

Đây là quy tắc cho những ai đang điều hành một công ty, hoặc những người làm nghề tự do đang suy nghĩ về việc tạo dựng doanh nghiệp tự do. Về cơ bản, bạn không được cho đi bất cứ thứ gì thuộc sở hữu của mình hoặc công ty của mình.

Mục đích của bài tập này là để bảo vệ sự giàu có vì thế không được từ bỏ đồng vốn hoặc trả cho ai đó cổ phần trong công việc vất vả, thời gian và năng lượng của bạn. Tốt hơn là trả họ tiền mặt, dù có phải trả lãi.

Có một khái niệm sai lầm rằng nắm toàn bộ quyền kiểm soát doanh nghiệp là điều tồi tệ và nhiều nhà tư vấn kinh doanh sẽ ủng hộ việc chia cổ phần. Nhưng tôi phải lưu ý rằng những người thực sự giàu có và thành đạt không làm như vậy. Họ giữ chặt những gì họ có. Họ có thể

đi vay, chịu các khoản chi trội nhưng không bao giờ cho bớt vốn.

Các cổ vấn thường gợi ý ưu tiên thanh toán khoản vay ngân hàng bởi vì ngân hàng có khả năng nhanh chóng đóng cửa công ty của bạn. Một doanh nhân có thể cho bạn vay tiền, nhưng họ sẽ đòi hỏi được chia cổ phần.

Nếu bạn buộc phải chia vốn thì hãy đảm bảo rằng bạn sẽ trao đổi nó để lấy:

- Các kỹ năng và sự sắc bén trong kinh doanh.
- Năm quyền giám đốc.
- Bạn được quyền điều hành công ty theo ý mình.
- Số cổ phần cần thiết, vì vậy bạn không được cho đi quá nhiều.
- Thoả thuận mua lại, như thế bạn có cơ hội mua lại số vốn đó sau này khi đã giàu có.

Tôi điều hành một công ty có vài cổ đông nhưng số cổ phần của họ không đủ để họ có quyền biểu quyết. Như vậy, mặc dù họ có một số vốn, nhưng họ không nắm quyền kiểm soát, nên thực ra, số cổ phần đó giống như một phần thưởng cho sự tư vấn của họ chứ không phải là số tiền tôi vay họ.

KHÔNG BAO GIỜ CHO BẤT CỨ AI CÁC CỔ PHẦN BIỂU QUYẾT

Chỉ nhận tiền từ những người có kinh nghiệm kinh doanh và hiểu rõ sự lên xuống của nó cũng như những vấn đề liên quan đến công việc và hãy nhớ, không bao giờ cho bất cứ ai các cổ phần biểu quyết.

QUY TẮC 88. BIẾT LÚC NÀO NÊN DỪNG LẠI

Tôi đã từng nói rằng không được phép ngủ quên trên chiến thắng? Vâng, tôi đã nói vậy, nhưng đó là khi bạn mới bắt đầu, không phải lúc bạn đã kiếm được rất nhiều và giàu có hơn so với những gì bạn từng nghĩ. Hãy nhìn xem, đến một lúc nào đó, đủ là đủ. Phải có lúc nào đó bạn muốn:

- Dành thời gian cho gia đình.
- Hưởng thụ cuộc sống.
- Vui vẻ.
- Đi du lịch.
- Cân bằng giữa công việc/cuộc sống.
- Dành thời gian để truyền đạt những gì bạn đã học cho người khác.

Tất nhiên, bạn vẫn có thể làm tất cả những việc đó mà không cần từ bỏ ý định làm giàu. Nhưng có lẽ đó là điểm tập trung để dừng lại. Luôn nỗ lực làm giàu là rất tốt. Nhưng một khi đã đạt được, bạn nên trở lại với gia đình. Tôi rất ấn tượng với những người như Bill Gates, ngừng làm việc để điều hành tổ chức từ thiện của mình. Có lẽ ông ta không cần, không thể tiêu và đếm số tiền mình kiếm ra hơn nữa, cũng như số tiền đó ngày một tích đọng nhanh hơn. Ông ta đang sống trên số lãi của số lãi của số lãi...

HÃY XEM, ĐẾN MỘT LÚC NÀO ĐÓ, ĐỦ LÀ ĐỦ

Và người giàu thứ hai sau Bill Gates là Warren Buffet cũng làm như vậy - ông cũng đóng góp vào quỹ của Bill. Tôi biết những người này có tiền tỉ nhưng họ đã đặt trái tim mình đúng chỗ. Quy tắc này xuất phát từ chính những người như vậy.

Bạn sẽ nghĩ rằng mình không có chỗ đứng trong nhóm người này. Không, nhưng bạn vẫn có một chiến lược kết thúc, nhờ đó thoả thuận “đủ là đủ” sẽ được đưa vào trong kế hoạch của bạn.

Vậy bạn nên dừng lại chỗ nào? Bao nhiêu là đủ? Bạn nên vạch ranh giới ở đâu? Có một câu tục ngữ của người Arab rằng: “Nếu bạn có nhiều, hãy chia sẻ sự giàu có của bạn; nếu bạn có ít, hãy chia sẻ trái tim mình”.

Tôi không có ý ép buộc bạn phải làm từ thiện nhưng tôi muốn gợi ý rằng biết được khi nào mình có đủ là điều quan trọng. Tôi biết một thành ngữ rằng bạn sẽ không bao giờ có tất cả, nhưng tập trung vào tài sản chỉ là một phần của sự giàu có và cuộc sống thì muôn vẻ, và bạn cũng có thể cống hiến.

PHẦN V. CHIA SẺ SỰ GIÀU CÓ

Một khi bạn đã vất vả kiếm tiền, có vẻ như hơi thiếu công bằng nếu phải chia sẻ. Tiền được kiếm ra, tăng lên, đầu tư, cho đi, mua lại, trao đổi và chia bớt. Nhưng việc tốt đẹp nhất đồng tiền làm được chắc chắn là chia sẻ.

Tôi không nói về những điều không tưởng ở đây. Tôi sẽ nói về chia sẻ bởi chia sẻ là một điều tốt đẹp. Nó không mua cho bạn tấm vé lên thiên đường nhưng nó sẽ giúp được người khác. Tôi biết bạn đã làm việc vất vả, cật lực, mất ngủ hàng đêm để có được những gì ngày hôm nay. Vậy tại sao bạn lại phải cho những kẻ lười biếng hoặc thiếu tập trung. Nhưng tôi muốn nói đến những người kém may mắn, ốm yếu, nghèo túng và những người xứng đáng. Tôi nghĩ rằng mỗi đồng tiền bạn cho đi, hoặc chia sẻ với người khác không chỉ giúp bạn làm giàu - bạn đã làm giá trị của nó tăng gấp đôi. Không hẳn bằng đường tiền bạc mà theo nhiều cách khác.

Như tôi nói, tôi không muốn ép buộc bạn. Tôi chỉ lưu ý rằng những người thực sự giàu có, thành đạt, hạnh phúc luôn chia sẻ sự giàu có của họ, và đó là bài học cho tất cả chúng ta.

QUY TẮC 89. SỬ DỤNG THÔNG MINH SỰ GIÀU CÓ CỦA BẠN

Hôm trước tôi vừa đọc về đôi vợ chồng là các nhạc sĩ sáng tác rock đã mua một ngôi nhà lớn ở ngoại ô Oxford có những cánh đồng tuyệt đẹp và nuôi dạy bọn trẻ ở đó. Tôi nghĩ rằng đây là vụ đầu tư tuyệt vời vì nó mang lại:

- Một nơi ổn định để nuôi dạy bọn trẻ; Một vụ đầu tư chắc chắn miễn là cơn sốt nhà đất vẫn tiếp tục; Một nơi tuyệt vời để sinh sống vì yên bình, tĩnh lặng, không bị ô nhiễm như các thành phố; Một nơi thân thiện để bọn trẻ lớn lên với sự quan tâm của những người hàng xóm.

Mặt khác, tôi cũng đọc bài báo về những người mẫu thời trang lên báo rất nhiều vì thói nghiện ngập. Một bên là vụ đầu tư thông minh, chắc thắng và một bên là việc quá chiều chuộng bản thân và truy lạc.

Tôi thấy rằng những người điều khiển sự giàu có của họ thông minh và chia sẻ nó thường là những người quý trọng thời gian và kiếm lại tiền nhanh hơn hẳn những người lãng phí, nuông chiều bản thân. Những ai lạm dụng sự giàu có của mình thường sẽ chẳng giàu có được lâu. Dưới đây là vài câu hỏi liên quan đến sự giàu có của bạn và xem bạn sử dụng nó thông minh đến đâu:

- Tại sao chúng ta lại đặt sự giàu có lên hàng đầu?
- Thế nào là tận dụng sự giàu có?
- Mục đích lâu dài của chúng ta là gì và chúng ta mong đợi gì ở sự giàu có?
- Sự giàu có mang lại gì cho chúng ta?
- Bạn muốn một thế giới như thế nào?
- Chúng ta muốn bản thân và sự giàu có của mình được nhìn nhận như thế nào?
- Người khác nói gì sau lưng chúng ta?
- Chúng ta có thể để lại những gì?

NHỮNG AI LẠM DỤNG SỰ GIÀU CÓ CỦA MÌNH THÌ SẼ CHẴNG THỂ GIÀU CÓ LÂU DÀI

Cá nhân tôi nghĩ rằng cách tận dụng tiền tối đa là dạy cho bọn trẻ cách kiếm tiền, cách đầu tư, cách chi tiêu thông minh. Cũng như chúng ta ngày càng giàu, cần phải đưa ra thảo luận nhiều vấn đề liên quan đến tiền bạc. Trẻ con cần học về thuế, bảo hiểm, chi tiêu và mọi thứ chúng ta

chưa từng được ai dạy và đã phải vất vả học hỏi.

QUY TẮC 90. KHÔNG BAO GIỜ CHO BẠN BÈ HOẶC GIA ĐÌNH VAY TIỀN TRỪ KHI BẠN CHẤP NHẬN MẤT SỐ TIỀN ĐÓ

Bạn sẵn sàng chia sẻ sự giàu có với gia đình và bạn bè không? Có chứ, nhưng nếu bạn vẫn còn đủ tỉnh táo, tôi thực sự mong bạn đừng cho ai vay tiền hết trừ khi bạn chấp nhận bị mất. Đó là khi họ không trả lại bạn - và tôi cược là họ sẽ chẳng trả đâu - bạn vẫn cảm thấy ổn thôi. Nếu bạn hy vọng họ trả lại cho mình mà họ không làm vậy, tưởng tượng xem bạn sẽ bị tổn thương và thất vọng đến thế nào?

Tôi biết. Tôi có mấy cậu con trai. Nhưng tiền tôi làm ra là để cho chúng, cũng như cho chính bản thân tôi vậy. Khi chúng hỏi vay tiền, tôi liền đưa cho chúng. Đôi khi chúng cũng trả lại và tôi thấy ngạc nhiên và vui sướng. Nhưng cũng có khi chúng không trả lại, tôi chấp nhận mất và vẫn cảm thấy ổn. (Tôi thực sự mong rằng chúng không đọc đoạn này, nếu không tôi sẽ bị cô lập trong chính ngôi nhà của mình mất.)

Tôi đánh giá cao họ và mối quan hệ của họ với tôi, tôi không muốn cãi nhau với họ chỉ vì một thứ gì đó không hay như tiền bạc trong khi còn bao nhiêu chuyện quan trọng hơn thế.

NẾU BẠN ĐÃ CHO BẠN BÈ VAY TIỀN MÀ KHÔNG ĐƯỢC TRẢ LẠI, BẠN KHÔNG CHỈ MẤT TIỀN - BẠN CÒN ĐÁNH MẤT MỐI QUAN HỆ ĐÓ NỮA

Họ sẽ cảm thấy ngại ngùng bởi vì chưa trả tiền cho bạn và sẽ không bao giờ dám gặp bạn nữa. Bạn cảm thấy phiền lòng và sẽ chẳng thêm mời họ nữa. Kết quả là mối quan hệ sẽ chấm dứt.

Chấp nhận mất và bạn sẽ vẫn vui vẻ khi gặp họ và họ sẽ nhanh chóng quên đi sự ngại ngùng, chưa kể là họ sẽ luôn nghĩ tới bạn như một người tốt.

Tất nhiên bạn cũng chẳng phải làm thế. Bạn chỉ cần nói không (xem Quy tắc 93). Hoặc có thể cho họ tiền (xem Quy tắc 94).

QUY TẮC 91. LỰA CHỌN HÌNH THỨC CHO VAY

Nếu bạn hỏi vay ai đó để thực hiện một dự án nhất định, chẳng hạn như mở công ty hoặc mở rộng quy mô, có thể có rất nhiều câu trả lời, bao gồm:

- Không; Được; Được, nhưng...; Được, với điều kiện; Được, với vốn; Được, với một khoản vay chuyển đổi được.

Rõ ràng câu trả lời “Không” sẽ gây mất lòng. Cho gia đình và bạn bè vay tiền sẽ không được trừ khi bạn chấp nhận mất (xem Quy tắc 90) và thường thì những người muốn vay khoản lớn không phải là người thân hoặc họ biết rõ bạn.

Chúng ta còn lại ba lựa chọn: các điều kiện, vốn, khoản vay đổi được?

Điều kiện: Nếu bạn hỏi tôi, tôi sẽ nói đây là trò chơi của một kẻ ngây thơ. Với điều kiện bạn trả tôi khi đã phát tài. Hừm. Với điều kiện bạn không được làm điều gì ngốc nghếch. Bạn đừng trông chờ gì vào những điều kiện này.

Vốn: Bạn không cho vay, bạn đề nghị mua cổ phần trong dự án đó. Nếu nó thành công, bạn nhận lại tiền và lãi. Nếu thất bại, lẽ ra bạn đã không nên cho vay - hoặc không nên mua cổ phần ngay từ đầu. Vấn đề với vốn là nó không phải lúc nào cũng rõ trắng hay đen, được hay mất. Bạn nhận lại tiền nếu dự án thành công - hoặc có thể là như vậy khi dự án thành công.

Có thể chuyển được: Bạn cho vay một khoản nhất định với các thoả thuận chi trả chi tiết dựa

trên luật pháp, như vậy đó là khoản vay ràng buộc. Nhưng nếu dự án thành công, bạn hãy chuyển khoản vay thành cổ phiếu. Theo cách này, bạn sẽ nhận lại số tiền cộng thêm một lượng cổ phần có lãi. Nhờ vậy mà việc cho vay cũng xứng đáng.

Nếu cho vay, hãy đề nghị một khoản vay có thể chuyển đổi được, như vậy sẽ phân biệt cái xấu cái tốt, nghiêm trọng và không nghiêm trọng. Nó khiến những vấn đề nghiêm trọng hiện rõ và được tính toán. Nếu dự án thất bại, bạn vẫn nhận lại được tiền - ít nhất là trên lý thuyết. Rõ ràng nếu dự án thất bại, họ sẽ chẳng có tiền nữa nhưng bạn tiền bạn cho vay vẫn được đảm bảo trên số tài sản của họ.

ĐỀ NGHỊ MỘT KHOẢN VAY CÓ THỂ CHUYỂN ĐỔI ĐƯỢC SẼ GIÚP PHÂN LOẠI CÁI XẤU, CÁI TỐT

QUY TẮC 92. BẠN THỰC SỰ, THỰC SỰ KHÔNG THỂ MANG TIỀN THEO

Bạn thực sự không thể mang tiền theo và cũng không thể mua bất cứ thứ gì khi qua đời - không tấm vé nào để đến thiên đường, không được xá tội, không có tấm thẻ môn bài để thoát khỏi địa ngục. Khi bạn qua đời, bạn sẽ đi một mình, tay trắng, cũng đúng như khi bạn sinh ra. Vì vậy tất cả nỗ lực đó đều là vô ích. Trừ khi bạn dùng tiền làm những việc có ích và đủ khả năng để làm vậy.

Kẻ không chịu bỏ một đồng nào thường bị coi là nô lệ của đồng tiền - giữ tiền thật chặt đến mức bạn chỉ muốn mang nó theo cùng và đến nỗi trở nên lập dị. Tất nhiên bạn có thể để lại tiền cho các con của mình, nhưng bạn nên cho đi phần nếu không bạn sẽ để lại gánh nặng về thuế khoá cho người khác.

Dù bạn quyết định làm gì, hãy giữ lấy lời khuyên chân thành - chẳng có gì ồn ào hơn một bản di chúc tồi tàn và rất nhiều thứ thuế sau khi bạn qua đời.

Tất nhiên bạn cũng có thể đảm bảo khỏi các trách nhiệm thuế má sau khi qua đời. Bạn phải tính toán các khoản thuế có thể và xây dựng hợp đồng bảo hiểm suốt đời để đảm trách các khoản thuế đó. Nhưng hợp đồng này phải được viết trong thoả thuận nhằm đảm bảo các khoản tiền thu được từ hợp đồng không bao gồm bất động sản của bạn cũng như luật có thể thay đổi, chẳng hạn ngân sách gần nhất và những thay đổi trong việc đánh thuế vào lãi suất trách nhiệm sở hữu.

KẺ KHÔNG CHỊU BỎ RA MỘT ĐỒNG NÀO THƯỜNG BỊ COI LÀ NÔ LỆ CỦA ĐỒNG TIỀN

Tôi không phải là cố vấn tài chính (ngoại trừ khi bạn cần ai đó nói xem vụ đầu tư nào là tốt nhất) nhưng có lẽ sẽ rất tốt nếu bạn có tất cả những bí mật này trước khi bạn qua đời. Và tất nhiên bạn sẽ để lại rất nhiều cho chồng/vợ mình và do vậy họ không phải trả thuế thừa kế, nhưng trời ơi, hoá đơn thuế của họ sẽ tăng lên khi họ qua đời, vì thế bạn chỉ đang trì hoãn khoản phải trả mà thôi...

QUY TẮC 93. BIẾT KHI NÀO/LÀM SAO ĐỂ NÓI KHÔNG VÀ CÓ

Giờ đây bạn đã có chút tài sản và có những người coi bạn là:

- Một mục tiêu - món hời; Người nợ họ cái gì đó - dù gì đi nữa, họ cũng quen biết bạn đã lâu rồi...; Một cơ hội đáng để nắm lấy - bạn không bao giờ biết; Một nguồn cho vay với lãi suất thấp hoặc để nhận quà miễn phí - và dễ dàng hơn nhiều so với việc chuẩn bị kế hoạch kinh doanh hợp lý và đi đến ngân hàng.

Tôi sẽ không nói rằng bạn sẽ luôn nhận được những bàn tay hỗ trợ. Sự thật là, một vài lời yêu cầu sẽ đội lốt các kế hoạch đầu tư khả thi hấp dẫn nhất. Vậy làm sao để biết được khi nào nói

không? Và làm sao để nói vậy?

Theo nghĩa nào đó, từ chối bạn bè và gia đình là rất dễ dàng. Ngay từ ngày thứ nhất, bạn đã thoả thuận không cho bạn bè và gia đình vay mượn (xem Quy tắc 90). Vì thế họ sẽ không bao giờ hỏi vay.

Nói không với những người quen trong kinh doanh cũng rất dễ dàng. Chỉ yêu cầu họ tham khảo kế toán hoặc các cố vấn kinh doanh của bạn. Trả lời rằng bạn không bao giờ đưa ra quyết định mà không có ý kiến của họ và bạn không thể tiến hành cho đến khi đã nghiên cứu mọi thứ thật tỉ mỉ. Hãy từ chối những người chỉ dựa vào mối quan hệ thân thiết. Nhưng nếu họ mang đến những kế hoạch thích hợp thì cũng đáng để bạn quan tâm. Trong trường hợp này bạn nên để mắt đến.

Vậy khi nào thì nói có hoặc không. Hãy nói không, nếu trực giác của bạn mách bảo, kẻ đi vay vốn là người lười biếng bạn không liên quan gì với họ. Bạn không liên quan gì với họ hết.

Nói có cũng tốt thôi. Đó là tiền của bạn và bạn làm gì với nó tùy thích. Nhưng bạn phải:

- Không được làm điều sai trái.
- Đảm bảo rằng bạn hiểu chính xác người ta đang yêu cầu gì - vì vậy hỏi các cố vấn luôn là một ý kiến hay.
- Thực hiện một chính sách khép cửa để tránh bị tràn ngập những lời xin xỏ.
- Luôn nói “không” thật dứt khoát. Không được nói “có lẽ” hay “chúng tôi sẽ xem xét” hay “Tôi sẽ suy nghĩ thêm”.
- Không cho ai quấy rầy mình. Luôn quyết đoán.
- Ngăn chặn họ ngay từ đầu - nói thật đơn giản “Tôi nghĩ là bạn chưa được phép của tôi” trước khi họ bắt đầu.

QUY TẮC 94. TÌM CÁCH ĐỂ CHO NGƯỜI KHÁC TIỀN MÀ KHÔNG KHIẾN HỌ CÓ CẢM GIÁC MẮC NỢ

Tôi thích quy tắc này. Sẽ là một thách thức khi cho tiền những ai:

- Không hề đòi hỏi.
- Đang cần tiền.
- Đáng được như vậy.
- Biết cách sử dụng tiền thông minh/thiết thực.

Và thách thức sẽ là làm sao để họ nhận mà không hề nghĩ rằng họ nợ bạn, chịu ơn, miễn cưỡng và cảm thấy mình thật đáng trách. Đây là một quy tắc mà chúng ta cần luyện tập bất kể bạn có bao nhiêu tiền. Tôi khuyên bạn nên bắt đầu càng sớm càng tốt trước khi trở thành cha, mẹ và cho con của mình những món tiền lớn để mua ô tô và những thứ khác. Chúng sẽ luôn nói rằng: “Con sẽ trả lại mà”, nhưng bạn biết rằng bọn trẻ sẽ chẳng làm vậy đâu. Nếu bạn có thể cho chúng tiền mà không gặp những vấn đề trên đây thì bạn đã làm rất tốt.

NẾU BẠN CÓ THỂ CHO BỌN TRẺ TIỀN MÀ KHÔNG GẶP BẤT CỨ VẤN ĐỀ NÀO THÌ BẠN ĐÃ LÀM RẤT TỐT

Có rất nhiều mảnh khoé giúp bạn cho tiền người khác mà không làm họ cảm thấy hổ thẹn và bối rối:

Phương pháp “Một ngày nào đó bạn trúng số xố”. Đây là một phương pháp rất hay vì nó gợi ý, với chút may mắn, rằng đó là con đường bạn đi. Tất cả những gì họ cần làm là may mắn như bạn và họ sẽ đền ơn bạn.

Phương pháp “Vận may thay đổi và sẽ lên xuống thất thường”. Bạn nói rằng lúc này bạn đang giàu có nhưng chưa chắc sẽ mãi như vậy và khi bạn sa cơ, họ có thể giúp bạn.

Phương pháp “Tôi muốn bạn hạnh phúc.” Làm sao tôi có thể hạnh phúc được khi thấy bạn của mình đang khốn khổ/gặp rắc rối/nợ nần/hoặc bất cứ vấn đề gì? Nếu bạn không hạnh phúc thì tôi cũng vậy, vì thế tôi muốn làm cho mình hạnh phúc hơn bằng cách giúp bạn hạnh phúc. Ai có thể từ chối cơ chứ?

Phương pháp “Tại sao tôi lại không thể giúp đỡ bạn mình?” - một phần của biện pháp trên nhưng rất giá trị và hữu ích. Hãy xem, bạn bè là để giúp nhau những lúc như vậy cơ mà. Bạn đã từng giúp tôi trước đây/đang giúp tôi bằng cách/luôn luôn đề nghị giúp đỡ tôi bằng mọi cách, vậy tại sao tôi không thể làm vậy cho bạn?

Phương pháp “Hãy giúp tôi với, tôi đang gặp rắc rối về thuế.” Hãy xem, nếu tôi có thể giảm bớt số tiền mặt này đi thì tôi sẽ giảm gánh nặng thuế, vậy bạn có thể giúp tôi cầm bớt đi được không? Tôi sẽ vui lắm.

Phương pháp “Người thu thuế chỉ nhận được tiền sau khi tôi chết”, vì thế bây giờ liệu tôi có thể đưa cho bạn và nhìn thấy những điều tốt lành đến với bạn hơn là thấy bạn đau đớn, buồn rầu khi tôi ra đi hay không?

Giúp họ cải tạo nhà ở thông qua việc nắm cổ phần trong ngôi nhà mới. Họ không phải trả gì hết cho đến khi chết, về điểm này thì vụ đầu tư của bạn được đánh giá cao hơn mức lãi suất bạn nhận được khi gửi ngân hàng. Và nếu mọi chuyện không được như vậy thì sao? Lợi nhuận không bao giờ là vấn đề, nhưng họ cảm thấy hạnh phúc về điều đó.

Tôi chắc rằng nếu bạn dành nhiều tâm sức thì bạn sẽ còn nghĩ ra nhiều cách hơn nữa. Chà, như vậy thật vui. Cùng một lúc, bạn giúp đỡ những người khác, cho đi thật nhiều, chia sẻ của cải và thật sáng tạo.

QUY TẮC 95. HÃY DẠY CHO BỌN TRẺ HIỂU ĐƯỢC GIÁ TRỊ CỦA ĐỒNG TIỀN

Tốt hơn hết bạn đừng nuông chiều bọn trẻ thái quá, bắt chúng phải học giá trị của đồng tiền, khiến chúng phải biết tôn trọng đồng tiền. Và việc bạn giàu không có nghĩa là chúng không bao giờ trắng tay.

Để bọn trẻ hiểu được giá trị của tiền hãy lập ra ngân quỹ và các quỹ uỷ thác cho chúng.

Một khoản chi tiêu hàng tháng luôn là ý hay bởi vì chúng sẽ phải chi tiêu trong chừng mực. Chúng sẽ học được cách tính toán chi tiêu, thắt bóp và tiết kiệm vào mỗi cuối tháng. Học cách cân đối thu chi rất tốt cho chúng.

KHOẢN CHI TIÊU HÀNG THÁNG LUÔN LÀ MỘT Ý HAY

Bạn cũng có thể để riêng ra một khoản lớn để chúng mua nhà, kinh doanh, mua những chiếc xe hơi thật đẹp. Nếu bạn quản lý khoản này, bọn trẻ sẽ không thể tiêu xài hoang phí. Chúng chỉ có thể chi các khoản hợp lý để còn báo lại với bạn chi tiết. Và tất nhiên là bạn phải lập một quỹ uỷ thác khi bạn hết trách nhiệm. Tất nhiên bạn cho phép chúng có những quỹ như vậy khi đã đủ tuổi trưởng thành để hưởng thụ đồng tiền mà không bị chệch hướng khỏi quỹ đạo học hành.

Bạn đừng bao giờ nói với các con của mình rằng khi đến tuổi 25 chúng sẽ nhận được một khoản lớn hay bất cứ quyết định nào của bạn. Không có gì dễ làm nhụt chí một đứa trẻ hơn suy nghĩ rằng chúng sẽ có nhiều tiền.

Vậy cho con bạn bao nhiêu một tháng là đủ? Chỉ có bạn mới tìm ra được con số đó và nó sẽ thay đổi theo độ tuổi. Khi con đã đến tuổi thiếu niên, nên tranh luận với con về vấn đề này. Hãy nghe chúng thuyết phục để có thêm từng đồng một, điều này sẽ khiến chúng quý trọng đồng

tiền hơn khi phải chi tiêu.

QUY TẮC 96. BIẾT CÁCH CHỌN CÁC HOẠT ĐỘNG TỪ THIÊN

Khi bạn đã khá giả một chút, bạn sẽ nhận được vô số lời đề nghị làm từ thiện. Dưới đây là một vài mảnh nhỏ để chọn được công việc từ thiện hợp lý - rất tốt cho bạn:

Xác định xem với bạn điều gì là quan trọng - trái đất này giải cứu cá voi, những đứa trẻ, người nghèo, nghiên cứu bệnh ung thư.

TÔI LUÔN NGHI NGỜ VỀ VIỆC HỖ TRỢ CHO ĐÀN CHIM CÁNH CỤT NÀO ĐÓ VÀ ĐIỀU NÀY HOÀN TOÀN LÀ CHỦ QUAN, LÀ Ý KIẾN CỦA CÁ NHÂN TÔI

Xác định xem bạn muốn làm gì - chỉ ủng hộ tiền hay, tham gia trở thành một nhà tư vấn, gây quỹ.

Kiểm tra những hoạt động từ thiện bạn nghĩ rằng sẵn có trên Internet và xem xem liệu ý tưởng của bạn có hợp với tư tưởng của họ.

Kiểm tra bản thân những hoạt động đó - báo cáo tài chính, tài khoản, thủ tục, thông tin chiến dịch, thành viên, tuyên ngôn nhiệm vụ.

Tin tưởng vào cảm nhận của bạn.

Cá nhân tôi sẽ không thích những hoạt động từ thiện nào tự tìm đến mình. Tôi có tuyên ngôn về sứ mệnh của riêng mình trong vấn đề hoạt động từ thiện, và muốn được chủ động là một trong số các tuyên ngôn đó. Tôi cũng thích những hoạt động được xây dựng để giúp đỡ trực tiếp thay vì chỉ hỗ trợ hời hợt. Và tôi sẽ chỉ hỗ trợ những hoạt động từ thiện nhỏ có khả năng thực hiện được. Tôi không chi tiền cho những mục đích quá xa vời mà cho những hành động đem đến hiệu quả thiết thực cho những con người cụ thể.

QUY TẮC 97. TỰ MÌNH TIÊU TIỀN BỞI VÌ KHÔNG AI CÓ THỂ CHI TIÊU THÔNG MINH HƠN BẠN

Khi chúng ta đã giàu có hơn, chúng ta sẽ ngày càng cần người khác tiêu bớt cho mình. Tin tôi đi, sẽ rất mạo hiểm nếu cứ giao cho người khác làm mọi thứ và rồi làm mất đi giá trị và sự giàu có.

Tôi đã từng chú ý rằng những người giàu có và thành đạt không bao giờ sang tay bất cứ thứ gì; họ luôn chú ý tới từng chi tiết, mọi lúc.

Một người bạn của tôi rất giàu có và luôn vui vẻ nhờ người khác chi tiêu hộ mình khi họ đề nghị. Anh nhờ người làm vườn tự mua công cụ. Kết quả là người làm vườn này hiện đang chạy quanh vườn trên chiếc máy gặt tương đương với một chiếc Roll Royce. Anh bạn của tôi chỉ việc ký các tờ séc và người làm vườn thì tha hồ cười nhạo. Bạn của tôi cũng trả tiền cho người bán thực phẩm và tổ chức các bữa ăn khi anh muốn giải trí. Và anh bạn tôi cũng chỉ việc ký các tờ séc mà thôi.

Tất nhiên là anh bạn tôi có thể trả tiền nhưng đồng thời anh ta:

- Bị móc túi hết lần này đến lần khác, không tận dụng được giá trị đồng tiền, dần dần mất đi quyền kiểm soát những vấn đề tài chính của mình, cấp dưới và các công ty dịch vụ anh ta thuê sẽ mang anh ta ra làm trò cười vì nhiều tiền mà ít trí khôn.

TÔI ĐÃ TỪNG THẤY RẰNG NHỮNG NGƯỜI GIÀU CÓ THÀNH ĐẠT KHÔNG BAO GIỜ SANG TAY CHO AI BẤT CỨ THỨ GÌ

Bạn phải giành lại quyền kiểm soát việc chi tiêu của mình nếu muốn giành lại quyền kiểm

soát tài chính - và chân giá trị của mình. Không giao cho ai thẻ tín dụng của bạn. Không cho ai cái quyền ký vào séc cá nhân của bạn. Không nhờ đến những người mua sắm hộ. Lập ra những ngân sách thích hợp. Kiểm tra phần chữ in nhỏ. Kiểm tra mọi thứ. Đặt câu hỏi trước mọi tình huống. Luôn đứng đầu. Luôn giữ quyền kiểm soát. Và nếu bạn muốn nhận lời khuyên của tôi - không chung tài khoản. Không cần phải làm vậy vào thời đại này.

QUY TẮC 98. NHẬN TRÁCH NHIỆM TRƯỚC KHI NHẬN LỜI KHUYẾN

Đây là nguyên tắc tiếp theo nguyên tắc trước. Nếu nhận lời khuyên thì trước hết bạn phải biết:

- Bạn muốn nhận được gì?
- Tại sao bạn lại hỏi?
- Vị trí chính xác của bạn - nếu bạn không biết thì làm sao người ta có thể cho bạn lời khuyên?
- Bạn muốn chuyện gì sẽ xảy ra tiếp theo?
- Họ sẽ đóng vai trò gì trong đó?
- Bạn phải làm gì nếu những lời khuyên của họ là sai lầm/lỗi thời/gây hại?
- Bạn sẽ cần thêm những lời khuyên nào?

Và trước khi bạn làm bất cứ điều nào trên đây thì bạn cần nhận lấy trách nhiệm.

Tất cả chúng ta đều phải bắt đầu - hoặc ít nhất là tôi đã từng làm vậy, và những người tôi đã từng nói chuyện cũng vậy - nếu muốn làm giàu. Đó là một quá trình giả định, một dạng thẩm thấu. Khi bạn nhiều tuổi hơn, có nhiều kinh nghiệm sống hơn, về lý thuyết bạn sẽ giàu có hơn. Và một ngày bạn thức giấc, mọi chuyện đã diễn ra/không diễn ra như vậy. Với tôi thì không phải thế, và vì vậy, tôi đã phải tăng tốc, thay đổi tình thế, giờ thì tôi giàu có kinh khủng. Nhưng tôi đã phải vất vả, nỗ lực rất nhiều. Bây giờ bạn cũng làm vậy, đã đến lúc để nhìn lại. Đến lúc nhận lấy trách nhiệm. Đến lúc nhận phần của mình. Bạn cần phải biết:

- Bạn đang ở đâu? Làm sao để đến đó? Bạn xứng đáng những gì - trên cả phương diện vật chất và tinh thần? Bạn muốn đến đâu nữa? Bạn định đến đó bằng cách nào?

Khi bạn đã trả lời những câu hỏi này thì bạn đã sẵn sàng nhận lời khuyên cho các kế hoạch của mình. Không nhất thiết đó phải là lời khuyên từ những nhà tư vấn được trả tiền, từ những chuyên gia, từ những người sang trọng, lịch thiệp, Đôi khi những lời khuyên lại đến từ nơi ít có khả năng nhất và những người ít có khả năng nhất.

Chúng ta càng giàu thì càng dễ giao các công việc của mình (các vấn đề tài chính) cho những người mà chúng ta yêu quý nhất, hoặc những ai biết chúng ta đang làm gì, hay những người sử dụng công nghệ hiện đại nhất hay những người soạn ra luật. Tôi quan sát thấy rằng (a) họ không phải như vậy, và (b) những người giàu có và thông thái sẽ không giao cho người khác bất cứ việc gì trừ khi họ thực sự, thực sự hiểu rõ cố vấn của mình. Và đó là lời khuyên của tôi.

QUY TẮC 99. ĐỪNG PHÔ TRƯƠNG SỰ GIÀU CÓ CỦA MÌNH

Giàu có là điều tốt lành. Có tiền là một điều tuyệt vời. Làm giàu là việc nên làm và cũng rất thú vị. Tuy nhiên, hãy học cách đối đãi thật tốt với sự giàu có của mình.

Hãy thật thận trọng trong chuyện tiền bạc. Đừng lãng phí. Vì giờ đây bạn đã thuộc một nhóm đặc biệt, xin hãy chú ý đến một vài quy tắc sau:

- Không đi những chiếc xe bóng bẩy và đeo nhiều trang sức.
- Không mua các lâu đài, một hay nhiều trang trại.
- Không hào nhoáng giả tạo, không phô trương.
- Không mua sắm điên cuồng.
- Không nuôi động vật hoang dã trong nhà.
- Không mua các hòn đảo hay máy bay riêng.
- Không thuê máy bay chở tất cả người thân ra nước ngoài dự tiệc hay kỷ niệm đám cưới của bạn.
- Không mua những viên kim cương vĩ đại - hoặc những viên ngọc lớn, chúng sẽ chỉ quyến rũ bọn trộm cướp mà thôi.

Hãy là một người giàu có nhưng kín đáo, có óc thẩm mỹ, trang nhã, có văn hoá, một người có khả năng khích lệ và không ketch cớm.

Sự phô trương sẽ tạo ra sự ghen tỵ, ghen tức, chỉ trích, phê bình. Sự giản dị và kín đáo thì trái lại, sẽ khiến người khác tôn trọng, ngưỡng mộ và cả sự thi đua. Đừng bao giờ nhắc đến việc bạn có bao nhiêu, bạn có những gì và bạn kiếm được bao nhiêu. Nếu bạn nói với mọi người, một nửa sẽ coi thường bạn vì bạn có ít hơn họ, một nửa sẽ ghen tỵ vì bạn có nhiều hơn họ. Chỉ nói những chuyện như vậy với người quản lý ngân hàng của bạn và thậm chí họ còn phải moi thông tin từ bạn.

KHÔNG BAO GIỜ NÓI ĐẾN CHUYỆN BẠN CÓ BAO NHIÊU, BẠN SỞ HỮU GÌ

QUY TẮC 100. TIẾP THEO SẼ LÀ GÌ? BẮT TAY VỚI QUỸ DỮ CHẴNG?

Đây là quy tắc cuối cùng và tôi nghĩ rằng chúng ta nên vui đùa một chút. Làm giàu cũng là chuyển thám hiểm phong phú và khác biệt như bất cứ một hành trình nào khác. Chúng ta có thể làm việc, thắng xổ số hay thắng trò poker (nhớ rằng đó phải là một trò chơi lớn), được thừa kế, dỏ ăn trộm, thắng một giải thưởng, hoặc nhặt được tiền trên đường, kết hôn vì tiền... Và tất nhiên nếu bạn thực sự tuyệt vọng, bạn có thể bắt tay với quỹ dữ - nhưng hãy cẩn thận với hậu quả.

Người Trung Hoa tin vào thuật phong thủy rằng, nếu bạn đặt nhà vệ sinh quá cao, bạn sẽ mất sạch của cải. Tôi bản khoăn không biết đó có phải là một phát minh hiện đại hay không, bởi vì khi thuật phong thủy được bắt đầu vào thời đại của đạo Lão, ở Trung Hoa chưa có hố xí tự hoại.

Có thể có những bản đồ dẫn đến nơi chứa tiền và những tấm bảng tiền bạc - bạn cắt những bức hình về các sản phẩm đắt tiền bạn mua hay có thể sẽ muốn, và rồi làm một cuốn sổ nhưng phải giống như một cái bảng vậy, rồi nhìn vào đó thật nhiều. Hiệu quả lắm đấy.

CÓ THỂ BẮT TAY VỚI QUỸ DỮ - NHƯNG HÃY CẨN THẬN VỚI HẬU QUẢ

Tìm các kho tàng bị giấu kín à? Hãy đi theo những đồ vật thần bí, chúng sẽ rung lên khi chạm vào cái kho tàng bị chôn vùi hay vĩa vàng... Hơi giống một cái máy dò kim loại nhưng không cần đến pin.

Tôi cho rằng bạn có thể mua con ngựa đua nhưng tôi thấy vậy thì có vẻ mạo hiểm quá. Vậy còn việc vẽ nên một kiệt tác và treo lên cho tới khi (a) nó trở nên nổi tiếng hay (b) bạn chết đi? Cất những chai rượu ngon vào kho?

Tôi không hề có ý đùa cợt gì khi đề cập đến những phương pháp trên. Tuy nhiên bạn muốn giàu có, bạn phải thật kiên trì, tin tưởng, chuyên tâm, nắm chắc 100% và đừng nghe người

khác. Kể cả tôi. Đặc biệt là tôi. Chúc bạn may mắn.

RICHARD TEMPLAR

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách : Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>